

Angel Larrañaga:
«Autobidearen kontuan
nork agintzen duen da
arazo bakarra» / 5

Autonomismoarekiko
konpromezua berretsi
nahi du PSE-PSOEek bere
VI. Kongresuan / 6

Azua: «Euskal Herriak
autonomia handiagoa
behar du
ekonomian» / 13

Egunkaria

Ostirala, 1991ko otsailak 15 / II. urtea / 60. zenbakia / Salneurria: 75 pta. / 4,5 libera

IKUSKARIAK

Hogeitabost filme Berlineko Zinemaldian

Gaur hasiko da Berlineko Zinemaldiaren 41. edizioa, Europako festibalik garrantzitsuenak Cannes-ekoarekin batera, sail ofizialean lehen 25 filmek parte hartzen dutela. Begoña del Tesok eman digu bertako berri. / 25

Irakekiko elkartasuna indartu du sarraskiak

Gerra hasi eta hilabetera bildu da Segurtasun Kontseilua

Herrialde arabiarretan Irakekiko elkartasun gogoa areagotu egin da Al Amiriah babeslekuaren erasoagatik. Laurehun lagun inguru hil ziren babesleku horretan F-117 hegazkin amerikar batek bi lehergailu jaurti eta gero. Aljerian, Lehendakartzak agiri oso gogorra kaleratu zuen Mendebaldeko salatuz. «Iraken ahalmen militarren eta ekonomikoaren suntsiketa operazio sistematikoa izan ondoren, exterminio gerra bilakatu da orain», dio Aljeriako agintarien agiriak.

Palestinako lurralde okupatueta greba orokorra egin zuten atzo, eta Hussein Jordaniako erregeak mezu bat bidali du Nazio Batuetako Erakundera, suetena eta ikerketa batzorde bat eskatuz, eraso argitzeko helburuz.

Estatu Batuek eta beste indar aliatuek, helburu militarren tesiari eutsi diote. Dena dela, Arabia Saudian dauden iturri militarrek adierazi dutenez, Estatu Batuak helburuen zerrenda berrikusten ari dira, beste «akatsik» ez egiteko.

Babesleku bi solairutakoa zen, eta horietako batean, azaldu dute aliatuek, komunikazio sistema eta bulego militarrek zeuden. Horregatik, diote, instalazio militarra zen. Tesi honen arabera, apropos jarri zuten zibilak barruan Saddam Husseinek, sarraskiaren eragin propagandistikoaz profitatzeko.

Bitartean, Nazio Batuen Erakundera (NBE) Segurtasun Kontseiluak atek itxita egin zuen Golko Pertsioko egoerari buruzko bilera. Publikorik gabe hamabost urtetan egindako lehen biltzarra da hau, hala nahi izan zutelako Kontseiluko partaide iraunkorrek.

Bilera honetan ez zen erabaki konkreturik hartu. Izan ere, NBEk ez du ezer erabaki Golkoko krisiaz edo gerraz, azaroaren amaieran 678. erabaki ezaguna onartu zenetik. Erabaki hark ezarri zion Iraki Kuwait uzteko epearen ultimatuma —urtarrilak 15— eta onartu egin zuen indarraren erabilpena egun horretatik aurrera. Gerra urtarilaren 17an hasi zen. / 15-18

BAIONAN eta Angelun ipinitako bi lehergailuk eztanda egin zuten atzo goizaldean. Orpi izeneko inbiliaria baten aurkako atentatua izan zen Baionakoa, eta BOBEN argazkian ikusten denez, kalte handiak eragin zituen bonbak. Angeluko Ornos

merkatalgunean lehertu zenak kalte arinagoak egin zizkion etxe-saltoki bati. Ekintzak inork bere gain hartu ez bazituen ere, Iparretarrak taldeak burutu dituela pentsa daiteke, turismo etxegintzaren aurkako kanpaina egiten ari bait da azken hilabeteotan. / 7

Miloi bat inkesta egingo ditu HBk udal programa zehaztu aurretik

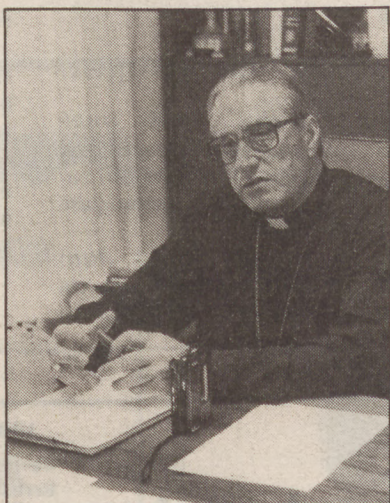
Maiatzeko udal hauteskundeetarako Herri Batasunak aurkeztuko duen programak «herriarren asmo zabalena isladatu nahi du», alderdi honetako ordezkariak atzo Gas-teizen azaldu zuten. Horretarako, miloi bat inkesta egiteko asmoa du hego Euskal Herrian, eta erantzunak jasotzeko bost mila buzoi ditu ipiniak. Tasio Erkizia udal politikarako arduradunak ez zuen zehaztu HBren Herri Programa zein izango den, inkestetako emaitzak jaso eta asanbladak egin ondoren zehaztuko bait dute maiatzeko hauteskundeetarako programa. / 7

Setien: «Herrien autodeterminazio eskubidea ezagutu beharra dago»

Jose Maria Setien Donostiako apezpikuak, herrien autodeterminazio eskubidea ezagutu beharra dagoela esan zuen atzo Madrilén, «gaur egun dirauten gatazkak ekiditeko». «Estatu subiranoak eta nazionalitateak Europa berrian. Euskal Herriatik ekarritako gogoeta» izeneko hitzaldia eskaini zuen Donostiako apezpikuak Club Siglo XXI ospetsuan.

«Kultur esparru europarra» azkar sortu beharra aipatu zuen. Nazioa «kultur nortasunaren baieztatze eta sortze printzipio moduan» bermatzea nahiko luke, eta Estatua, «legea ezartzeko esparru moduan». Ikuspegi honetatik begira nazionalismoak giza dimentsioa hartzen duela azpimarratu zuen eta Europak ezin duela izan estatu ezberdinen batuketa hutsa.

Guztiarengatik ezinbestekotzat jo zuen herrien eskubideak nazioarte

Setien apezpikua. CARLOS VILLAGRAN

mailan ezagutzea: «beren autodeterminazioa, bakoitzak bere burujabetasunerako duen berezko gaitasuna ezagutzea, nazioarteko elkartasunean».

Marina espainoleko untzi bat hondoratu du Hondarribian lehergailu batek

Hondarribiko portuan zegoen Espainiako Marinako patruilera bat hondoratu egin zen atzo, azpikaldean jarri zioten bomba lehertuta. Inork ez zuen zauririk jasan atentatuaren ondorioz, leherketaren unean inor ez zelako untzi barruan. Bonbak arratsaldeko bostetan egin zuen eztanda Hondarribia eta Hendaia arteko hondartzan zegoen 'P205' motako patruileran. Espainiako Marinaren interesen kontra azken hamairu urteotan egin den hamaikagarren atentatua da atzokoa. Ekintza horietatik gehienak ETak hartu zituen bere gain. / 4

BESTERIK

G I Z A R T E A

Lehen egindako azterketak baliogabetzea eskatu dute Osakidetza opositoriek / 8

E K O N O M I A

ELA, CCOO eta UGTk errebindikazio plataforma bateratua aurkeztu dute / 12

N A Z I O A R T E A

Peruko kolera epidemian 11.000 dira gaisoak dagoeneko. / 19

K I R O L A

Osasunako Eduk Jerezera denboraldia bukatu arte / 20

K U L T U R A

Baionako Jazz denboraldian Missouri bi jazzleri gaur / 23

Euskadiko Ezkerra

JOXERRA GARZIA

1978

a, Leioa. Euskadiko Ezkerra sortu berriaren batzar nagusia. Ordurako bazi-
ren batzu, Bandresen epelke-
riaren kontra. Mario Onain-
diak pazientzia eskatzen zuen pasiloetan. Jendea
erakartzeko beharrezkoa omen zen Bandres, aurki
emango zitzaion kanporako txartela.

Hamahiru urte geroago, 1991, Leioa. Euskadiko
Ezkerraren batzar nagusia. Lurralde Historikoen
Legearen aurka gehien nabarmenduriko alderdia
Lurralde Historikoen Legearen arauera banaturik
ageri da, komunikabideez jakin ahal izan dugunez.
Hamahiru urte lehenago berehala bidali beharrekoa
nagusia, eta Mario harekin.

Mario, Goierriko Eskolako batzar hartan —ar-
tean estrainaturik zebilela— idazkari orokor auke-
ratua izan zen hura bera. Neronek ere alde hitz egin
nuen orduan, beste hautagaiak Bixente Serrano
Izkok— euskaraz ez zekiela aitzakian.

Idazkari eta presidentea, biak ere euskaraz ikas-
teko astirik izan ez, eta harteko asmorik apenas
agertu dutenak. Ez da kasualitatea. Badakit, zenbait
nazka-nazka eginik izango dela beti gauza bere es-
katzen ari garen pelmokin. Baina gu ere halaxe
gaude, beti gauza bera eskatu, eta hala ere beti
gauza horixe bera eskatu beharraz. Sozialisten na-
zioartekoan sarrera eskatzekotan omen dira. Ez da
kasualitatea. Agian, eskaera egiten duten hizkuntza
berean emango zaie ezetza. Euskadiko Ezkerran
ditudan lagun guztiak Añamendikoan geratu dira.
Ez da kasualitatea. Zer egingo zaio, alimo, halere!

Milena, berriz

LUZIEN ETXEZAHARRETA

EGUN hauetan filme
berri batek mende honen zauri,
itxaropen eta abentura asko
zaukan pertsonaia begi gogo
oroimenetara ekartzen digu:

Milena Jesenska.

Franz Kafkak idatzi zizkion gutun famatuak bere
izena kaleratu bazuten, bere izana eremu hertsiegi
batetan gordetzea sortu dute ere. Praga eta Vienaren
arte, mende hasiera honen berrogei urte apoka-
liptikoen aztarna guztiak dauzka bere bizian. Adi-
men harrigarria zaukan Milenak emakume izatea-
ren borroka eta bizi nahi bide asko urratu ditu garai
ahatzi haietan.

Sobietarren iraultzarekin batean faxismoaren
bideak lantutik dituen denbora hori, Iraultzaren defi-
nizioetan behaztopatu zen. Askatasuna esklabota-
sunarekin batean hazten zen garaian, mundua
itxuraldatzeko estetika berriak, musika, arkitektu-
ra, pintura, dantza eta edozein artetan mugarik gabe
garatzen ziren urteetan, bizi izan da Milena.

Bakea, bi gerren arteko epea bezala baizik defi-
nitzen ez dakien mende honetan, izpiritu sendikor
libre batek tragediarekin jotzeko suete nagusia du.
Kasetari idazleak bizitzaren nahikeria zaukan eta
bizi ehizkatuak salbatu nahiz Ravensbrückeko ze-
laian galdu zuen berea, barbariaren hitzordu izu-
garrian.

Mendearen bigarren parteak ez du zorrik lehe-
nari. Milena joan geroztik iragan denboretako ba-
keak bi gerren arteko geldialdiak izan dira. Krimi-
nalak izenez aldatu dira, heriotzak programatu-
goak dira. Itxaropen berriak ba dira? Jakiteko
erantzuna, bilatu behar da, eta aurkitzeko, ederta-
sunean, besteen bizian eta munduarekiko elkar-
tasunean bizi zegoen Milenaren idazki eta oroime-
nak laguntza gozoak dira. Eskerrak.

EL DIARIO VASCO

Autobidearen
gatazka

Gai pertsonala eta kontrae-
sanak dituen delako, askok
aurrerakuntzaren gogoa izatea
edo ez, barruan daramagulako,
eta baita desioa eta nostalgiaren
arteko borroka ere, horregatik
da adoretuagoa eta egokiagoa
gai hori erreferendumarekin
erabakitzea, eta ez uztea parti-
duei hau edo hori egin dezaten,
edo guri galdetu gabe, ez dakit
zer kontsentsu asmatzea.

ANTONIO URIARTE / 1991-II-14

EL MUNDO

Pultsua
berreskuratuz

Udal hauteskundeetara, az-
kenean bere kasara eta horrek
dakartzan arriskuekin aurkez-
tuko dela, jakin badaki EAJk,
oraindik bere partidu denak.

Jose Maria Gorordok bere
kandidatura eduki, nahiko lar-
daskatuta dauka, eta bere zerbi-
tzuak kontratatzeke Gasteizko
inprimategi batekin dabil ha-
rremanetan.

Duela bi aste Xabier Arzallu-

HEMEROTEKA

FERRERES / LA VANGUARDIA / 91-II-14

zekin elkarriketatu zen, baina
inkognita bat ere ez zuen argitu.

CHARO ZARZALEJOS / 1991-II-14

SUD OUEST

Golkoa Mosku
aldera

Ziur gaude soviatar kontsei-
lariak Iraken daudela dagoene-
ko. Badakigu Moskuk ondo
hornitzen duela Bagdad armaz.
Egia da Armada gorriaren zati
handi bat Saddam Hussein-en
aldekoa dela.

Astearte goizean, egunkari
guztietako titular guztiak egin

zituzten, militar irakiarrak
errusieraz hitzegiten entzun zi-
tuztela aliatuen entzule zerbi-
tzuek, eta horren gainean. Eta
guztiok ikusten dugu Gorba-
txov, egunak joan ahala, gero eta
gehiago hurbiltzen dela Kon-
tserbatzaileengana. Bienbitar-
tean, despotismoaren negua
hoztuz doa piskanaka moskovi-
ten itxaropenak.

Arrazoiarekin edo arrazoirik
gabe, iruditzen zait, handik iris-
ten zaizkigun berri eskasak oso
kezkarriak direla guztiak.
SESBek mendebaldeko lagun-
tzaren behar handiegia du orain
bapatean Golkoa dela eta, erabat
bandoz aldatzeko.

Piskanaka piskanaka jadanik
urrutiegia gaude, oraindik ere go-
goraerazten diguten nazioarte-
ko batasun ederretik; hiru aste
dauzkagu lasaitzeko.

JEAN-CLAUDE
GUILLERAUD / 1991-II-14

EL SOL

Horrelakoa da gerra

Ez da harritzekoa, abiazio alia-
tuak bere bonbak Bagdadeko
babesleku modernoaren aur-
ka botatzea, eta Irakeko hiribu-
ruan dagoen Kongresu Jauregi
modernoetako bat txiki txiki
eginda uztea, Saddam Hussein-
ek, Gorbaxov-en ordezkari den
Evgeni Primakov-en gestioei
harrera ona egin eta ordu eskas
batzutarra.

Kasualitatea edo ez, eraso ho-
rrekin soviatarren ekimenak
gerraren logika ez duela geldia-
razten erakutsi nahi al zitzaion
Hussein? Gatazka sortu zene-
tik, Segurtasun Kontseiluak
horri buruz erabakiren bat lehe-
nengo aldiz hartzeak, ba ote
dauka bonbardaketarekin zeri-
kusirik?

EDITORIALA / 1991-I-14

ZUZENDARIARI

Nere etxearen
baitan

Batzutan ETB1 ikusten
dut, zein programa eta
Amatiñoren «Nere etxearen
baitan».

Euskararen auzia gure
baitango afera delarik pro-
grama honetan lekuri izan
beharko lukeela uste dut.

ETB1-ean jakina da pro-
gramazio guztia euskaraz
egiten dela, badirudi euskara
egoera normalizatu batean
bizi dela. Baina Jaun-An-
dreak, mesedez! euskarak
dituen arazoak (bai Elkarte
Autonomoan, bai Nafarroan,
bai Iparraldean) aztertzeke
garaia aspaldi heldu dela-
koan nago eta honekin batera
soluziobideak bilatzen has-
teko ere.

Noiz arraio hartuko ote da
gai hau seriotasun minimo
batez?, zeren eta arazoak iz-
kututzen ez da ezer konpon-
tzen, aldrebes baizik, badi-
rudi batzuentzako euskara
osasun onean aurkitzen dela.
Hasieran aipatzen nuen
Amatiñoren programa, ikus-

lego haundi omen duelako,
baina seguruenik programa
bat baino gehiago mereziko
luke gai honek.

Bestaldek, halako pro-
gramak egiten direnean ber-
tsio guztiak entzun beharko
lirateke, argi dagoena da
euskara aurrera aterako ba-
da, instituzioak eta herriak
dituen erakundeak uztartu
beharko direla.

Txepetxek dioen bezala
gure hizkuntza errekupera-
tzeko eta normaltzeko
«konpaktazioa» beharko da.

Bestela euskarak jai dau-
ka.

ZENTURIORENAKOA
(IHABAR)

Joseba Arregiri

Joseba, igandeko EGUN-
KARIA irakurri ondoren, ezin
naiteke zuk esandakoari bu-
ruz nere eritzia adierazi gabe
gelditu.

Arrazoiak duzu: «herri
hontan aniztasuna dago eta
ezin daiteke hizkuntza eta

kultura bakarra egon, ez eus-
kara eta ez gaztelera».

Gaztelera gure kulturaren
nahasturik agertzea ezin de-
zakegu uka, ezta baztertu ere,
hor bait dago.

Baina Joseba, ez dezagun
inoiz ahaztu hau «inposake-
ta» baten ondorio danik. Be-
raz, zer nahi duzu?

«Pakea» egon dadin, kan-
potik derrigorrez ezarritakoa
onartu eta etxekoa gaitzetsi?

Baliteke zure proiektua
ona izatea, kultur nahasketa
duen herri batek egunkari be-
rezia behar bait du. Baina ez
du inoiz ulertuko, euskaldun
izanik, nola ez duzun euskera
hutsean agertzen dan egun-
karia onartzen eta bultzat-
zen.

EGUNKARIAREN helburua
ez da inor baztertzeko eta nor-
bait honela sentituko balitz,
arazoa beste bat litzateke.

Ez gaitzala gorrotoak
itsutu, honela ez bait dugu
inoiz hainbat aldiz eskaturi-
ko «pakea» lortuko.

AINHOA MARKINEZ
(BILBO)

PERTSONAIA

George Bush

Nork gehiagoka orok du
bere helmuga marra,
baina Golfoko gerra hau
doa astun xamarra.
Luzaro zigortu duzu
Bagdadeko ibarra,
baina azken sarraskia
hain izan da baldarra,
non ezin duzun ukatu
hau erantzun beharra,
haurrak hiltzea noiztik da
helburu militarra.

JON MIKEL OMAGOGEASKOA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:
MARTIN UGALDEKontseilu Editorialeko Lehendakaria:
JOAN MARI TORREALDAIKontseilari Ordezaria:
JOXE MIEL ZUMALABEGerentea:
INMA GOMILAZuzendaria:
PELLO ZUBIRIAZuzendariordeak:
NEREA AZURMENDI
LUZIEN ETXEZAHARRETA
IÑAKI URIAPublizitatea:
KORNELIO ROTETA

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E
Lege Gordailua: SS 800/90

HELBIDEAK

Egoitza soziala eta Administrazioa: Antso Jakituna, 16-1 / 20010 Donostia / ☎ 46 90 22 / Faxe: 45 59 57
Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea, 01-02 Pabilioak / 20160 Lasarte-Oria / ☎ 37 15 45 /
Faxe: 36 54 93

Publizitatea: Loliola, 14-1.3 / 20005 Donostia / ☎ 42 69 96 / Faxe: 42 93 18

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxe: 23 38 73

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea / ☎ 17 80 78/79 /
Faxe: 17 80 77

Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1. eskuma. / 48002 Bilbo / ☎ 423 90 62 / Faxe: 423 94 60

Lapurd / Nafarroa Beherea / Zuberoa: 2, Galuperia kaia. / 64100 Baiona / ☎ 59 59 35 75 /
Faxe: 59 25 75 11

Nork galdu du «juizioa»

ULBISTE —iturri izan dugu joan den astearekin. Astearekin jakin zen Donostiako izarte-Epaitegiko Majistratuak 47 irakasle beren lanpostuetan berronartzera kondenatzen zuela unibertsitatea. Arrazoa, irakasleok ikasturte honen hasieratik bertatik aldarrikatu dugun berbera: 1987tik aurrera geneuzkan kontratu laboralak ez dira amaitu. Horrek eraman du epailea kaleratzea baliogabetzat jotzera. Oraindik ikusteke dago zer gertatuko den kaleraturiko beste irakasleekin: horien artean multzorik handiena Bilboko campusekoak dira eta epaiketa egin gabe dago oraindik.

Bizpahiru egun pasa ondoren hasiak gara sententziari buruzko balorazioak entzuten. Errektoregoaren aldetik entzun behar izan dugu geuk galdu dugula. Bai, geuk galdu... baina berriak errekurritu! Bitxia benetan. Izan ere, beldanik pentsatu izan bait dut epaiarekin ados ez dagoena dela gora jotzeko bidea hartzen duena. Argibide —edo zuribide— gisa zera gaineratzen dute, alegia, epaiak unibertsitateari bere irakaslego propioa egunen batean edukitzeko bideak itxi egiten dizkiola eta horixe dela gora jotzeko duten arrazoa. Seriotasun pixka bat, jaunak! Guri ez etorri ziri horrekin, azkeneko urte hauetan bide horri oztupoak besterik ez dizkietenak jarri zein izan diren jakingo ez bagenu bezala. Epaileak ez du lege berririk asmatu bere epaiarekin, ezta aterik itxi ere. Legezko bideak lehengoan dira eta, lehen bezalaxe, hemen falta dena borondatea eta nahia dira.

CCOOek ere bota du bere eritzia ildo beretik, sententziaren irakurketa bitxi bezain interesatua eginez. Besterik ezin zen espero, egia esan, prozesu luze honetan ikusi direnak ikusita.

Kontratu laboraldunon egoera klausuladun kontratu administratiboa dutenena baino txarragoa omen da orain. Beajondaiela! Nola espikatu orain bestela bere bezeriari Irailean UGT eta ELAkoekin batera asmatutako klausula eta gauerdiko ahuntzaren ezutla baliokideak zirela?

1990eko Martxoaren 20ko sententzia jakin zenetik adierazi genuen gure kontratuaren amaiera ez zela joan den Irailaren 30ekoa. Errektoregoak ordea, kaleratzeko mehatxupean, kontratu administratibo berri sinatzera behartu nahi izan gintuen. Sinatu ez genuenok kaleratzearen ondorioz sortutako kalteak ez dira txikiak izan. Alde guztietatik ikusita.

Orain majistratuak gure alde erabaki du, argi eta garbi. Gure kontratuak —laboralak, ez ahaztu, zeren epaileak garbi asko adierazten bait du bere epaian aurreko sententzia hartan aldarrikatutako laboraltasuna ez zuela onesten UPV/EHUk— ez dira bukatu, eta beraz, unibertsitatea gu berronartzera kondenatu du, zor dizkigun guztiak ordaintzera bezala. Besteak beste, lantokian dugun antzinakotasuna ezagutzera ere behartzen du —hori ere ez bait zigun aitortzen orain arte!—.

Gure egoera kontraktuala beraz, argitu da. Unibertsitate barruko gure egoera administratiboari buruz ere eman behar du zer esanik azken sententzia honek. Hori dela eta, argi uzten bait du guk unibertsitateko irakasleak irakasle-ikerlan normalak burutzen ditugula geure lanean, ez garela inondik inora gure paperetan zioen «profesor asociado» hura. Zeren jakin behar bait da, legediaren arabera eta horren barne UPN/EHUko estatuten arabera, «profe-

sor asociado» delakoa bigarren mailako irakaslea dela, besteak beste unibertsitateko organo desberdinetan —klostroa, fakultate eta eskuletako batzarrek, e.a.— duen ordezkotza exkaxak ederkidun adierazten duen bezala (4 irakasle asoziatutako irakasle titular baten «balioa» dute ordezkariak edukitzeko garaian unibertsitate «demokratiko» honetan).

Sententzia luze honek aipatzen dituen gauzen artean, azpimarratzekoa da unibertsitateak —eta UPV/EHUrekin batera estatuko unibertsitate guztiek— ez duela betetzen bere legalitatea irakasle asoziatutako kontratatutako darabilen politikan, bere irakas-langilegoa eskuratzeko irakasle asoziatua izeneko kontratua eskaintzen bait du, beste era bateko status juridiko eta kontratazio-mota beharko luketen irakasleak hartzerakoan.

Aspalditxotik esaten ari garen bezala, kontu honetan arazo sakona du unibertsitateak; arazo hori ez dago konpontzerik neurri errepresiboak hartuz, mehatxuaren eta indarkeriaren bidetik. Behin baino gehiagotan gainera, UPV/EHUko instantzia desberdinetan arazoari soluziobidea ekar lezaioketen bideak erakutsi izan dira. Horien artean, Klostroak berak UPV/EHUko irakaslego propioaren alde hartutako erabaki irmoa. Pasatutakoak pasata eta esandakoak esanagatik, azken gertaera hauen biharamunekoak pausatutakoan, zentzuak eramango al du unibertsitateko zuzendaritza elkar hizketaren bidetik, benetako eta behin-betirako konponbide sendo eta legezkoaren bila.

XABIER ARTOLA ZUBILLAGA

UPV/EHUko IRAKASLE

Hamar burutazio gerra baten inguruan

BAT. — Errepikaren errepikaz pellokeria bat bilakatu den arren, egiaztatzen ari gara gerra bat noiz eta nola hasten den denok jakiten ahal dugula, baino noiz eta nola amaituko den inork ez dakiela. Gerra hasi baino hilabete lehenagoko «zuhurtziak» gerra hasi eta hilabetera berrirakurtzea ariketa izugarria da.

Bi. — Gerrak gehienbat gudalekuan irabazi behar dira. Politikak, diplomaziak eta gainerakoek badute itzala, baina armek eta armadunek dute azken hitza. Eta bestelako gehiena, propaganda da.

Hiru. — Gerra honetan oraindik ez dago irabazle garbirik, hala balitz honez gero irabazita egon behar zuelako. Irabazle garbi bat ukan duten gerra modernoek hilabete baino gutxiago iraun dute; handik aurrerakoetan, galtzaileak eta galtzaileagoak ezagutu ditugu.

Lau. — Gizaki gerrazaleok bizi garen lurra- ren gainean dago airea (txori eta hegazkinean), alboan ura (akorazatu eta maria beltzen erreina), eta azpian lurpea (gerra honetan, S.Husseinena). Denetatik egiten da gerra, baina lurra izaten da erabakiorra, eta gerra honetan

oraindik ez da ia hasi ere egin lurrekoa. Bost. — Bospasei hankasartze egin ditu Irakek gerra honen hastapenetatik eta bat behintzat, galanta, Estatu Batuek: uste izatea aurretiko nagusitasun osoarekin Vietnamen gerra galdu bazuten, metodoaren ajea izan zela; orduan bost urtetan jaurtitutako bonbak orain bost astetan botata aurretiko nagusitasunaren balio koalitatiboa ez da aldatzen.

Sei. — Baliteke oraintxe bertan Estatu Batuak bigarren hankasartzea, galantagoa eta erabakiorra, egiten arietzea: uste izatea odol amerikarra preziatuegia dela basarmortu idorra blaitzeko. Odola aurreztu nahi duenak hobe luke gerran ez sartu.

Zazpi. — Jendeak, zubiak, koartelak, lanabesak eta gudariak galduko zituen Irakek baina ez nago batere ziur iniziatiba militarra galdu duenik, eta begirune handia diote tratadistek horri. Nik, berriz, begirunea diet historian zehar eman den bonbaketarik gogorrena eta konzentratuena agoantatzeko gauza direla erakutsi dutenei.

Zortzi. — Azkenean, «stock» kontua izan daiteke dena. Estatu batuak heuren arsenalerako

stockak xahutzen ari dira, eta hori merkea da, erlatiboki; gero, geroagorik badago, askoz diru eta odol —edo bietatik— gehigo ipini beharko dute. Saddam Hussein berriz bere arma, gudari eta agoantamen stocka xahutzen ari da, geroagoko horren bila. Desgasteko gerraren bariante berri baten aurrean gaude.

Bederatzi. — Inolaz ere agortuko ez dena, jende xehearen oinazearen potzua izango da.

Hamar. — Gerrak berezkoak dituen mixeria guztietan okerreña, beharbada, urrutitik edozein gauza agindu, bultzatu, lagundu, txalotu edo onartu bai, baina sekula bere erantzunkizunik ebidenteena ere aitortuko ez duen jendearen mixeria moralaren manifestapen algarratsua izango da. Gerra batean, espektadore hutsa (ba ote dago «espektadore hutsik» gerratan?) izatea ere ez da batere erraza eta baliteke erretagoardiako nazka hau baino jasangarriagoa izatea frontea.

MIKEL ARAMENDI

KAZETARIA

BERRIAK ZIRI

ALBERTO ANSOLA
DEIA
1991-11-14

«Buesak Araba «antinazionalismoaren giltzarri bilakatu nahi du, horretarako ardatz frontista espainiolista sortuz»

SAADUN HAMMADI
EL MUNDO
1991-11-14

«Sovietar Batasunaren jarrera aldatu egin da. Orain gerra gelditzeko bidea bilatzen ari da eta horretarako irakiarren laguntza dauka»

ALAIN LAMASSOURE
SUD OUEST
1991-11-14

«Golkoko Gerraren ondorek Estatu Batuei baino gehiago eragiten die Europako Elkarteko herriei»

PEDRO BURILLO
EL PAIS
1991-11-14

«Nafarroako Unibertsitatea pertsona batek sortutako instituzioa da, NUP (Nafarroako Unibertsitate Publikoa), aldiz, herri osoak sortua»

ZAKILIXUT

© Olariagak

Atutxa: «Ertzaintza berdea sortzen hasiko gara»

Azua: «Aldaketak teknologiaren eskutik datoz»

Armada patuiler bat hondoratu du lehergailu batek Hondarribian

Azpikaldean jarritako bonbak atzo arratsaldeko bostetan egin zuen eztanda

Hondarribiko portuan zegoen Itsas Armada patuiler bat hondoratu zen atzo, azpikaldean jarritako lehergailuaren eztandaren eraginez. Bonba, untzia itsasoratu baino orduerdi lehenago lehertu zen.

HONDARRIBIA

Hondarribiko portuan zegoen espainiar Itsas Armada patuiler batean bonba bat lehertu zen atzo arratsaldean. Barkuaren aurrealdean kalteak eragin zituen eta hondoratu egin zen. Inork ez zuen zauririk jasan, leherketaren unean ez zelako inor barruan.

Bonbak arratsaldeko bostetan egin zuen eztanda patuileraren azpikaldean. Hondarribia eta Hendaia arteko hondartzan zegoen kokatua eta gipuzkoar komandantziak kostaldeko bijilantzia lanetarako erabiltzen zuen. Iturri ofizialek aditzera eman zuten, patuileraren itsasoratu baino orduerdi bat lehenago egin zuen eztanda lehergailuak.

Espainiako Marinaren interesen kontra azken hamairu urteotan burutzen den hamaikagarren atentatua da atzokoa. Ekintza hauetatik gehienak ETak hartu zituen bere gain.

1978ko urriaren 27an Bidasoako Itsas Komandantzia erasotua izan zen Hondarribian eta metraileta eta pistolak hartzeaz gain, espainiar bandera bat eta erregearen argazkia erre zituzten. Atzo gauean ez zen aditzera eman, leherkariaren kopurua eta osaketa, zeren eta bertoratu ziren Goardia Zibileko artezilariek

azken ordura arte aritu bait ziren zatiak aztertzen.

ITSAS ARMADAREN AURKA

Itsas Armadaren kontra, azken urteetan eginiko atentatuak hamaika inguru baldin badira ere, lau izan dira patuiler edo Armada komandantziaren kontrakoak eta ETak bere gain hartutakoak.

1981ko urriaren 2an, Santanderreko portuan ainguratuta zegoen «Marques de la Ensenada» destruktorean lehergailu batek egin zuen eztanda. Zortzi egun beranduago, urriaren 10ean, Santanderreko portuan zegoen «Sil» izeneko patuilerroan jarritako lehergailua indargabetu zuten. Lehergailu hura goma-2 leherkariak osatuta zegoen.

1982ko abuztuaren 8an, unti teledirigitu bat «Tabarca» izeneko patuileraren ondoan lehertu zen, Paisaiako portuan.

Iazko urriaren 31an, Donostiako Itsas Armada Komandantziako patuiler batean jarritako lehergailu batek egin zuen eztanda, hiriburu honen portuan. Euskal Autonomi Elkarte Partidu Popularrak, atentatuaren «larritasuna» azpimarratu zuen atzo arratsaldean aditzera emandako ohar batean.

AMOSALEZKO LEHERGAILUA TELEFONIKAN

Telefonika konpainiako ekonomato batean lehergailu bat indargabetu zute atzo goizaldean Donostian. Kilo erdi amosal zituen bonbak, Gipuzkoako Gobernu Zibilak jakitera eman zuenez, eta Polizia Nazionalaren artezilarik talde batek lehertarazi zuen goizaldeko hiruretan. Gaueko 11,30etan DYAn jasotako telefono dei anonimo batek eman zuen jakitera Egia auzoko Telefonikaren ekonomatoan jarri zutela bonbak egingo zuela eztanda.

Bonbak Marinako patuileraren hondoratu zuen.

CARLOS VILLAGRAN.

Irurtzun-Andoain autobidea

Tolosan asteazkenean hasi zuten gose greba Lurraldeko bozeramaleek.

Hamabi lagun dagoeneko gose greban elkarrizketa eskatuz

DONOSTIA

Beste hiru lagunek ekingo diote gaur Lurraldea koordinatutako parteideek «elkarrizketaren alde» hasi duten mugagabeko gose grebari. Tolosan eta Andoainen greban dauden bederatzi lagunekin bat egingo dute hiru iruinarrek, eta goizeko hamarretan hasiko dute gose greba Iruñeko Etxe Parrokialean, Rotxapea auzoan.

Haukin hamabi dira protesta ekintza honi ekin diotenak, sei gipuzkoarrak eta beste sei nafarrak, Lurraldeak ezagutzera eman duenez. Tolosan koordinatutako lau ordezkari jarraitzen dute protesta ekintza, Andoainen bost pertsona gehitu zitzaizkien eta hiru gaur Iruñean.

«Proiektuak konparatu arte obrak gelditu» lema da Iruñeko grebalariek hartu dutena eta erabaki hau «auto-

bidearen auziari irtenbidea aurkitzeko baldintzak badaudelako» hartu dela adierazi zuten atzo.

Nafar agintariei deialdi bat egin diete azken grebalariek. «Nafarroa eta Gipuzkoa arteko komunikabideen auzian elkarrizketaren bidea saia dezatela» eskatzen die.

AURKAKO TALDEEN BILERA

Autobidearen aurkako taldeek asanblada berezi bat deitu dute gaurko Andoaingo gaztetxean 7,30etan. Herri guztietako ordezkariak lurtar zaie deia, aurrerantzean izango duten jarrera eta burutuko dituzten ekintzak zehazteko. Euskal Herriko Berdeak talde ekologistak bestalde, larunbatean autobidearen alde egingo den manifestazioa mugimendu ekologistaren aurkako kanpainatzat jotzen du. «Elkarrizketa eta proiektuen inguruko eztabaidaren alde» agertu da.

Garaikoetxeak hitzegingo du Lituaniako Legebiltzarrean

F.I. / GASTEIZ

Carlos Garaikoetxearen hitzak entzun ahal izango dira gaur Lituaniako legebiltzarrean, Vitautas Landsberguis bertako lehendakariaren gonpidapena onartu eta gero. Garaikoetxea Ortazar talde europarlamentariaren bozeramalea da, eta taldearen izenean hitzegingo du.

Landsberguisen gonpidapenaren zioa Lituaniako aberri eguna bihar ospatzen dela izan da eta gaur emango zaio hasiera ospakizun horri Legebiltzarrean burutuko den ekintzarekin. Orain arte mendebedeko politikoei ez dute Vilnius hitzegiteko aukerarik izan. Garaikoetxea izango da lehena eta ekintza horrekin Ortazar taldeak Lituaniako soberaniaren alde dagoela erakutsi nahi du.

Strasbourgeko eztabaida

Landa: «Bandresen oldarraldiak izan ziren tentsio une bakarrak»

BILBO

Karmelo Landa HBko eurodiputatuak Bandresen «gezurari huts egin» ziola esan zuen atzo, asteazkenean Brusselen izandako bileran gertatuak buruz esan zituenetan.

Egun horretan Bandresen eta Palero IUko eurodiputatuak Bakearen alde eta Golkoko Gerraren aurkako plataforma europarra osatzeko bileratik HB kanporatzeko eskatu zuten, eta Bandresen esanetan HB bertan egoteak tirabirak sortu zituen.

Landaren arabera, berriz, «HB baztertzeko aliantza antidemokratiko euskal-espainolak huts egin zuen alderdi hau baztertzeko ahalegintan».

HBko europarlamentariak ziurtatu zuen HBk barik, Bandresen sortu zituela bilerako tirabirak. «Bandresen Francisco Palero IU espainoleko ordezkariarekin batera HB kanporatzeko egin zituzten oldarraldiak izan ziren bilerako tentsiorako arrazoi bakarrak».

Karmelo Landa.

JOXE

Landak ukatu egin zuen bilera batean ere gelditu zenik eta aitzitik baieztu zuen Bandresen proposamena «huts egite galanta» izan zela. «HBk aktiboki hartu zuen parte Konferentzian zehar eta aurrera joan ziren proposamenak egin zituen, Europako hiri nagusietan mobilizazioak egiteko, NBeko idazkari nagusiarekin biltzeko eta Plataforman gerraren aurka dauden Koordinadora eta mugimendu sozial europarrei lekua egiteko», esan zuen.

Bandres: «Ajuria Eneako itunak galazten dit HBrekin egotea»

Z. ZAMAKOLA / BILBO

Juan Maria Bandres EEko eurodiputatuaren ustez, «konpatibilitate konfliktoak» sortu ziren Bakearen Alde eta Golkoko Gerraren aurkako plataforma europarra sortzeko bileran, «bakea ulertzeko era ezberdina dugulako HB eta guk».

Bandresen azaldu zuen, bera bileran sartu barik zegoenean sortu zirela tirabirak eta oraindik bileran sartu gabe elkartu zirela HBko ordezkariak, laboristen ordezkari bat eta bera, «'impasaren' arazoa konpontzeko».

Elkarrizketan Bandresen HBko ordezkariak «argi» esan zien berak bazuela beste arazo bat: «nik Ajuria Eneako hitzarmena sinatu dut eta hor akordioa dugu HBrekin batera inolako ekimen politikorik ez egiteko», atzo Bandres berak azaldu zuenez.

Azkenean, bilerako testuari, terrorismoa eta biolentzia gaitzesten

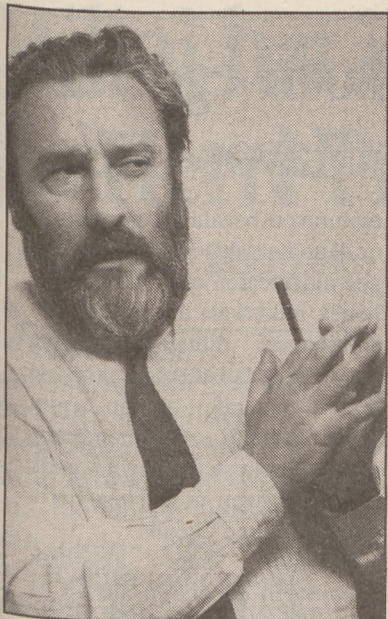

Juan Maria Bandres.

C. VILLAGRAN

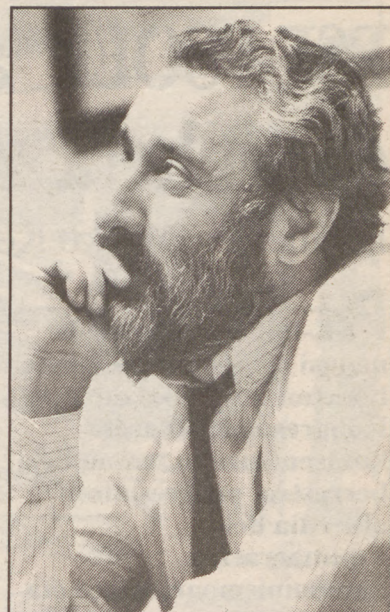
zen testua eranstea proposatu zen eta asanbladara halaxe eraman zen. HBko ordezkariak bileran zeudela Bandresen azaldu zuenez. Hasiar irakurri baino ez bazen egin, Bakearen aldeko talde bateko ordezkariak painol batek bozkatzeko eskatu zuen eta aurkako hiru botu eta bi abstentzioekin onartu zen.

Arazoaren funtsa Euskadiko Europako europarlamentariaren ustez, «bakearen kontzeptu ezberdina» daudela da.

Anjel - LARRAÑAGA

«Por la libertad-Askatasuna» aldarrikapenaren pean, Gipuzkoako Batzar Nagusietan parte hartzen duten alderdi politikoek manifestazio baten deia luzatu zuten. Manifestazio hau eta Irurtzun-Andoain autobidearen inguruko iskanbila izan dira Anjel Larrañaga, Gipuzkoako Eusko Alkartasunako presidentearekin izandako elkarrizketaren gai nagusiak. Bere ustez, autobidearen auzian jokuan dagoena ez da «autobideak nondik joan behar duen», baizik eta «nork agintzen duen».

«Autobidean bakarra da arazoa: nork agintzen duen»

Instituzioen indarra «bertan sortu behar da», Gipuzkoako Eusko Alkartasunako presidentearen ustez

PELLO URZELAI / DONOSTIA

EGUNKARIA.— Alde batetik Irurtzun-Andoain autobidearen alde eta, bestetik, ETaren ihardunbidearen kontra, adierazpen, ekitaldi eta bestelako ekintza ugari egin dira instituzioetatik, zergatik orain manifestazio bat antolatu?

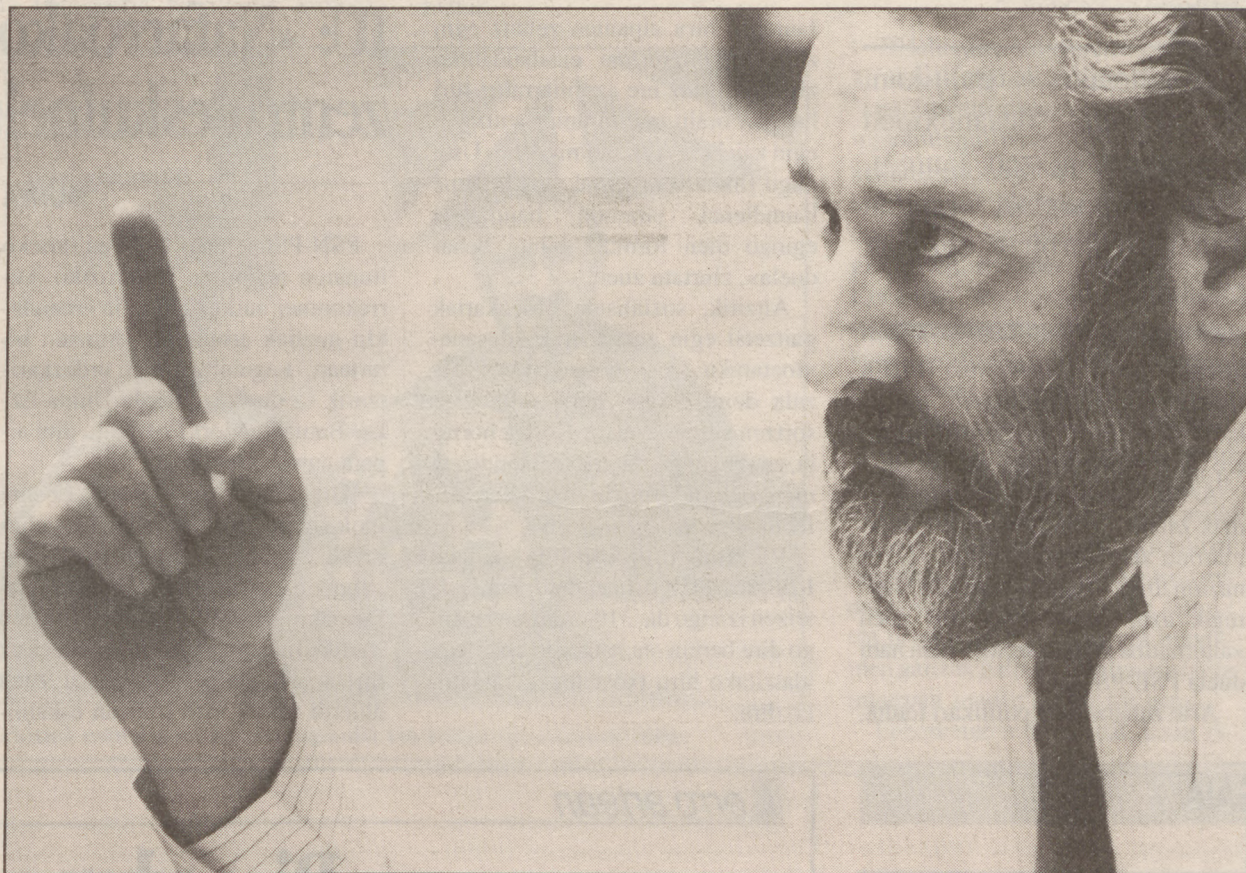
ANJEL LARRAÑAGA.— Manifestazio hau, sortu den borroka gizartearentzat oso problema inportantea delako egiten da. Problema hain inportantea da, ez daukagulako bakarrik manifestazio deialdi bat. Arazoa ez da bakarrik autobideak nondik joan behar duen. Gizarte batek demokratikoki, eta hauteskunde bidez euren instituzioak eta agintariak sortu ditu. Agintari eta instituzio horiek autobidearen beharra ikusi dute. Erabaki horri uko egiten baldin badiogu, beldurrez gelditzen bagara, talde batzuk, ETak, 'ez baduzue zuen eritzia aldatzen tiroka edo bonbaka hasiko naiz' esago du. Horixe da arazoa. Gizarte batean honelako exenpluak sortzea, gizarte horien instituzioen aurka joatea da. Horregatik egingo da manifestazioa, zeren eta demokrazia eta demokratikoen alde dabilen jendea beti isilagoa izaten baita eta noizbehinka kaleratu behar da.

EGUNKARIA.— Dena dela, ETak bere mehatxuak egin baino lehenago bazen eztabaida autobideren inguruan. Esaten zitzairen Lurraldeakoei eta HBkoei ez zeukatela lejitimitaterik autobide proiektu horren kontra egiteko demokratikoki onartua zegoelako.

LARRAÑAGA.— Problema bat baino ez dago, hemen nortzuk dauden agintean, nork agintzen duen. Edo minoria bat, bere eritzia atera nahi duena edo demokratikoki sortutako gehiengoa, euren paktuekin. Gehiengo hori onartzen ez bada gizarte batean ez lirateke egongo sekulan arau batzu gizarte hori aurrera ateratzeko.

EGUNKARIA.— Demokrazia horren arau horiek aplikatzeko orduan egon daiteke malgutasun handiagoa edo txikiagoa.

LARRAÑAGA.— Ez. Beren lekuetan. Gipuzkoako Diputazioan, Batzar Nagusietan... Batzar Nagusiek duten indarra hantxe sortu behar da, ez kanpotik edo indar maltzurrik kan-

Anjel Larrañaga, Gipuzkoako Eusko Alkartasunako presidentea.

CARLOS VILLAGRAN

✓ «Euskal Herrian bakea izan dadila, bien bitartean, EAK edo EAJk edo beste edozein alderdik izan behar baldin baditu elkarrizketak izango ditu».

potik hartuta. Bestela, horien papera izango da, nahiz eta txikiagoa izan numero aldetik, besteak baino indartsuagoa eta hori ez da justoa.

EGUNKARIA.— Auzi honetan, zalantza elementu batzu daude. Adibidez, autobidearen proiektua gehiengoz onartu baldin bada, zergatik gero instituzioek agintzen dituzten inkesta soziologikoak jendearen eritzia ezagutzeko?

LARRAÑAGA.— Agintariak euren erizpideak eta euren proposamenak ondo doazen jakiteko erabiltzen dituzte inkestak. Zein neurriraino onartzen diren beren erabakiak ezagutu behar dute.

EGUNKARIA.— Orduan, desajusteak egon daitezkeela somatzen da?

LARRAÑAGA.— Ez da hori kontua. Desajusteak beti egoten dira, gauzak ez dira sekulan hain beltz edo zuri. Inkestak egin ziren, momentu batean autobidearen kontrako koordinadora bat, autobidearen aurka eginez, hasi zenez, ea jendeak gutxi gora behera zer pentsatzen zuen jakiteko. Arazo nagusia ez da hori, arazoa, momentu honetan politikoki ez da autobidea nondik nora doan, zeren autobideak teknikoki joan behar duen tokitik joan behar bait du. Arazoa da nork agintzen duen hemen.

EGUNKARIA.— Ados zaude Ardanza lehendakariarekin, 'ETA Leitzarango autobidearen azpian lurperatuko dugu' esaten duenean edo horren esanahiarekin?

LARRAÑAGA.— Nire ustez, ez da inor lurperatu behar, ni biziaren alde bait nago eta bizia lurraren gainean dago. Nik bihotzez eta gogoz beti defendituko dut antolakuntza demokratikoa eta herritarren askatasuna, gauzak aurrera egiteko eta gauzak argi adierazteko. ETak autobidearen kontuan eduki duen ekintza, nire ustez, estrategia aldetik oso txarto pentsatuta zegoen, euren artean ez daukate erizpide bat hartuta.

✓ «Momentu honetan, Nafarroako kultura aldatzen ari da, adibidez, orain arte Nafarroako parlamentariak sekulan ez dira egon Donostian».

HBren barruan nahiko iskanbilak daude. **EGUNKARIA.**— Ardanzak errepikatu berri du ETaren indarkeria euskal herritarren arteko arazo bat dela, ados egongo zinateke planteamendu horrekin? Ze lotura izan lezake egun hauetan ahots ezberdinek aipatu duten «enfrentamendu zibilarekin»?

LARRAÑAGA.— Nik ez nuke sekulan izango «enfrentamendu zibila». Nik beti argi izango dut enfrentamendua txarra dela. Enfrentamenduari baino, guk gizarte zibilaren defentsari ekingo diogu. Gizartearen arazoak ez dira beti, gizarteak berak emandako tresnekin konpondu. Talde bat sartzen bada gizartearen arazoetan, bere askatasunaren kontra doazen ekintzak

eginez, hazi antidemokratikoa jartzén du eta kultura antidemokratiko bat sortzen da.

EGUNKARIA.— Ardanzak ETaren indarkeria euskal herritarren arteko arazo dela esan du, Gasteizko Gobernu berriak bakea bere lehentasunetan jarri du, Barne kontseilari berriak Ertzantzak bere betebeharra «ondorio guztiekin» bere gain hartu duela adierazi du... Ze irtenbide nahi dio eman Gobernu honek ETaren indarkeriari?

LARRAÑAGA.— ETak erantzuna izango du Eusko Gubernutik, Ertzantzatik edo nahi den lekutik segun ze jokabidea eramaten duen. ETak berak bere paperetan eta bere estrategian dauka, ez Eusko Gubernuarekin edo Euskal Herriko alderdiekin paktua egitea, baizik eta Madrilgo Gubernuarekin eta Espainiako Ejerzitoarekin. Orduan, bakea, akordioak lortzea ondo legoke ETA konforme egonez gero, EArekin, EAJrekin, Ajuria Eneako Mahaiarekin. Ajuria Eneako Mahai bat izan zuen zeezer lortzeko. ETak ez du hori nahi. ETak nahi du Madrilgo Gubernuarekin akordioa egitea. Gauza bat esan behar dut, Euskal Herrian bakea izan dadila, bien bitartean, EAK edo EAJk edo beste edozein alderdik izan behar baldin baditu elkarrizketak izango ditu. Baina politikoei esan beharko dute zeinekin nahi duen egin bakeak edo negoziatzioak. ETak Euskal Herriko kaleetan, Euskal Herriko jendearen aurka atentatuak sortzen baditu, bertako botereek, bertako ertzainek jendea defendatzera jokatu dute. ETak jakin beharko du zeinekin paktatu, eta zelan egin.

EGUNKARIA.— EAJ eta HBko ki-deen artean, autobideari buruz hitz egiteko bilera bat izan dela jakin berri da. Emandako bertsioak izanda ere, elkarrizketa bat izan da, publikoki ETaren indarkeria kondentatzen ez duten bitartean HBekin edo Lurraldearekin ezin dela hitz egin esaten ari denean. Zer esanahi dute harreman horiek?

LARRAÑAGA.— Hori beraiegi galdetu beharko zaie zertan hitz egin duten. Ez dakit zertaz egon ziren, autobidearen asuntoaz? Larri. Edozein modutan, nire ustez, kontaktu akzidentala izango zen. Kontaktu serioa izan bazen esango ziguten.

PSE-PSOEek autonomismoa bultzatuko du «aukera zentzudunena» bezala

Hilabete honetako Kongresuan hiri handiak bultzatzea eskatuko dute

PSE-PSOEek lau ardatz nagusi izango ditu hilabete honetan burutuko duen VI. Kongresuan: alderdia kontsentsurako tresna dela berrestea, progresuaren alderdia dela azpimarratzea, autonomismoari lotzea eta ezkerren eremu bateratu gisa zehaztea.

Z. ZAMAKOLA / BILBO

Ramon Jauregi Euskal Autonomi Elkarteko (EAE) sozialisten idazkari nagusiak hilabete honen 22, 23, eta 24an izango duten VI. Kongresuko eztabaida politikoaren ardatz nagusiak azaldu zituen atzo izandako prentsaurerokian.

Lehenengo ardatza «alderdien gaitetiko politika» egin beharra aipatu zuen, eta zentzu honetan esan zuen alderdiak kontsentsurako tresna izan nahi duela aurrerantz, «azken sei urteetan gure ustez izan den bezala».

Era berean azpimarratu egin zuen PSE-PSOEek «autonomismoarekin eta estatutuaren garapenaren osoarekin konprometua berretsi» nahi duela, baina nazionalismoarekin kontrajarri gabe, izan ere EAEko hiritarrentzat «nazionalistek defendatzen dutena baino proiektu hobea» proposatzen bait zuen diskurtso autonomistak bere eritiz.

Kongresuko beste ardatz politiko gisa, PSE-PSOEren garapenerako alderdi gisa finkatzea aipatu zuen Jauregik, «Ezkerre deitu zaionaren kultura guztia jasoko duena gizarte

Ramon Jauregik kongresuko eztabaidaren ardatz nagusiak azaldu zituen. KEPA

✓ Sailetako politikan, herrien desanexioen kontra azaldu zen Jauregi, «herri txikiak eragiten dituelako zerbitzu egokiak emateko».

berriari egokituta». Horrela, EAEen 'Internazional Sozialistaren' ordezkaria «badela» eta ihardun nahi duela ere esan zuen buruzagi sozialistak.

Azken ardatz nagusi bezala alderdiak zabaldu egin behar zuela azpimarratu zuen, besteak beste «ezker nazionalista etsaiei». Izan ere, Jauregik azpimarratu egin bait zuen «alternatiba alderdi serioa» izan nahi duela PSE-PSOEek.

Arlo zehatzetako politikari lotuta,

Jauregik hiru aipamen zehatz egin zituen, Kongresuan eztabaidatuko zirenak, batez ere azpimarratuz hiri handiei orain arte jaramon gutxi egin zaiela arlo ekonomikoan. «Uste dugu finantza sistemak hiri bilgune haundiei jaramon handiagoa egingo dien formula bilatu behar duela», ziurtatu zuen.

Aitzitik, sozialisten ordezkariak gaitzetsi egin zuen berak «desanexioetarako joera gehiegizkoa» bezala deitu zuena, herri txikiak sortzen zituela esanez. Horiek horrela, gaur egungo mugak mantendu eta mankomunidadeekin ihardutea defendatu zuen.

VI. Kongresua Espainia mailako Kongresuaren ostean dator eta Gasteizen izango da. 310 ordezkari izango dira bertan eta batzorde eragileak idatzitako hiru txosten eztabaidatuko dira.

Lurralde historikoen egoeraz kezkatutik dago Mayor Oreja

F.I. / GASTEIZ

EAEko lurralde historikoen barne egoeraz kezkatutik agertu zen atzo Jaime Mayor Oreja PPko idazkari nagusia. Bere esanetan, EAEko hainbat alderdik azken urteotan izan dituzten arazoetan egoera hau isladatzen dute. «Guk UArekin izandako arazoak, EAJk eta EAK eta orain EEK dituztenekin berdinak ez izan arren, lurraldeetako jatorria dute arazo amankomun bezala» esan zuen Mayor Orejak.

PPko idazkariaren esanetan, arazo hau gainditu gabe dago oraindik, «Espainiako autonomi

egituraketa bezala». Dena den, PP ez dago Lurralde Historikoen Legea aldatzearen alde, baina lege honek irakurketa ezberdinak posibilitatzen dituelako, arreta handia jarri behar dela irakurketa horiek egiterako orduan argitu zuen. «Alderdi ezberdinen barne arazoak erakusten dizkigu nondik nora bilakatzen ari den lege hori» gaineratu zuen Orejak.

Bestalde, bere alderdiak Trebiñoren egoeraren auzian ez duela oraingoz erabakirik hartu esan zuen, baina une hori heltzen denean, EAerentzako «onena» aldarrikatuko dutela adierazi zuen.

Nafar aurrekontuen eztabaida

IU: «Nafarroako Aurrekontuek zentru-eskuinekoak dirudite»

IRUÑEA

PSN-PSOE eta UPNren arteko itunaren ondorioz, Nafarroako Aurrekontuei aurkeztutako ia emendak guztiak arbuizatu dituzten bitartean, Legebiltzarrean ordezkari-tzarik ez duen Izquierda Unida-Ezker Batuak gogorri kritikatu ditu aipatu aurrekontuak.

IUren ustez, Aurrekontuek ez dute inolako gizarte elkartasunik adierazten, «gobernu sozialista bategandik espero litekeen bezala». Nafarroako Aurrekontuetan, IUren irudiko funtsezkoak diren arazoak ez direla aintzat hartzen, salatu zuen alderdi honek atzo Iruñean eskaini-

tako prentsaurerokian. Aurrekontuetan baztertu dituzten puntuen artean, besteak beste, lanpostuak ugaltzeko neurriak eta osasun, hezkuntza eta etxebizitzaren arazoak azpimarratu zituzten IUkoak.

«Aurrekontu hauek zentru eskuinekoak dirudite» esan zuen Tabernak, IUko lehendakariak.

Legebiltzarrean Administraziooko funtzionarioen euskalduntzea eta euskararen normalizazioa bultzatzeko aurkeztu ziren emendak guztiak arbuizatu zituzten. Rafael Gurria, UPNko lehendakariordeak eta Javier Otano sozialistak eztabaidaren tonua bizitu zuten Inamsa udal enpresari buruzko proposamena zela eta.

GALDEGAIA

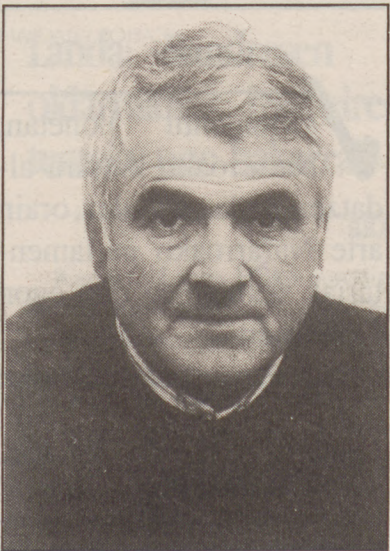
Txomin Garmendia

EGUNKARIA.— Batzarren legeztapena lortzeko ekimena hartu du. Hauteskundeak baino lehen lortuko al duzue eta zer eragin izango luke legeztapenak Batzarren izaeran? Zeintzuk dira Batzarre eta HBren arteko diferentziak?

TXOMIN GARMENDIA.— Ez dakigu ze denbora eramango digun, baina paperak eta dena sartuta daude eta, gainera, datorren hilaren 9an daukagu Asanblada Orokorra. Lehenagotik eztabaidatua zegoen paperak sartzea, baina azken erabakia Asanblada horretan hartuko da. Ezin dut ziurtatu Ministeritzan zenbat denbora beharko duen, baina hortxe hortxe ibiliko gara, hauteskunde aurretik edo.

Batzarren bokazioa agrupazioarena izan da. Beste gauza bat da hauteskundeetarako formula legal batzuk erabili beharra. Topagune nahi du izan, eta barne funtzionamendua agrupazioarena da, asanblada eta abarrekin, nahiz eta kanpora begira legeak alderdi itxura hartzea behartzen gaituen.

HBrekin diferentziak: hasteko

Txomin Garmendia.

ETari buruz, honetaz Batzarre bertan ere eztabaidak dauden arren. Arangurenko zabortearen auzian, adibidez, gu aurka geuden eta HB berri, azken momentua arte ez. Nafarroa eta Euskadiren arazoan ere ikuspegi desberdinak ditugu. Azken urtean Nafarroa eta EAE dextente urrunduta, ez Gobernuaren politikagatik bakarrik, ezkerreko zenbait jende arazo planteatu duen bezala planteatzeagatik ere. Guk esaten dugu Nafarroa bera izan behar duela aurrez erabaki behar duena.

Lerro artean

Bi orduz

Lehen orrialdea egunkari baten aurpegia da, bere nortasunaren ispilurik hoberena. Ez da gaien aukeraketa soiletik sor daitekeen nortasunaren islada. Diseinu eskema baten inguruan osatzen da lehen orrialdea, identitate seinaleak azpimarratzeko. Etzeko marka, hau da, mantxeta, doa lehen orrialde horretan eta bere ondoan jartzen dena identifikazio handiagoa du egunkari horrekin. Lehen orrialde bat osatzea, beraz, ez da erreza ezta arina, ikusgarritasuna oso elementu garrantzitsua dela kontutan hartuz. Albiste eta argazki nagusien dimentsioak agintzen ohi du orrialdea moldatzerakoan.

Azoko egunkarietan, Golkoko gerrarekin lotutako albiste bat izan zen nagusi, Bagdaden bonbardaketa batek eraginiko sarraskia, alegia. Albisteak argazkiaz laguntzea nahiago izan dute egunka-

ri gehienek. Hauen artean gehienek ere, beste argazkirik ez dute sartu beste gutxi batzuk, ordea, beste argazki bati egin diote lekua. **Eginek** ez du Bagdadeko sarraskiaren argazkia, gertaerari titular nagusia eman badio ere. Hurbilagoko gai bat iruditzen isladatu nahi izan du eta Lurraldea koordinakundeko partaideak gose greban erakusten dituen argazkia aukeratu du. Bigarren argazki bat sartu dutenak **El Diario Vasco** eta **El Correo Español** egunkariak izan dira. Biek gai bera hautatu dute: Ardanza EAEko lehendakaria eta Juan Carlos I Espainiako erregearen arteko elkarriketa. Asteazkeneko azken orduan izan arren, bi egunkari hauek leku zabala eta lehen-tasuneko eman diote albisteari. Lehen orrialdeko titularretan, aipatu bi egunkariak elkarriketa «**bi orduz**» luzatu zela azpimarratu dute. Kuriositate bat: barne aldean bi egunkariak korrespondentsal beraren kronika bera jaso dute, baina titular ezberdinekin. **El Diario Vasco** «**Ardanzak, bi orduz, Erregeari**

azaldu Eusko Jaurlaritza berriaren egitasmoak» zioen bitartean, **El Correo Español** egunkariak «**Ardanzak Gobernu presidentearikiko 'harreman estuak' bereskuratzeko asmoa azaldu du Madrilen**» titulatu zuen. Gai honi buruz, **Eginek** ez zuela argazkirik jasotzen eta **Deiak** argazki notizia soil bat eskaintzen zuela gehi daiteke.

Autobidearen gaiak berriro bete azuen atzoko egunkarietan espazio zabala. Deigarriena aipatzearren, bi detaile har daitezke kontutan. Batetik, Gipuzkoako Diputazioak Leitzaran haranera antolatu zuen ibilaldian banatu zituen mapak (parke naturalaren proiektuarenak) bakarrik **Diario Vasco** eman ditu argitaratu. Bestetik, **El Mundok**, osteguneko eranskineko portadan jarri du berriro autobidearen gaia, lehenago argitaratuko Karmen Gisasolari Poliziak antzeman omen zizkion 'paperei' berriro helduz.

PELLO URZELAI

Miloi bat inkesten bidez osatuko du Herri Programa HBk

Erantzunak jasotzeko bost mila buzoi jarri ditu denda zein tabernetan

Datozen udal hauteskuntetarako HBk aurkeztu nahi duen programan herritarren asmo zabalea isladatu nahi du, «herriaren egitasmoa izan dadin». Horretarako milioi ehun mila inkesta zabaldu ditu hego Euskal Herrian, eta erantzunak jasotzeko bost mila buzoi prestatu ditu.

FELIX IRIARTE / GASTEIZ

Herri Batasunak herri programa aurkeztu zuen atzo Gasteizen, programa honen ardatz nagusiak aurkeztuz. Tasio Erkiziaren esanetan HB saiakera bereziak egin ari da herriarengandik «hurbilago» egoteko, are gehiago une hauetan, herria «politikatik urruntzen ari denean». Herri Batasunak urruntze hau apurtu nahi duela ziurtatu zuen, eta horregatik HB erakunde «originala» izan dadin aldaketa garrantzitsu eta aurrerapausu nabarmenak ematen ari dela gaineratu zuen.

Inkesten zabaleraz gain herri mugimenduek gizate herriaren erakuntzan zeresan «garrantzitsua» izan behar duela adierazi zuen Tasio Erkizia udal politikarako arduradunak. Bere esanetan, mugimendu sozialak gizatearen demokratizazioan parte hartu behar du, eta hori da hain zuzen ere, HBk alkatetza duen udaletan egiten dutena.

Zentzu horretan, alderdi politikoei defendatzen dutena herritarren interesetatik at dagoenaren susmoa agertu zuen Erkiziak, hauteskun-

deetan abstentzioa eta alderdien militantzia eskasa lagunduz. Arazo hoiak konpontzeko «ezinbestekoa» jotzen du HBk herriaren partaidetza, programaren edukinan eta hautagai zerrendetan parte zuzena hartuz.

Oraindik HBk ez du zehaztu herri programa hori zein izango den, herritarren eritzia jaso ondoren egingo bait du, eta era berean herritarrek hautagai egokienak zeintzuk diren adierazi eta gero asanbladak egingo dituzte programa zein izenak aurkezteko. Datorren Otsailak 22 izango dira asanblada hauek.

MOGIMENDU SOZIALEK GARRANTZIA

Herri Batasunaren eritziz egungo demokrazia ereduak ez da baliogarria herritarren asmoak

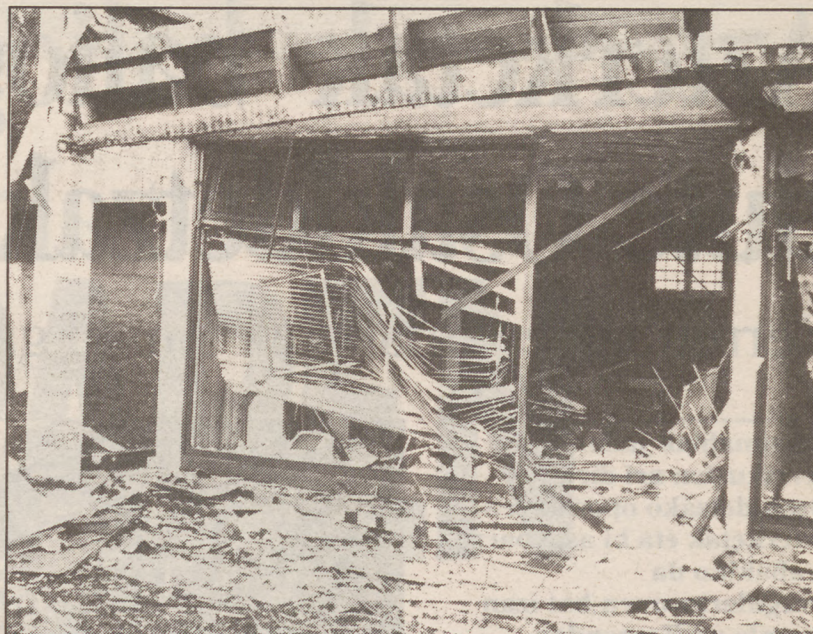
jasotzeko. Tasio Erkiziak esan zuenez, mugimendu sozialek gizartearen funtzionamendua bermatzen dute, baina egungo instituzioak ez dute hori permititzen, «Euskariarekin gertatu den bezala».

Bestalde, HBri alkatetzak kentzeko beste alderdi politikoei azaldu duten asmoari dagokionez, ez du uste demokrazia sakontzearen aldeko politika denik. Are gehiago, politika honek demokrazia «okertu» egiten duela esan zuen Erkiziak. «Alderdi hoiaren asmoak gure ahotsa itotzeko asmoak dira, baina jokoan dagoena demokraziaren ereduak da. Eurak demokraziaren formaltasuna nabarmentzen dute, guk aldiz, demokrazia eskuhartzailea» esan zuen Tasio Erkiziak.

Erkiziak esan zuenez herriarengandik hurbilago egon nahi du HBk.

OIALDE

Inmobiliarian ezarritako bonbak kalte handiak eragin zituen.

BOB

Bi leherketa izan ziren atzo Baionako inmobiliarietan

A. SOKARROS/BAIONA

Bi leherketa izan ziren atzo goizeko hiruak térdiak aldean, Baionako 'Les Tourettes' auzoan kokatua den inmobiliaria bulego batean, arras xehatuz eta Angeluko ORNOS merkatalgunean jarritako beste batek, etxe saltoki batean kalte tipiak eragin zituen. Bestalde, Baionako Les Corsaires etxebizitza saltegiaren aintzinean, beste pakete bat aurkitu zuten goizaldeko lehen orduetan, baina honek ez zuen eztanda egin.

Baionako Les Tourettes-ko merkatalgunean, ORPI izeneko inmobiliaria bulego baten aurrean eztanda egin zuen lehergailuak kalte arras handiak eragin zituen, agentzia erabat suntsitua izan zen. Alboan aurkitzen diren ileapaindegi, elikadura saltoki eta prentsa saltegi batek ere hondamen gaitzak pairatu zituzten eta baita inguruan zeuden hamar bat autok.

Leherketaren ondorioak jasan zi-

tuzten inguruko egoitzetako etxebizitza batzuek, baina ez zen inor zauriturik gertatu.

LEHERGAILU BAT INDARGABETU

Angeluko Ornos merkatalgunean ere, etxebizitza saltoki batean jarritako lehergailuak ez zuen kalte handiegirik egin. Kalte gehiago izan zituen, aldiz, parean dagoen inprimategi batek.

Azkenik, Baionako 'Les Corsaires' kaian kokatua den ORPI inmobiliaria agentzia baten atearan kontra jarria izan zen lehergailu batek ez zuen eztanda egin eta poliziak indargabetu zuen, goizeko zortzi térdiak inguruan.

Ekintza guzti hauek ez ziren ofizialki errebendikatu, baina daiteke IK-k burutuak izan direla, zeren erakunde armatu hau azken hilabeteotan kanpaina bat egin ari da, Ipar Euskal Herrian turismo etxegintza-aren hedapena salatzeke.

GIPUZKOA NAFARROA AUTOBIA
AUTOVIA NAVARRA GIPUZKOA

PERTSONA LIBREA ZARELA ESAIEZU

Por la libertad · Askatasuna

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa

Gipuzkoako Batzarre Nagusiak
Juntas Generales de Gipuzkoa

Herri Manifestazioa
Larunbata 16
arratsaldeko 5-etan
Alderdi Eder. DONOSTIA

EUSKO ALKARTASUNA

PSE · PSQE

EAJ · PNV

EUSKADIKO EZKERRA

PARTIDO POPULAR

Azterketak baliogabetzea eskatute Osakidetzako opositoreek

Zerrendak epamahaiak sinatu gabe atera zirela diote sindikatuek

Epaimahiak jadanik berrikusten ari dira Osakidetzako oposaketen azterketak eta bi aste barru erabakiko da irregulartasunen bat izan den ala ez. Zerrenden berrikusketa, sindikatuek salatutako irregulartasunen ondorioz agindu zuen Osakidetzako Zuzendaritzak.

J. GARMENDIA / DONOSTIA

Hirurogei opositoreez osatutako talde baten Batzordeak, Osakidetzak egindako enplegu eskaintza publikoaren emaitzak direla eta deialdia bertan behera uztea eta 1.991ko eskaintzarekin bat egin dezatela eskatu dute. Epaimahiak ardurak argitu ditzala esigutuko dio Batzordeari eta «iruzurrean parte hartu duten opositoreen aurkako espedienteak» ireki-ko dituzte.

Batzordeak sei horritako idatzia aurkeztu zuen asteazkenean Osakidetzako Idazkaritzan eta jadanik sinadurak biltzen hasi dira. Idatzian salatzen diren irregulartasunen artean, epaimahiak zerrendak sinatu ez izana dago.

Bestalde, UGTk asteazkenean kaleratutako agirian aditzera eman zuenez, «Euskal Herriko oposaketan, ELA sindikatuak, lanpostuak afiliazioen truk aldatu ditu». Salaketa honen aurrean, ELAko iturriak «oso harrituta» zeudela adierazi zuten atzo, «guk ez bait dugu UGTren aurka adierazpenik egin, PSOEren aurka baizik». PSOEko kide zehatzak zerrendetan egona salatu zuten ELAk eta LABek, ELAko iturrien esanetan, «alderdiaren aurka egindako adierazpenak logikoak dira, oposaketak egin ziren garaian osasun saila bere ardurapean bait zegoen».

Oposaketen oinarriek azaltzen zutenaren arabera, emaitzak epaimahiaren sinadura behar zuten publikoki ezagutzera eman aurretik, segidan Osakidetzako Zuzendaritzak jaso eta azkenik Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu behar ziren. Kasu honetan ez da

Osakidetzan sinadurak jasoko dira deialdia baliogabetzeko.

C. VILLAGRAN

prozedura hori erabili eta Iñaki Fernandez, Osakidetzako Pertsonal Kudeaketa Zuzendariaren esanetan, «epaimahiak ez du zerrenden edukia ezagutzen». LAB sindikatuko iturrien esanetan, «adierazpen hauek are salagarriagoak dira, ezagutu ez eta argitara ematea ezinezkoa delako».

ADMINISTRARIAK ETA IDATZMAKINAK ELA sindikatuak aditzera eman zuenez,

Osakidetzako iturriek orain arte jarraitutako araudia desegokia zela esan zuten, «horrek PSOEk araudia ez duela bete erakusten du». Sindikatuaren esanetan, oinarriak ez dira errespetatu, «esaterako, ezin da ezagutzera eman administrariaren postuaren emaitza idatzmakinak

frogarik gabe». Sindikatu honek hasiera batean arazoa Ministeritza Fisikaren esku utziko zutela adierazi zuten, baina erabaki honetan atzera egin dute, «frogarik ez dugulako».

Hasiera batetik oposaketen emaitzen zerrendan gehiengoa PSOE eta UGTko kideak izana salatu zuen LAB sindikatuak. UGTk ELAren gainean egindako adierazpenei buruz, «guretzat lotsagarria da UGTk hori salatu izana, berak kaleratutako

✓ Epaimahiak ez du zerrenden berri Osakidetzako iturriek aditzera eman zutenaz

Zerrendak argitara ematea baliogabetzat jo da, batetik, epaimahiak ez dituztelako aktak sinatu eta, bestetik, froga batzuk egiteke daudelako

agiriak ez bait ditu bere gain dauden susmoak zuzitzen». Sindikatuaren esanetan, «zaila da fraudea non hasi zen jakitea, hau da, azterketak filtratu ziren ala gaizki zuzendu diren ezagutzea».

UGTk kaleratutako agiriak, frogak gaituztu dituzten opositoreek mehatxuak dituztela azaltzen zuten eta zerrendak aldeztu aurretik argitara eman izana «hanka sartzea» zela zioen. Bestalde, ESK sindikatuak Administrazioak arazo honetan izandako jarrera salatu zuen atzo, «euskal gizarte osoari iraina da, oposaketak egin zituzten 90.000 laguntzako eta 8.000 behin behinekoentzako. PSOE eta UGTren kideak nagusitu dira oposaketa hauek». Sindikatuaren esanetan «grebak bakarrik geldiarazi dezake zapalkeria hau», era berean, Enplegu eskaintza honetako gardentasun eza salatu du eta «ELA, CCOO edota UGT bezalako sindikatuak egon izanak ez du garbitasuna bermatu».

Bestalde, sindikatuek egindako salaketak ezereztatu zituen UGTk eta «azterketen berrikusketa serioa egitea» nahi dutela adierazi zuen.

Lurrazpiko bi aparkaleku berri egingo dira Iruñean

A.B. / IRUÑEA

Iruñeko Udalak lurrazpiko bi aparkaleku lanen kontratazioa onartu zuen atzo egin bilkura orokorrean, Labrit pilotalekuaren ondoko orubean bata, eta Puiko Andramari eta La Olivako Monastegia kaleen artean bestea. Lanak CIES enpresak eramango ditu aurrera, eta egingo diren 478 lekuentzat 420 milioi pezetako (22 milioi libera) aurrekontua izango da.

Abonoak ere aterako dira bizilagunentzat, 850.000 pezeta (44.700 libera) balioko dutenak eta berrogeitabederatzi urteko iraupenarekin. Udal talde guztiek onartu mozio baten bidez, aparkalekuak eguneko hogeitalau ordutik izango dira irekita, eta hasiera batean leku guztiak bizilagunentzat izango dira, sobratuko direnak bakarrik paratuko bait dira salgai. CDSk kontrako mozio bat aurkeztu zuen, bizilagunentzat tokien % 50 baino ez erreserbatzea eskatzen zuena, Alde Zaharrak aparkalekuak aurkitzeko dituen zailtasunak arindu nahian, baina ez zen onartu.

Bilkura berean, Iruñeko Udalak San Jose Udal Hilerrian 384 nitxo berri eraikitze-ko lanen kontratazioa konkurtzora ateratzea erabaki zuen. Nitxo hauekin hilerria beteta geldituko da, eta zabalpena erabakitzea, 400 milioi pezetako (21 milioi libera) aurrekontua izango lukeena, hurrengo legegialdiaren ardura izango da. Eguneko gai zerrendatik kanpo, harriesien argikuntza paratzeko egitasmoa onartu zuen udalak, 132 milioi pezetako (69 milioi libera) aurrekontuarekin. 635 lanpara paratuko dira, 188.000 watio-ko potentzia izango dutenak.

Lau urteko gartzela neska bati abortarazi zion ginekologoari

MADRIL

Espainiako Epaitegi Gorenak baieztatu egin du 1988an Malagako Audientzia Probintzialak German Saez de Santamaria ginekologoari aborto delitu batengatik jarritako lau urteko gartzela zigorra. Saez de Santamariak abortarazi egin zion Montserrat Exposito hamalau urteko neskeri 1984ean. Malagako epaitegiak zigortu egin zuen ginekologoa eta hark jarritako kasazio errekurtsioa atzera bota du orain Epaitegi Gorenak.

Estuproa eta bortxaketa gauza bera ez direla adierazi du Epaitegi Gorenak, eta horregatik ezin esan dai-

tekeela kasu hau bortxaketaren ondorioz legeak ametitzen duen aborto kasua kontsidera. Epaitegiak emandako arrazoien artean «bortxaketa inolako baimenik ez dagoela» dio, «eta estuproan berriz balio duen nolabaiteko baimena eman ohi da. Estuproa jasan duen emakumea bestea baino gutxiago sentitu arren —dio Epaitegi Gorenak— bere animo eta egoera fisikoa ezin konpara daizteke bortxatua den emakumearen egoerarekin».

LEHENGUSUARI GARTZELA ZIGORRA

Epai berean Saez de Santamariari ezarritakoaz gain, hiru urteko gartzela zigorra

ezarri dio baita ere neska haurdun utzi zuen Andres Ruiz Expositori. Aborto delitua leporatu diote Ruiz Expositori, eta lehendik estuproagatik beste kondena zuen bere gain, lehengusina zuen Montserrat Expositori berriz baino gehiagotan izan zituen sexu harremanak hark 12 urte zituen geroztik. 1984ko irailan lehengusinarekin txisa muestra eraman zuen Ruiz Expositok farmazia batera haurdun zegoen ala ez frogagaitzeko. Baiezkoa eman zioten eta abortatzeko konbentzitu zuen neska. Horretara German Saez de Santamaria ginekologoarengana joan ziren eta 35.000 pezetaren truke abortarazi zion neskeri bentosaz baliatuz.

BILBOKO

UDALA

ASTEBURUKO IHARDUERAK

Otsailak 15, ostirala

ABESBATZAK OSTIRALERO
Deustorak eta
Inmakuladako Abeslariak
Bidebarrietako Liburutegian
Arratsaldeko 20:00etan

Otsailak 17, igandea

Goizez: TXISTULARIEN
UDAL BANDA Uri Zaharrea.
12:30etan:
MUSIKA UDAL BANDA
Areatzako kioskoan

KULTURA ETA TURISMO SAILA

BELDURRAREN AURKA BAT EGINIK

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa

Gipuzkoako Batzarre Nagusiak
Juntas Generales de Gipuzkoa

EUSKO ALKARTASUNA

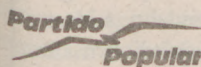
PSE • PSOE

EAJ • PNV

EUSKADIKO EZKERRA

PARTIDO POPULAR

Autobiaren eraiketa dela eta, enpresari, tekniko eta

1000 langile baino gehiago mehatxatu dituzte.

Gaur hori egiten duenak, bihar zuzenki zuri dago-kizun zerbaitekin egingo du.

Gure herriaren askatasuna erasotu da, AUTOBIA, zuk askatasunez aukeratutako Euskal Instituzioek erabakitako proiektu bat delako.

Horregatik, solidaritatez, Askatasunaren eskubidea azalarazteko elkar zaitezen eskatzen dizugu. Beldurraren aurka bat eginik.

Askatasuna

Herri Manifestazioa
Larunbata 16
arratsaldeko 5-etan
Alderdi Eder. DONOSTIA

Por la libertad

GIPUZKOA NAFARROA AUTOBIA
AUTOVIA NAVARRA GIPUZKOA

Ur igoeraren bitartez ibaietatik ura hartzeko obrak ordainduko dira

Bilbon % 10,5 igotzen den heinean Gasteizen % 11a garestituko da

Hamasei hilabetez Araba eta Bizkaiko herrialde askok pairatu duten ur mozketaren etenduraz aste gutxi batzutako aukera izan dutenean, Bilboko Ur Partzuergoak ura % 10,5a garestitzea erabaki duen heinean, Gasteizko AMVISAK % 11a igoko du uztaitetik aurrera. Garestitze honen bidez ibaietatik ura hartzeko burutu diren obrak ordainduko dira.

G.A. / BILBO

Bilboko Ur Partzuergoko ordezkariak atzo jakinerazi zuten, uraren prezioaren igoeraren bitartez, lehorte garai honetan ibaietatik ura hartzeko burutu diren premiazko obrak finantzatzeko dira. Ibaietatik ura ekartzeko lanek 7.000 milioitako kostua izan zuten, proiektu honek hasiera batean 4.000 pezetatako aurrekontua izan zuten arren, azkenean 3.000 milioi garestiagoa ateratu ziren. Dirutza hau Bilboko Ur Partzuergoak eta, AMVISA, MOPU, Eusko Jaurlaritza eta, Bizkaia eta Arabako Diputazioek ordaindu zuten % 25 bakoitzak. Horrela, hiritarren kopuruaren arabera Ur enpresei dagozkien % 25tik % 80ra Bilboko Ur Partzuergoak ordaindu behar du, hain zuzen ere 1.400 milioi. Kopuru berdina ordaindu beharko du Bizkaiko Foru Aldundiak.

Uraren % 10,5eko garestitzeari hornitze eta ibaiaren saneamendu tasen igoera gehitu behar zaio, hau da ur tarifaren bikoitza ordaindu beharko da.

Beti Duñabeitia Bilboko alkatea

Beti Duñabeitia azaldu zituen igoera berriak.

KEPA

✓ «Ibaietatik ura hartzeko lanek hasiera batean 4.000 milioitako aurrekontua zuten arren, azkenean 7.000 milioitako kostua izan dute».

eta Ur Partzuergoaren lehendakariak adierazi zuenez murrizketak eten zirenetik uraren % 15 aurrezten da «uraren kulturaren» ondorioz, hala ere, «joera hau hiruzpalau urtez luzatuko da beste herrialde batzuetan gertatu izan den bezalaxe». Ur murrizketak iraun duten hamasei hilabeteetan uraren aurrezte orokorra % 29koa izan zen, enpresak boluntarioi eta murrizketarik gabe % 40 aurreztu zuten eta udalerrietan, berriz % 25, Duñabeitia azaldu zuenez.

Bizkaia eta Arabako herrialde gehienak hornitzen dituzten Zadorra eta Ordunte utegiak, edukieraren % 55 daukate, Zadorrak % 50 eta Ordunte berriz % 100.

EAE-KO UR MERKEENA Gasteizko ur tasa EAEko hiriburuari merkeena da, Mikel Unzu AMVISAKo lehendakariak atzo aurkeztutako txosten batean agertzen denez. Datu hauen berri emateaz gain, Gasteizko uraren prezioa uztaitetik aurrera % 11an igoko dela adierazi zuen AMVISAKo lehendakariak. Prezioei buruz Unzu eskaintako ikerketaren arabera sei hilabeteetan 40 metro kubiko baino gutxiago kontsumitzen duten metro kubiko bakoitzeko 26,7 pezeta ordaintzen dituzten heinean Bilbokoak 36,2 ordaintzen dituzte eta Donostian, bestalde, 31,5 pezeta.

1988an EAEtik jende gehiago atara zen sartu baino

BILBO

18.103 pertsonen aldegin zuten Euskal Autonomia Elkartetik 1988an eta sartu berriak, 8.014 Estatistika Euskal Institutuak (EUSTAT) egindako azterketak azaldu duenez. Hartara, joan den hamarkadan legez, gehiago dira EAEtik atara direnak sartu direnak baino.

Euskal emigranteek aukeratutako tokien artean, Madril, La Rioja, Alicante, Malaga eta Cantabria daude. Jose Luis Narvaizak, EUSTATEko zuzendari nagusiak atzo aditzera eman zuenez, profesionalki prestatuen dauden langileak Madrilera jo dute eta kualifikaziorik gabeko langileek aldi, hosteleritza azpiegiturak dituzten probintziak aukeratu zituzten.

Golkoko gerraren aurkako protesta

Ikaslegoaren % 18ak jarraitu zuen Ikasleen Sindikatuaren deialdia

J.G. / DONOSTIA

Ikasleen Sindikatuak atzorako irakaskuntza mailan egindako greba deialdia, Araba, Bizkaia eta Arabako ikasleen % 18ak jarraitu zuen. Bizkaian, soilik Bilbon eta Barakaldon egin zen.

Arabako ikastetxe publikoen % 22,5ak jarraitu zuen Ikasleen Sindikatuak Golkoko gerraren aurka antolatutako greba, pribatuengan aldez, ez zuen eraginik izan eta ikastolen % 12ak jarraitu zuen Ikasleen Sindikatuak egindako deialdia. Heziketa profe-

sionalaren alorrean % 9,07k egin zuen greba pribatuetan eta publikoetan aldez, % 19,8ak.

Gipuzkoan, heziketa profesional publiko mailan % 15ak jarraitu zuen eta pribatuen alorrean, % 2ak. BBBn ez zuen inolako eraginik izan, ez pribatu ez publikoetan ere. Ikastolen % 11k jarraitu zuen.

Nafarroan, BBB mailan ikaslegoaren % 10ak egin zuen greba eta heziketa profesionaleko osotasunaren % 25ak. Unibertsitatean ez zuen batere eraginik izan.

Ostiralero gerraren aurkako bilkurak egingo dira Bilbon

J.G. / DONOSTIA

Iruñea eta Gasteizen legez asarte eta ostegun argitsuak, Bilbon ere kandela edota burumbekin bilkurak egingo dira gaur, arratsaldeko 19.30etatik aurrera ostiralero Golkoko Gerraren Aurkako Euskal Batzordearen eskutik. Ekin-tza hau, gerra «krudel» hau geldiarazteko ekingen areagotzearen barnean dago, hartara, lehenengo eta behin, «Espainian EEBBetako baseen erabilera gelditzea» eskatu du taldeak eta «soldadu eta untiak berehalaz itzultzea».

Gerraren barnean, asteazkeneko Bagdadeko zibilen bonbardaketa salatu du Golkoko Gerraren Aurkako Batzordeak, «armen botere suntsitzailea biztanlego zibilaren aurka erabiltzen ari bait dira». EEBBn bonbardaketa «helburu militar legitimoa» zela adierazi zuen Fitzwaterrek, Bushen bozeramaleak. Era berean, Espainiako Kultura Ministeritzako hemezortzi kideek gerraren aurka sinatutako agiria «baikortzat» jo zuten Batzordeko kideek.

«Sarraski honek -dio Batzordeak kaleratutako agiriak- Felipe Gonzalezen gobernuaren partehartzearen larritasuna erakusten du». Espainiako Gobernuak «demokrazia eta nazioarteko zuzenbidearen gainean» egindako adierazpenek Magreben eragin dituzten mobilizazioak «legitimotzat» jo ditu Gerraren Aurkako Batzordeak.

Bestalde, Golkoko Gerraren Aurkako Euskal Batzordeak Bakearen aldeko Europar Ekimenaren parte hartu du, Europako legebiltzarreko 109 kideek deiturik. «Egun bizi dugun egoera larria ikusirik», Batzordeak «beharrezkotzat» jo ditu mota honetako ekintzak, «izaera irekia eta bertan dauden jarrera desberdinetatik kanpo».

Bakearen aldeko Europako Ekimenaren barnean harturiko akordioaren artean, datorren hilaren 24an martxoaroko Brusseleko greba deialdia egitearena dago. Ekimen honetan dauden herri plataformak direla eta, Nazioarteko konferentzia bat egiteko proposamena luzatu zen mugimendu hauen parte hartzearekin.

Gerraren kontrako ihauteriak egingo dituzte gaur Baionan

L.E. / BAIONA

Golkoko Gerraren Aurkako Euskal Batzordea eta Gerraren Aurka Intsumisioaren Alde (GAIA) taldeek ostiral honetan, Baiona Ttipian ihauteriak antolatzen dituzte. Baionako udalak, «gerragatik» ez du aurten baimenik eman ihauteriak iragan daitezen. «Gerragatik prezeski ihauteriak antolatu nahi ditugu» diote.

Gerraren aitzaki hori oso txartzat jo dute, Miarritzen ohiturazko «ihauteri burgesak» bait dira eta «herri ihauterien aurkako eraso bezala» dauzkate. Gainera, diote «betidanik festa herrikoa izan da, salaketak bideratzeko jantzi eta mozorroen bidez eta San Pantzari auzi bat eginez».

Aurtengo Baiona Ttipiko ihauteri

riek gerraren gaia izanzen dute, pentsatzen ahal den molde zorrotz eta ironikoan. Intsumisioen erreklutatze bulego bat zabalduko da Pontrique plazan. Ostiral honen arratseko zapietarik aurrera jendea bilduko da, txaranga, trikitixa eta gaiteroekin. Batzoki ugari zabalduko dira ordu berean arrats bero baten inguruan. Antolatzaileek jendea galde egingo diote «ahal bezainbat etor ditezten mozturrotu eta jantzirik, udaletxeari erakusteko ihauteriak bizirik dirautela Baionan».

Egun honek jarraipena bihar izanen du. Arratsaldeko hiruretan Euskal Batasunaren lokalean Ihardunaldi bat hasiko du GAIAk. Gerraren gorabeherak aipatzeko dira, intsumisio eta desertzioen lekukotasun batzuekin.

Unibertsitate pribatuari 86 milioi emango dizkio Nafarroako Gobernuak

IRUNEA

 Nafarroako Legebiltzarrak 1991ko aurrekontuak eztabaidatzeko atzo egindako saioan Nafarroako Unibertsitateari emateko larogitasei milioitako dirulaguntza onartu zuen. Opus Deiren menpe dagoen unibertsitate honi laguntza emateak eztabaida bizia sortu zuen legebiltzarreko taldeen artean, eta azkenen artean PP, UPN, eta CDS alderdietako parlamentarien aldeko botuek erabaki zuten laguntza luzatzea.

Nafarroako Unibertsitateak egin asmo dituen eraikuntza berrietarako da PPko Juan Cruz ordezkariak defendatu zuen laguntza. Cruzek adierazi zuenez «oso garrantzitsua da hau Nafarroan egingen ari den lana. Ez bakarrik hezkuntza, kultura eta zientzia arloan egingen duen lanagatik, baizik eta urtero Iruñerriaren ekartzen duen dirutzagatik —60.000 milioi pezeta (3.000 milioi libera) esan zuen—». Laguntza emateko arrazoiaren artean Unibertsital Klinika eta Nafarroako

Unibertsitateak urtero herrialde honetako haziendan uzten dituen 800 milioi pezeta aipatu zituen baita ere PPko parlamentariak. UPN bat etorri zen erabat Opus Deiren unibertsitateari laguntza ematearekin, eta CDSk ere baiezkotzea eman zion baina botatutako arrazoiaren artean «CDSk ekintza positiboak bultzatzen dituela» esan zuten, «nondik datozen begiratu gabe».

PSNko ordezkariak diru publikoaren erabilpen txarraren erantzukizun zuten erabakia, eta lehendik ere Unibertsitateak, ikasleei ematen zaizkien bekasarien bidez, dirua jasotzen duela esan zuen PSNk.

EAKo Gregorio Monrealek «herri-lakorik beste inon ez dela gertatzen» esan zuen. «Ametiezina da» EAKo ordezkariaren eritziz trukean ezer eskatu gabe unibertsitate pribatu bati horrelako laguntza ematea. EEK berriz «kontrako teoriak errefusatzeko elizak dioenarekin bat ez datozela esaten duen unibertsitateari laguntza ematea, ezin daitekeela justifika esan zuen».

Larreina: «EITBk despolitizatuagoa eta integratzaileagoa izan behar du»

Administrazio Kontseilua profesionalizatzeko asmoa agertu du dela

EITBk politikoki neutrala eta hizkuntz normalizazioari lagunduko dion proiektu kultural berezia eta integratzailea izan behar du, Jon Larreina EITBren kontrolerako legebiltzarreko batzordearen buru berriak adierazi duenez.

VASCO PRESS / GASTEIZ

EITBren «despolitizazio» bi abiapuntu ezinbesteko azpimarratu ditu Larreinak, bata administrazio kontseilua profesionalizatzeko, eta bertan gizarteko elkarte eta erakundeek leku egitea —komunikabideen mundukoak, unibertsitatekoak, Euskaltzaindia, Eusko Ikaskuntza eta abar aipatu ditu Larreinak—. Eta bestetik EITBko zuzendaritza berria administrazio kontseilu berriak aukeratzeko, horretarako behar den kontsentsu zabalean oinarrituz.

ETB2 JUSTIFIKATZEN ZAILA Gaur egun ETBk duen egitura kritikatu egin du Eusko Alkartasunako Jon Larreinak. Bere eritziz «zaila oso ETB2 justifikatzen, kanal horren eskaintza denborapasari zuzendua bait dago bati-pat, eta orain eredu horrek inoiz baino konpententzia handiagoa dauka telebista pribatuen eta komertzialen etorrerarekin. ETB1 inertiaren esku utzi den bitartean bigarren katea indartu egin da programa berriak eta profesional oso garestiak ekarritz».

Gaur egun ETBk duen egitura kritikatu du Jon Larreinak.

EGUNKARIA

Horrek ETB1en erabateko bazter-tzea ekarri du Gasteizko Legebiltzarreko EITBren kontrolerako batzorde buruaren eritziz, «aurrekontuetako diruak jan egin dizkiolako ETB2k euskarazkoari».

Egoera honi aurre egiteko bi kanaleek espezializaiora jo behar dutela uste du Jon Larreinak. «Beren programazioak osagarriak beharko lukete, baina bigarrenak lehenengoari lagunduz, hori delako telesbiaren hizkuntz eskaintza orekatzeko modua», adierazi du Larreina parlamentariak.

«Publizitate basatian» oinarritutako telebista komertzialen aurrean «zer egin gutxi izango du ETBk baldin eta politikoki neutralagoa ez bada, eta batez ere, bere eredu berezi eta

integratzailearen bila egiten ez badi», azaldu du EAKo parlamentariak. Larreinarek eritziz EITBren oinarrietako bat gizakumeari zerbitzea da «eta hori lortuko duen telebista bakarra gizartearen kontrolpean izango den telebista integratzailea da».

Lehen aipatutako administrazio kontseiluaren profesionalizazioa ekarriko lukeen EITBko lege berriaren azterketa eta aprobatazearen ondoren, EITBn debatea bultzatzeko ahaleginak egingo dituela adierazi du Jon Larreinak. «Gizarteko elkar-te, talde kultural eta abarrek eska ditzaizkete gai guztiak eztabaidatu egin beharko lirake EITBn, hori delako gizarteko kezka eta eskaerak ezagutzeko bidea», azaldu du Larreinak.

Nahigabeko haurdunaldiak prebenitzeko kanpaina martxan Bizkaian

G.A. / BILBO

‘¿Sin preservativo? ¡No jodas!’ (Preserbagailurik gabe? Ez jo!) le-mapean Eusko Ikasleen Kolektiboak (EIK) gazteen artean ematen diren nahigabeko haurdunaldiak eta sexu harremanen ondorioz sortzen diren gaisotasunak prebenitzeko kanpaina martxan jarri berri du Bizkaian.

Atzo hasi zen kanpaina bi mailatan burutuko da, kalean eta ikastetxeetan. Kale kanpainaren bitartez gazteen artean sexu harremanetan prebentzioak hartzeko beharrezkoak diren sentimendua suspertu nahi dute. Helburu hau lortzeko ‘Preserbagailurik gabe? Ez jo!’ adierazten duten kartel batzuetaz baliatuko dira. Lema berbera agertzen duten kamiseta, pegatina eta txapak izango dira baita kale kanpainaren oinarri.

Bestalde, ikastetxeetan burutuko duten kanpainan nahigabeko haurdunaldiak eta sexu harremanen ondorioz diren gaisotasunak prebenitzeko neurriak azalduko dituzte. Kanpaina honen oinarri nagusia esku orriaren banaketa izango da, esku orri honetan, preserbagailua nola erabili baita zenbait prebentzio neurriren berri ematen da. Esku orriarekin batera Eusko Ikasleen Kolektiboko partaideek preserbagailu bat

Kanpaina azaltzeko liburuska.

banatzen dute. Ikastetxeetako kanpaina orain aste batzuek zuten eta erantzun positiboa izan duela diote EIKko kideek. «Hasiera batean gazteek aurpegi arraroa jartzen dizu esku orri eta preserbagailuak ematen dizkiozunean, baina gehienak ondo erantzuten dute. Kanpainaren bitartez sexu harremanak gai tabua eziz normala dela adierazi nahi dugu, baita maila honetan prebentzioak duen garrantziaren berri eman ere», adierazi dio EGUNKARIAri EIKko ordezkari batek.

Alkateordearentzat Gasteizen pobrezia gogorrik ez dago

LUIS KARIOS GARCIA / GASTEIZ

Maria Jesus Agirre Gasteizko alkateordeak atzo esan zuen hiritarren % 100aren oinarritzko beharrezkoak aurretik daudela, Udaletik burutzen dituzten pobrezia-aren aurkako iazko nahiz aurtengo programak aurkeztu zituen. Horretarako, Komunitatean 1990ean erabili zen aurrekontu osoko % 8,2 izan zen, aurreko urtean Arabako % 10,8an zehazten zen bitartean. Agirreraren ustez, «pobrezia-aren aurka borrokatzeko beste herrialdeetako aurrekontua gorantz doanean, Arabakoak beharantz egindu, eta estabilizazioaren berri ematen digu».

Hiru maila izan ziren Udalak 1990eko programan jorratu zi-

tuenak. Lehenbizi, diru iturririk ezean daudenentzako giza-laguntza ekonomikoa: 703 kasu ziren laguntza jasotzen zutenak hasiera batean, eta egun, 503 familiak jasotzen dute oraindik. Programa honen aurrekontua 180 milioi pezetatakoa zen. Era honetan, «giza-soldata hau jasotzen dutenei eskaintza zabaltzea erabaki dugu», elektrizitate, mekanika, ehungintza eta beste hainbat tailer martxan jarrita. Emakumei, bereziki, zuzendu nahi dizkiete ikastaro hauek, «bilapen ekonomikoan duten aukera txikiagoa dela eta».

Joan zen urtean «etxebizitza, altzairu eta abarrei dagozkienez larrialdiko laguntzak» aipatu zituen, 11.000 prestazio emanaz 182 milioi pezetatan.

Kimuak taldeek III. ihardunaldiak egingo dituzte asteburu honetan Orion

G.A. / BILBO

Kimuak Aisi eta Asti Heziketarako Mugimenduen egoera aztertu eta alternatibak landuko dituzte. Bestalde, Kimuak taldeek herri eta auzo bakoitzeko ezaugarrien arabera, jorratuko dute beren lan plangintza asteburu honetan, Orion.

egunez haur eta gazteei dagozkien Aisi eta Asti Heziketarako Mugimenduen egoera aztertu eta alternatibak landuko dituzte. Bestalde, Kimuak taldeek herri eta auzo bakoitzeko ezaugarrien arabera, jorratuko dute beren lan plangintza asteburu honetan, Orion.

HILDAKOAK

BIZKAIA

BILBO

Daniel Solano Dominguez, 66 urte.

Martin Peral Otero, 65 urte.

ALGORTA

Pedro Raimundo Villa Gonzalez, 49 urte.

ERANDIO

Jose Sangroniz Elorriaga.

Jesus Mari Orozko Udondo, 27 urte.

MARKINA

Jose Luis Irusta Iriondo, 31 urte.

MUNGIA

Teresa de Jesus Larrauri Galarza.

PORTUGALETE

Jose Antonio Porras Ortiz, 65 urte.

Juan Jose Torre Arriola, 68 urte.

Almudena Nuñez Muñoz, 81 urte.

Purificacion Arze Diaz, 43 urte.

GIPUZKOA

DONOSTIA

Isabel Barkaitzegi Sasiain, 90 urte.

Tomas Lozano Monedero, 84 urte.

Manuela Olano Ilegi, 90 urte.

ANDOIAN

Miguel Maria Ipintza Elola, 44 urte.

BEASAIN

Maria Aparicio Aparicio, 67 urte.

BERGARA

Pedro Garitano Makazaga, 66 urte.

BILLABONA

Pedro Ugarte Balerdi, 70 urte.

ERRETERIA

Segundo Boubeta Paredes, 70 urte.

GOIZUETA

Jose Juan Lujanbio Zubeldia, 80 urte.

IRUN

Jose Antonio Arruti Landa, 60 urte.

ONATI

Blanca Fernandez de Arriola

Olaide, 75 urte.

ARABA

GASTEIZ

Petra Lazkano Guruzeta, 81 urte.

AGURAIN

Alberto Lopez de Heredia Atxa, 62 urte.

LAUDIO

Miguel Lopez Llanos, 72 urte.

NAFARROA

IRUNEA

Francisco Sagardia Pellejero, 59 urte.

Miguel Giraldo Azkona, 79 urte.

BARANAIN

Guillermo Catalan Heredia, 44 urte.

BERBINTZANA

Ignacio Abril Mangado, 82 urte.

SAN ADRIAN

Francisco Delgado Lopez, 59 urte.

URANTZIA

Francisco Fernandez Domaika, 74 urte.

LAPURDI

BAIONA

Emile Lechevalier, 92 urte.

Augusta Sarraute, 85 urte.

HAZPARNE

Pascaline Etxenik, 100 urte.

Jean Laxage, 52 urte.

HENDAIA

Annette Hairabedian, 50 urte.

URKETA

Marie Etxegoien, 91 urte.

NAFARROA

BEHEREA

AIZIRITZE

Jean Pierre Salaberri, 62 urte.

LEKUNBERRI

Jeanne Etxemendi, 81 urte.

Baionako skuaterrek berriro hartu zuten Etxe Askatua

BAIONA

Baionako skuaterrek sinbolikoki berriro hartu zuten herenegun iluntzean, joan den astearen amaieran poliziak utzi ezitako Etxe Askatua. Ateko parapiak porraz jo eta bota ondoren pankartak jarri zituzten bigarren eta hirugarren pisuan. Batek eskuat bat kanporatua, hamar okupatuak zioen eta besteak etxebizitzak denentzat. Hamar minutu geroago, poliziak etorri zen eta biak kendu zituen. EGUNKARIAko kazetariari poliziak argazki kamara kendu zion mehatxu artean. Poliziak Baionan egunkari honetako kazetarien aurka egin duen bigarren eraso du gu hau. Baionako gazteek, 1990eko abenduaren 22an ireki zuten skuata, poliziak itxiarazi zuen otsailaren hamaihan, atea lurrera botaz. Ekintza horretan, poliziak jaurtiki granada batek gazte bat zauritu zuen etxea barruan.

EAEko ELA, UGT eta CCOO sindikatuek 1991rako akordioak sinatu dituzte

Ekintza sindikal bateratua Gasteizko Jaurlaritza eta patronalaren aurrean

Hiru sindikatuek atzo sinatu zituzten Bilbon 1991rako ekintza sindikalerako hartu dituzten erabaki amankomunak. Aurtengo akordioaren arabera, lanpostuen behin behinekotasunaren aurka eta Lanbide Heziketa jarraikorraren garapenaren alde arituko dira. Nafarroan ez da akordiorik lortu.

M.A. / BILBO

EAE mailan ELA, UGT eta CCOO sindikatuak EAEko idazkari nagusiek aurtengo ekintza sindikalerako akordioak sinatu zituzten. Bertan, 1991rako negoziazio kolektiborako eskakizun amankomunen plataforma eta aurtengo Gasteizko Jaurlaritza eta Confesbask patronalaren aurrean burutuko duten ekintza sindikalerako puntu amankomunak jasotzen dituzte.

UGT sindikatuko Euskal Autonomi Elkarteko idazkari nagusia den Josu Fradek adierazi zuenez «akordio hauek, soldata, lanordu eta abarrek eskakizunetaz gain, lanpostuen behin behinekotasunaren aurka eta lanbide heziketa jarraikorra gartzera zuzenduko dira batez ere».

Aurtengo negoziazio kolektiborako osatu duten plataformak, % 9ko soldata igoera eta errebisio klausulak eskatzen ditu. Lanorduei dagokienez, lan egutegiaren osaketan urteko lanorduek 20 ordutan murriztea jasotzen da akordioan, asteen 35 lanordu lortzeko helburuarekin. Aipaturiko behin behineko lanpostuen eta langabeziaren aurka zuzenduko dituzte indarrak, kontratu fijoak lortzeko. Hitzarmenak enpresetako langile guztientzat, ordu extrak murriztea eta kontratuen gaineko sindikatuen kontrola ere eskakizunen ar-

Aurreko bi urteetan ere horrelako akordioak sinatu dituzte EAEn ELA, UGT eta CCOO.

KEPA

✓ Patronalak kontrakoa agindu badu ere, jadanik enpresa askotan kontratuen gaineko sindikatuen kontrola betetzen ari da.

tean daude. Azken hau enpresa askotan ematen ari dela esan zuen Fradek, «nahiz eta patronalak kontrakoa agindu».

Lanbide heziketa, osasuna eta lan segurantzari buruzko plangintzak osatzeko, enpresari eta langilez osaturiko batzordeen eraketa eskatzen dute hiru sindikatuek.

Akordioak hitzarmenak urtebeteko iraupena izan ditzaten eskatzen du. Sektore publikorako hitzarmen kolektiboa lortu nahi da baita ere. 1991ko hitzarmen kolektiborako akordioaren jarraipena egingo duen batzordearen eraketa erabaki dute EAEko ELA, UGT eta CCOO.

Gasteizko Jaurlaritza aurrean, Osasun eta Lan Segurantzaren Euskal

Akordio puntuak

Negoiazio kolektiboa

- % 9ko soldata igoera.
- Urteko lanorduek 20 ordutan murriztea.
- Kontratu fijoak.
- Lanbide heziketa jarraikorra.
- Partehartze sindikala areagotu.
- Lan baldintzak hobetzea.

Jaurlaritzari eskakizunak

- Osasun eta Lan Segurantzaren Institutua lehenbailehen martxan jartzea.
- Lanbide Heziketarako Kontseiluaren eraketa.

Institutuaren eraketa lehen bait lehen burutzea eskatuko dute eta baita Lan Heziketarako Euskal Kontseiluaren osaketa. Lan errenten tratamendu fiskala «diskriminatzaila izan ez dadin» errebindikatuko dute.

Confesbask EAEko patronalari, hitzarmenik ez daukaten langileentzat eskubide honen gauzatzea edota sektore arloko negoziazioak bultzatzea eskatuko diote, lan baldintza eta lanbide heziketa arloko hobekuntzekin batera. Azken puntu honi bu-

luaren eraketa.

- Tranferentziei buruzko informazioa izatea.
- Lurraldeetako Lan Ordezkaritzetan parte hartzea.

Confesbask-i eskakizunak

- Hitzarmen kolektiboa langile guztientzat.
- Langile eta enpresariaren arteko Batzordeen osaketa.
- Lanbide heziketa arloko akordioa.
- Lan osasun baldintzak hobetzea.

ruz, Elorrieta ELAko idazkari nagusiak «lanbide heziketa gaian sindikatuen parte hartzea ez zaio interesatzen patronalari» adierazi zuen.

Elorrietak, hirugarren urtez jarraian akordioa sinatzea «ekintza bateratua burutzeko dagoen kultura» erakusten duela azaldu zuen. CCOO sindikatuko EAEko idazkari nagusia den Santi Bengoaren hitzetan «negoiazio kolektiboari aurre egiteko indarbarriturik gaude, hauteskudentan lortu ditugun emaitzei esker».

Elektrikiek geldialdi nuklearraren altxatzeko eskatuko diote Industriari

MADRIL

Espainiako enpresa elektrikoek sektorearen birmoldaketarako proposamena aurkeztuko diote datorren astean Unesa patronalari, Industria Ministeritzari bidaliko dioten behin betiko agiria zehaztu aurretik. Elektrikiek landutako proposamen honetan zentral nuklearraren geldialdia altxatzea eskatzen da, «arrazoi ekonomiko eta teknikoak direla eta». Zentzu honetan, Vandecaballeros-eko zentralaren eraikuntza bultzatzea komenigarri ikusten dute.

«Gobernuak moratorium dauden zentral nuklearrak bere horretan uztea erabakitzen badu bertan egindako inbertsioa amortizatu egin behar-

ko da» adierazten dute. Geldirik dauden zentral nuklearraren egindako gastuak berreskuratzeko bide bat argiaren tarifak igotzea litzateke, enpresa elektriko pribatuen ustez. Horregatik argi tarifen sistema egokitu dezala eskatuko diote Gobernuari.

Agirian aipatzen denez, «zentral nuklear bakoitzean egindako inbertsioaren zenbatekoa aztertu beharko da lehenik, baita inbertsioek sortutako diru-zuloa zenbaitzuek den. Ondoren zulo hori berriro betetzeko argitarifen igoera zehaztu beharko litzateke».

Elektrika sektorearen birmoldaketarako negoziazioak hasi zituztenan Iberdureo-Hidroala taldea izan

zen tarifa elektrikoak igotzeko eskaria egin zuen bakarra, eta azkenean beste guztiek aho batez onartu dute eskaria.

Horrez gain, eta holding nuklear baten eraketari dagokionean, enpresa elektrikoek zentral nuklearrak gestioatuko dituen talde koordinatzaile bat sortzearen aldeko azaldu dira, «ustirapen erizpideak homogeneizatzeko dituen». Enpresa elektriko guztien errentagarritasuna segurtatzeko luke holdingak, estrategia bateratuak landu eta guztien interesak defendatu. Gainera, kataluniako enpresa elektrikoak, beren aldetik, holding batetan biltzea konbenigarria litzatekeela adierazi dute enpresa elektrikoek agirian.

Borrellen
errekurtsoa onesteak
haserre jarri ditu
Gipuzkoako
enpresariak

DONOSTIA

ADEGI Gipuzkoako Enpresarien Elkartean ezinegon sortu du Estatuak enpresen balantzeak eguneratzeko arau forala errekurtzeak. Gipuzkoako Foru Aldundiak landutako arauak enpresen patrimonio erreala eguneratzeko zuten helburutzat. Espainiako Gobernuak Gipuzkoako arauaren aurkako errekurtsoa ezarri zuen, bai eta Bizkaia eta Arabako Diputazioek landutako arauen aurka ere, «arau foralek abantaila zutelako Estatuak beste enpresengan».

ADEGIrentzat Estatuak arau foralak errekurtzeko eman dituen arrazoiak ez dira zilegiak eta ez dira arrazoi ekonomiko hutsak. «Araua baliogabetzea kaltegarria zaio Gipuzkoako ekonomiari —argitu zuten—. Atzera pausuak ematen ari dituzte azkenaldian euskal enpresek eta horregatik ezinbestekoa zitzaien araua indarrean jartzea. Zentzu honetan, ez dugu ulertzen Gobernuak zergatik moztu nahi dizkigun 'hegoak', gu indartzeko baliabideak oztopatuz».

«Gipuzkoako ekonomiari, eta orokorrean Estatuak ekonomia guztiei, beharrezkoa zaie finantza egiturak sendotzea, Europako beste herrialdeetako ekonomien parean konpetitibo izateko. Enpresen balantzeak eguneratzeko arauak enpresen deskapitalizazioa galaziko luke. Horrelako neurri batek inbertsiorako aukera handiagoak eskainiko litziguke» azpimarratu zuten ADEGIkoek.

Hau dela eta euskal enpresariak Euskal Autonomia Elkarteko Justizia Epaitegi Gorenak arau foralaren aurkako errekurtsoa ez zezala onartu espero zuten.

Garraiolari bat hilik trafiko istripuan

GASTEIZ

Jose Carlos Loitao Dacosta 31 urteko portugaldar garraiolari atzo hil zen Egilazen (San Millan), N-1 errepidean izandako trafiko istripuan. Istripua herenegun gauean gertatu zen, 10.50ak inguruan, bere kamioia kontrako bidean sartu zenean. Oraindik ezagutzen ez diren arrazoiengatik, kamioia bere norabidetik irten eta kontrara zetorren beste kamioi baten aurka txoke egin zuen, OB-9373-EB matrikuladun Pegaso baten aurka alegia. Berehala Gasteizko Santiago Eritxera eraman zuten eta bertan hil zen.

Baino, istripu berean, beste kamioilari batek ere zauri larriak izan zituen. Izan ere, portugaldar kamioiaren atzetik zetozen beste bi kamioi ere beronen aurka jo zuten. Kolpearen ondorioz, azken kamioilari hauetako batek zauriak izan zituen. Ertzaintzak Txagorritxuko ospitalera eraman zuten.

Ertzaintzako iturriek adierazi zuten, istripuaren ondorioz, N-1 errepideko trafikoa denbora luzez etenda egon zen atzo gauerdian.

AHV-Ensidesa «koordinazioak» lanpostuak sor ditzake UGTrentzat

BILBO

UGTko metaleko idazkariak, Manuel Fernandezek, adierazi zuenez, AHV eta Ensidesaren arteko koordinazio posibleak ez du zertan lanpostuen murrizketa ekarri behar, «aitzitik lanpostu berriak sor ditzake. Badakigu AHV eta Ensidesako zuzendaritzaren artean kontaktuak izan direna, eta Ekonomia ministro espainiarrekin bilduta egon direna, baina, momentuz ez dago besterik. Gu koordinazio posible horren aldekoa gara».

Laster gorpuztuko dira EEBB eta Euskal Herriko enpresarien arteko akordioak

DONOSTIA

Estatu Batuetako ekonomia ordezkariek Euskal Herrian izan dira aurreko egunotan, bertako enpresarekin elkarlaguntza hitzarmenak bultzatzeko. Azuak, iparramerikar eta euskaldunen artean sinatutako hainbat proiekturen berri eman zuen atzo, eta argitu zuenez, «hilabete gutxi barru gorpuztu daitezke». Hauen artean proiektu aeronautiko bat aipatu zuen. «Euskal industriari EEBBeko sektore aereoespazialean partehartu ahal izango dute» azpimarratu zuen.

Guztira, EEBBko 19 estatutako ordezkari eta Euskal Herriko ehunen bat enpresari harremanetan jarri zen, «bi herrialdeetako industrien arteko elkarlaguntza finantzario eta teknologikoa bultzatu asmoz». Bilera hauek Donostiako Aieteko Jauregian egin ziren herenegun, SPRI Industria Birmoldapen eta Bultzapenerako Euskal Elkarteak antolatuta. Iparramerikar ordezkariak Estatu Batuetako Garapenerako Erakundeko kideak dira eta hauxe da lehen aldia Euskal Herria bisitatzen dutena.

Urturik gaineratu zuenez, atzerri-tarrek luzatutako merkatal txostenak ikertuko dituzte lehenik euskal industria gizonak, ondoren elkarlaguntza hitzarmenak sinatu ahal izateko.

Elkarrizketetan sektore produktibo ezberdinei buruz mintzatu dira, baina interes berezia hartu dute informatika, telekomunikabide, teknologia, medikuntza ekipo eta makineria bezalako sektoreek.

SPRIren helburua gisa honetako elkarrizketak bi urtetik behin gauzatzea litzateke, «euskal industria nazioarte mailan bultzatzeko».

Herrikoari hamabost egun eskas geratzen zaizkio bere kapital berriaren biltzeko

BAIONA / XAN GOENAGA

1993rako 400 enplegu berri sortzen laguntzeko, bere kapitala 10 milioitara emendatzeko kanpaina bat abiatu zuen Herrikoak 1990eko abenduan. Kanpaina horren bururatzeko bi aste eskas direlarik, Jean Louis Harrinordoki, Hemen-eko arduradunarekin puntua egin du EGUNKARIAK.

«Kanpaina frango aintzinatua da. Otsailaren 28a aintzin, 3.100.000 libera akziotan biltzea genuen helburu. Ez dugu hutsegiten ahal. Gure helburua lortuko ez bagenu, orain arte bildu sos guztia, gibelera itzuli beharko genuke. Desafio handia da, baina irabazi egingo dugu».

10.000 plaketa, 2.000 dozier zabalduak izan dira eta eskualdeetan 30 bat biltzar publiko egin dituzte Herrikoakoek. «Hala ere egia da —argitzen du Harrinordoki— oraindik ez dugula bildu nahi genuen haina. Oraino 950.000 libera eskas dira baina, kanpainako hiru hilabetetan ukitu ditugun hainbat pertsonen azken bi aste hauetan ihardetsiko du-

Azua: «Eskal Herriak autonomia maila askoz handiagoa behar du ekonomian»

Merkatu Batuari begira, energia sektorea birmoldatu egin behar dela dio

Jon Azua Gasteizko Jaurlaritzako lehendakariorde eta Industria sailburu berriak «Euskadik autonomia ekonomiko handiagoa behar duela» adierazi zuen atzo Donostian, Gobernu berriak izango dituen apostu ekonomiko garrantzitsuenen errepasua egiten zuen artean.

DONOSTIA

Atzokoa izan zen Jon Azuak, Gasteizko Jaurlaritzako lehendakariorde eta Industria sailburu kargua eskuratu duenetik, komunikabideen aurrean egin zuen lehen ekitaldia. Jon Azuaren esanetan, «Euskadik autonomia ekonomiko handiagoa behar du, bere ekonomia modernizatzea ezinbestekoa zaio eta 93.eko Europari begira, bertako industrien konpetitibitate maila areagotu beharko da».

Azuaren ustez, horretarako behar beharrezkoa da ikerkuntza eta garapenerako programak bultzatzea, euskal produktu industrialen kalitatea hobetzea, sektore industrial ezberdinak garatzea, eta hainbat sektoreen birmoldaketari ekitea, «energia sektoreak premiazko birmoldaketa beharko lukeelarik».

Horrezaz gain, altzairuaren sektoreak gaur egun bizi duen krisialdiaz ere mintzatu zen lehendakariordea. «AHVren birmoldaketak ez du suposatzen, nire ustez, Ensidesarekin bategin beharko lukeenik. Eskala ekonomia bat beharrezko da eta honen bidez birmoldapen programa

«Aurreko legealdian erabakitako proiektuak beteko ditugu». C. VILLAGRAN

✓ Azuaren ustez, AHV enpresa birmoldaketa sakon baten beharrean dago, «baina honek ez du suposatzen Ensidesarekin bategin beharko duenik».

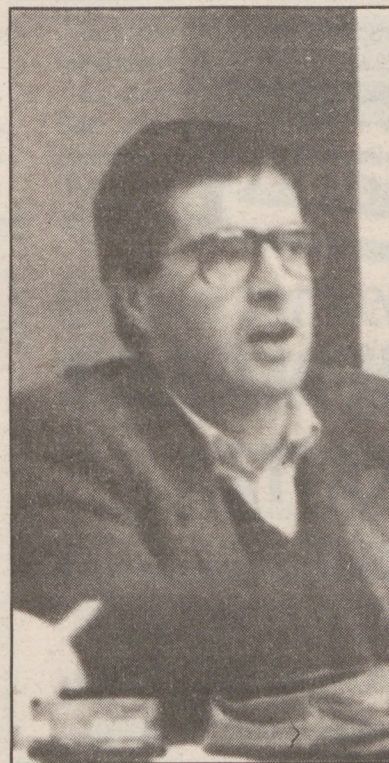
sakon bati ekin beharko zaio. Altzairu berezien sektoreak, Acenorrek bereziki, arazo larriak ditu eta hauei irtenbide bat aurkitu behar zaie, baina litekeena da nazioarteko elkarte-kideen partehartzea bultzatzea».

Bestaldekik, Petronorrek ihardue- ra margen estuegia duela adierazi zuen Azuak. Izan ere, Repsol taldeak

merkatuko prezioak kontrolatzen ditu eta Estatuko eskariaren % 90 hornitzen du.

Azken aldian askotan hitzegin da Euskal Herriko papergintzak duen birmoldaketa beharraz. «Nire saila euskal paper enpresa guztiak batean bildu eta Euskal Paper Industria taldea sortzeko dauden aukerak aztertzen ari da. Talde honek bertako paper fabriken konpetitibitatea gaindituko luke baina horretarako inbertsio handiak egin beharko genituzke».

Lehendakariordeak ukatu egin zuen, PSOE Gobernu berriko kide ez izateagatik, aurreko legealdiako azpiegitura proiektuak bertan behera utziko direnik. «Akordio hauek beteko ez balira, EAEk bereganatuko luke berauen ekimenak».

Jean Louis Harrinordoki.

LABURREAN

ASEGURU sektorea KPIa baino gehiago haunditu zen

KPIa baino gehiago hazi zen azken hamarkadan Euskal Herriko aseguru sektorea Euskal Herrian, Jordi Jimenez aseguru sektoreko CCOOko presidenteak, Plentzian (Bizkaia) herenegun eta atzo egin ziren ihardueretan adierazi zuenez. Aduiten ustez, aseguru sektorea da Europar gutxien saturatutako merkatua eta etorkizunean atzerriarren inbertsiogunerik garrantzitsuenak bihurtu daitezke. Dena den, aseguru sektorean aldaketak egin beharko direla gaineratu zuen Jimenezek, aseguruak benetan garestiak zaizkielako arrisku handia ematen deneko enpresetegi.

ARKUMEEN salneurriak gora egin du Iparraldeko merkatuetan

Iparraldeko merkatuetan hobetze bat nabaritu da azken egun hauetan arkume salmentan, joan diren astean parean. Atharratzen, astelehenean, 25 axuri zeuden salgai eta 19 liberetan erosiak zituzten. Donibane Garazin, aldiz, 174 arkume pisatu ziren, 19 eta 20 libera térdi bitartean joan zirenak. Mauleko merkatuan, asteartez, 44 axuri ziren eta 20 eta 21 libera térdi tartean erosi zituzten. Hazparden, egun berean, 688 bildotx aurkeztu zituzten 20 eta 22 liberetan artean saltzen zirenak. Azkenik, Ezpeletan herenegun, 691 axuri saldu ziren, 20 eta 21 libera térdiren artean.

RANK XEROXek garantia zerbitzu berria zabaldu du

Atzo hasi zuen Rank Xerox multinazionalak, bere informatika eta bulego ekipaiei hiru urtetako garantiaz ezartzen dien plana. Neurri honekin, arlo honetako produktuak epe honetan aldatu ahal izango dituzte bezeroek. Enpresa honek 5.302 milioi pezetako (295 milioi libera) irabazi gordinak izan ditu 1990ean, aurreko urtean baino %42 gehiago, Estatu espainol mailan. Fakturazioa 41.328 milioi pezetakoa (2.296 milioi libera) izan zen iaz, %9ko hazkunde izan zuen 1989 urteko emaitzekin alderatuz.

AIALAKO IKASTOLAK LAUDIO - ETXAURREN - ARESKETA

Ordezkapenak betetzeko OHO eta BBBrako irakasleak behar dituzte. Kurrikulumak LAUDIOKO 66 POSTAKUTXARA bidali lehenbaitlehen.

Juan Guerra.

Juan Guerrak milioi erdi pezeta gastatu zituen bulegoan

SEVILLA

Juan Guerra Sevillako Gobernu Ordezkaritzan aritu zenean, 1983 eta 1989 artean, Compañía Telefonica-ren fakturak 500.000 pezetaraino (2.500 libera inguru) igo ziren. Diru publikoaren bidegabeko xahutzea frogatuko balitz, Juan Guerrari sei eta hamabi urte arteko gartzela zigorra jartzeko posibilitatea dago. Sevillako Poliziak telefono zuzen bat bazuela Juan Guerrak jakin zuen hila-bete askotako inbestigazioen ondoren Gobernu Ordezkaritzaren laguntzarik gabe. Telefono horren faktura eskatu zuen Poliziak.

Angel Marquez epaileak PSOEko idazkariordearen anaiak bulego ofizialetan egindako gastu orokorren auditoria bat eskatuta dauka, eta bere zehaztasunak laster eman ditzake ezagutzera. Inbestigazioa osatzeko, Poliziak bulegoaren 360 bisitariak elkarrizketatzen jarraitzen du, gero txosten bat emateko bulegoaren benetako erabilera argituz. «Laguntzaile» bezala emandakoaz aparte, beste lanak egiteko erabili bazuen, diru publikoen bidegabeko xahutzeaz akusatu dezakete.

Egunero 28 milioi ordaintzen ditu Cantabriako Gobernuak interesetan

Juan Hormaecheak utzitako zorra 90.000 milioi pezetakoa da

Cantabriako Gobernu autonomoak egunero 28 milioi pezeta (1,4 milioi libera inguru) ordaintzen ditu egunero bankuko interesetan. «Beharbada atzerriko bankuetara jo behako dugu egoera honetatik ateratzeko» adierazi zuen Antonio Relea Ekonomia kontseilariak. 1991erako aurrekontuak oraindik ez dira aurkeztu.

SANTANDER

Cantabriako Asanbladak Juan Hormaechearen Gobernuaren kontuen auditoria egiteko kontratatu duen enpresak bere lana bukatu du. Bore Loring enpresako auditoreek Asanbladak izendatutako ikerketa batzordeari eman zizkieten emaitzak. Asteazkenean hasi ziren deklaritzen aurreko Gobernu kontseilari eta beste kargu altuak zor handi hori sortzeko irregularitate finantzieroetaz. Egoera leuntzeko, azken Gobernu Kontseiluak, astelehenekoak, aparteko aurrekontu bat onartu zuen, 20.000 milioi pezetakoa.

Ohizko aurrekontuan onartutako 12.000 milioi pezetako zorra eta Hormaecheak banka pribatuarekin egin zituen 66.000 milioi pezetako kredituekin batera, onartutako zorra 90.000 milioi pezetaraino iristen da eta horri erantsi behar zaizkio bankuko interesek eramaten dituzten 28 milioi pezetak. Antonio Relea Ekonomia kontseilaria Pedro Perez eta Julio Viñuela Haziendako ministeritzako kargu altuekin bildu zen. Ha-

Hormaechearen Gobernuaren zor handiak gaintitu behar ditu oraingoak. EFE

zienda ministeritzaren laguntza tekniko hori kontzertatu zen Soltxaga ministroa eta lehendakari cantabriarraren arteko bileraren ondoren. Zorra berfinantziatzea bilatzen ari dira kostu finantzieroak gutxitzeko.

Hormaecheak hasitako «lan farraonikoetan» azpimarratu du batez ere auditoriak. Hasierako aurrekontuen aldaketak % 3.000ra iritsi ziren kasu batzuetan, Diputazioak hasieran kalkulatu baino 30 aldiz gehiago ordaindu zuen alegia. Cabarceno parkeak ehun milioi pezetako aurre-

kontua zuen eta 5.500 milioi pezeta kostatu da bukaeran. Liencres-eko ospitalean mila milioi pezeta gastatu beharrean 5.000 milioi gastatu dira jadanik, bukatu baino lehen.

Ikertzen ari diren beste operazio finantzieroak dira espekulatzeko egin zituenak Hormaecheak. Oraingoz konprobatu da diru publikoko 50 milioi pezeta galdu zituela kreditu batean 36.375 milioi pezeta ezarri epe finkoan. Justifikatzeko zailak diren datuen artean, kontseilarien bazkariak eta kafeak sartzen dira.

Ekoproduktoak baloratzeko izen berri bat sortu da

L.E. / BAIONA

Otsailaren 12an Alain Brune, diputatu sozialistak eta Ekoproduktoei labela edo izendapena emateko Komitearen zuzendariak, jakitera eman du hilabete gutxi barru ekoizpen batzuei 'NF-Environnement' (Norma Frantsesak-Ingurumena) labela edo izendatze berezia emanen zaiela. AFNOR erakundea, Norma Frantsesen erantzukizuna daukanak du, egileak bete dozier baten arauera horrelako titulu baten emateko.

Erabaki honen akats bat salatu dute ingurumenaz arduratzen diren elkarte batzuek: automobila eta agroa-

limentarioa bezalako sektore handiak baztertuak izatea. Diote ere label hori hertsiegia eta gaizki mugatua dela. Nahiagoko lukete beste hau 'NF-Kalitate Ekologikoa'.

Nekazaritzaren ekoizpenei dago-kionez, beste kontrola bide asko direla erakutsi nahi izan du Brunek. Lau dira ezagunak: 'jatorrizko ize-na', 'label gorria', 'sorgunearen ize-na' eta 'label biolo- gikoa'.

Label berri hori «oreka baten puntua» dela dio Brunek, label «erizpi-deanizduna» delako, ekoizpenaren eraginak ingurumenean, ekaietik, ondarkin izateraino neurtzen bait ditu.

Publizitate 'konparatzaileaz' lege berri bat prestatzen ari da

L.E. / BAIONA

Alkohola eta tabakoaren publizitateak debekatu ondoren, beste gai minbera bati ekin diote diputatu frantsesak publizitatea orokorki aztertuz. 'objektibitatea' publizitatean jarri nahirik Legegai bat udaberrian bozkatu litzateke.

Véronique Neiertzek, kontsumoaz arduratzen den Estatu Idazkariak, asteazkenean aurkeztu zuen Legegai proposamena. Legearen aplikapenaren zailtasunak gaintitu eta, Neiertzentzat, honen abantaila nagusia «konpetentzia sustatzea» litzateke. Proiektu honen arauera «publizitate mezuaeren egia garantizatu nahi da, honen oinarritzko kalitateak egiaztatze-ko ahalak emanez».

Idazkariak dioenez «eritzi publikoa, kontsumatzaileen elkarteak eta banatzaile nagusiak alde ditu». Horregatik, lehen erreakzioen arauera ez dirudi hainbat hala denik, protestak hasiak bait dira Legegai jakin orduko.

Legegai honek erakustera eman du, Frantzia behintzat, kontsumoaren mailan presio gero eta handiagoak badirela kalitatearen bila eta publizitatearen gehiegikeriak salatze-ko.

Galegoa ofiziala izatea Europan eskatuko du Fragak

SANTIAGO

Manuel Fraga Iribarne Galiziako Xuntako lehendakariak eskatuko du hizkuntza galegoa ofiziala izatea Europar Elkartearen erakundeetan, autonomiaren egoerari buruzko eztabaidan iragarriko duen bezala. Europak batasun politikoan sakondu nahi badu, erregioei partaidetza garrantzitsua eman behar die lehendakari galiziarren ustez. Autonomian sakontzeko jarrera hori estatu mailan ere isladatuko da, Fragak hilaren 19an Ganbara galiziarrean emango duen hitzaldian.

Autoidentifikazio kontzeptuan sakonduko du eta Lurraldearteko Ordainpide Fondoaren erreforma eta Galiziaren partaidetza handiagoko Estatuaren baliapideetan eskatuko du. Autoidentifikazioa hizkuntza eta kulturaren bitartez bultzatuko dela aipatu zuen Manuel Fragak. Lehenengo urtearen txostenean azalduko du behar-beharrezko azpiegiturretan oinarriak jartzen aritu direla: gasifikazioa, telefonia, autobideak, barne errepide sarea eta elektrifikazioa. Aurtent helburu nagusia Galizia industrializatzea izango da.

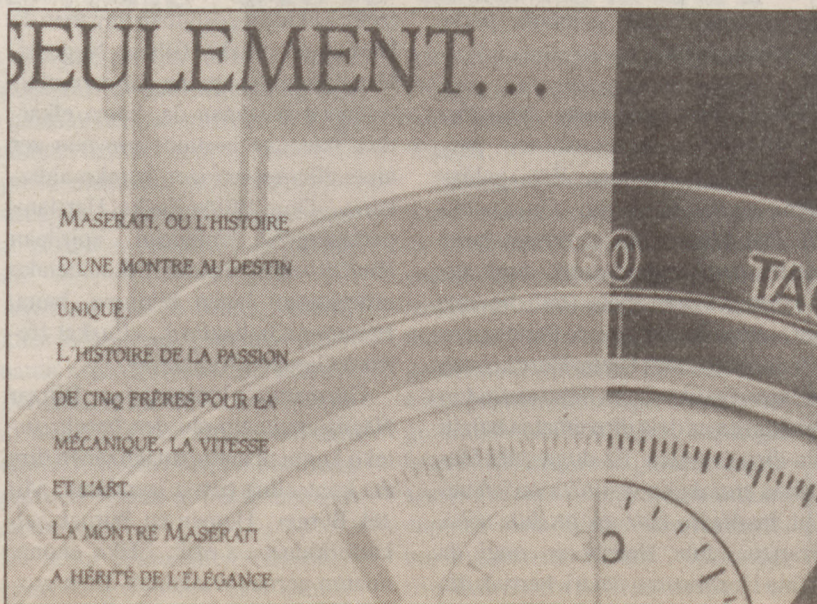
KAZETARIENTZAT LAN ESKAINTZA

EGUNKARIAK bete beharreko kazetari postuetarako baldintza hauetako bat eskatuko da:

- ☛ Kazetaritza Fakultatean 3. mailatik aurrera aritzea
- ☛ Unibertsital mailako karreraren bat amaitua izatea
- ☛ Komunikabideren batean hiru urtez aritua izatea

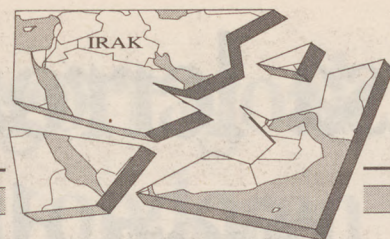
Lasarteko egoitzarako hartuko diren kazetarien frogan, euskara maila, kazetaritzaren ezagutza eta esperientzia ere baloratuko dira, burutu beharreko frogaz gain.

Izena emateko deitu 943/37 15 45 telefonora otsailaren 15a baino lehen.

Publizitate arauen aldaketa dago Frantzia.

Bagdadeko sarraskiaren ondorioak

Otsailak 15
5. astea

Estatu Batuak helburu militarren zerrenda berrikusten ari dira

Bagdadeko kazetarien hotelaren azpian beste bunker bat dagoela diote

Estatu Batuak beren helburu militarren zerrenda berrikusten ari dira, herenegun Al Amiriah-ko babeslekuak bonba batez jo eta gero. Agintari irakiarrek esan zuten, atzo beste 64 gorpu atera zituzten babeslekuko hondakinetatik. Barruan, 700 hildako ere egon daitezkeela esan dute.

DONOSTIA

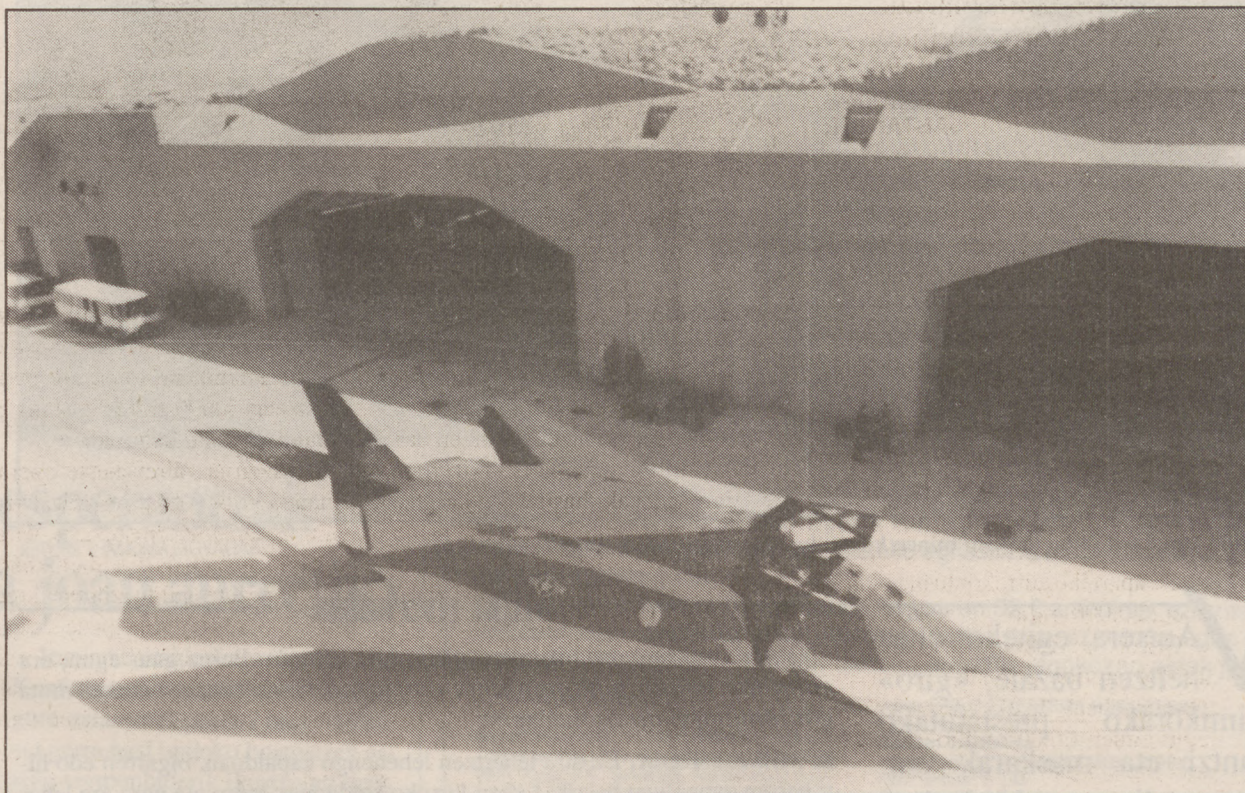
Aliatuek babeslekuak gune militarra zela esaten segitu dute. Babeslekuak, seguruenik enpresa europarren batek egina, bi solairutakoa zen, eta horietako batean, azaldu dute Erresuma Batuko adituek, ekipamendu militarrek egon zitezkeen. Al Amiriahko babeslekuak bisitatu duten Mendebaldeko kazetariak ez dute igarri seinale militarrik, baina korrespondentsal britainiar batek antenak ikusi zituen tetxuan.

Estatu Batuetan, nahita probokatuak katastrofea izan dela aipatu da. Zentro militarra izanda, Saddam Husseinek apropos erabili du zibilentzako babesleku gisa. Ez hori bakarrik, gainera irratia batzuk ere martxan jarri omen zituzten irakiarrek barruan, eraso probokatzeko.

Tom King defentsa ministro britainiarrak esan zuenez, Saddam Husseinek bunkerrak auzo jendetzatuetan eraiki ditu, eta etxebizitzetan sartu ditu arma eta ekipa militarra. Al Amiriah-ko babeslekuan hain zuzen, komunikazio instalazio bat zegoen beheko solairuan, iturri aliatuen arabera, eta bulego administratibo militarrek ere bai. «Ez dago inolako arrazoi pisuzkorik babesleku zibil batean horrelako ekipamenduak egotea», esplikatu du Arabia Saudian eledun militar batek.

HOTEL AZPIAN BUNKERRA Estatu Batuetako The New York Times egunkariak kaleratu duenez, Bagdadeko beste eraikuntza zibil garrantzitsu batean, Al Raxid hotelean, beste zentru militar garrantzitsu bat dago. Al Raxid hotelean bizi dira Bagdadaren dauden kazetari mendebaldar guztiak.

The New York Times-ek dioenez, Pentagonoak aspalditik daki Al Raxid hotelaren azpiko komunikazio zentru horren berri, baina helburu bezala ebitatzeko agindua ere badaukate, Mendebaldeko kazetariak han egonagatik. CNNko erreportariak Al Raxid hoteletik eman zuten gerraren hasieraren berria urtarilaren 17an. Pentagonoko iturri batek Times-i

F-117 'Stealth' hegazkin batek jaurti zituen herenegun Bagdad-eko Al Amiriah babeslekua suntsitu zuten bonba biak. Irudiotan Arabia Saudiko base kamuflatu batean ikusten den hegazkina, Estatu Batuen aire materialeari gehitu zaion azken berrikuntza da. 'Ikustezina' izenez ere ezaguna da,

'isilpeko' teknologiaz baliatzen bait da radarrei ihes egiteko. EEBBek 1989ko abenduan erabili zuten lehenengoz Panaman, Noriegaren soldaduak bonbardatzeko. Tona batetako bonbak, laserrez gidatutako airetik lurrerako misilak eta Harm misilak gordetzen dituzte. Basea Nevadan dute, eta guztira 56 hegazkin dira. Bakoitzak 106 milioi dolar balio ditu.

baietsi dioenez, zentru garrantzitsu hau Saddam Husseinen Armadaren operazioegune nagusia ere izan daiteke une honetan. Beste hiru gune garrantzitsu, Telekomunikazio ministeritza, Defentsa ministeritza eta botereko Baaz alderdiaren egoitza

gerra hasieran suntsitu zituzten bonbardaketetan.

FAMILIA NAGUSIENTZAT GORDELEKU Exilioko talde irakiar batek, Iraultza Islami-korako Kontseiluak, Al Amiriah ba-

beslekuaren funtzioaz beste bertsio bat eman du.

Bunkerra, Armadako ofizial eta Baaz alderdiko burukideen familientzako berezia zen, Abdullah al Bakri exilioko liderrak Alemanian azaldu duenez.

Lurralde okupatuetako palestinarrak Europaren jarreraz kezkatutik

JERUSALEM

Palestinaren Askatasunerako Erakundearen (PAE) eta Europako zenbait estaturen arteko ikuspuntu banaketa kezagarria da, lurralde okupatuetako palestinarren eritziz. Alde bien arteko erlazioak hoztu egin dira erakunde palestinarra Irak-en alde azaldu eta gero.

Arabiar ordezkariak Europako kontsul batzuekin bildu dira Jerusalem-en PAE bake negoziaketatik at uztearen arriskuaz ohartarazteko. Sektore hauen ustez, ez da elkarrizketarik izango Iasser Arafat-en erakundeak konfiantza hartu gabe.

Bilera honetan Faisal Hussein PAEko bozeramaileak Frantzia,

Espania, Italia, Grezia eta Suedia-ko kontsulei esan dienez, Europako gobernuak EEBB eta Israel-ekin bat egiten ari dira orain, gerra aurretik palestinarren aldekoak edo ta zuhurragoak izan diren artean.

«PAE nazioarteko legimitatearen errespetatzen duen bitartean, Nazio Batuen Erakunde EEBBen interesen menpeko tresna bihurtu da, bakea bilatzeko erakundearen lana egin beharrean», zehaztu du bozeramaileak.

Egipto-ko gobernuak, bestalde, lurralde okupatuetan ezarritako etxeraldi deia indarrik gabe uzteko eskatu dio Israeli. Neurri honek lanera joatea baimenduko lieke Gazzah eta Zisjordanian-ko palestinarrak.

Iraken tankeetako heren bat suntsiturik dago aliatuen ustez

DONOSTIA

Nazioarteko hegazkinen bonbardaketek 1.300 tanke, 800 ibilgailu blindatu eta 1.100 artilleria pieza irakiar suntsitu dituzte, urtarilaren 17an Golkoko gerra hasi zenetik, Richard Neal iparramerikar jenerala esandakoaren arabera.

Irak-ek, bere tankeetatik ia % 30 galdu du erasoaren ondorioz. Aliatuek esan dutenez, Saddam Hussein-en armadak 4.000 tanke zituen gatazka hasi aurretik, eta hegazkinen bonbek haietako 1.300 jo eta suntsitu dituzte. Estatu Batuetako militarren txostenak dioenez, artilleria pieza eta ibilgailu blindatuen kopurua ere dexente murriztu da heren batez gutxi behera.

Neal jeneralak esan bezala, azken 24 orduan 2.800 hegalaletan burutu dira. *Raid* hauetako batetan F-111-A

Erreakziaok

MENDEBALDEan, zenbait oposizio indarrek kritikatu egin dute Bagdadeko babeslekuaren bonbardaketa. **Alemanian**, SPD alderdi sozial-demokratiko zenbait buruzagik salatu zuenez, Estatu Batuak «giza eskubideen kontrako gerra» ari dira aplikatzen Iraken. Berehalako suetena ere eskatu zuten SPDkoek. **Italian**, Bettino Craxi lider sozialistak eta Achille Occhetto komunistak, agiri bateratua kaleratu zuten zibilen kontrako erasoaren amaiera eskatuz, eta aldi berean irakiarrei Kuwait uztea exigituz. **Erresuma Batuan**, Gobernuak «eskuak odoletan» dauzkala esan zuen George Galloway diputatu laboristak.

ALJERIAk ofizialki kondenatu zuen Al Amiriah babeslekuaren kontrako erasoak. Errepublikaren lehen-dakaritzak kaleratutako agiri batean zioenez, «gatazkaren izaera agerian uzten du» ekintza honek. «Iraken ahalmen militar eta ekonomikoaren suntsiketa operazio sistematikoa izan ondoren, exterminio gerra bilakatu da orain», dio agiri gogorrek. Atzo eguerdian isiltasun minutua gorde zuten Aljeria osoan, eta gaur luto egun ofiziala da.

PALESTINAko lurralde okupatuetan, Gazzah eta Zisjordanian, hiru egunetako greba hasi zuten atzo Bagdadeko bonbardaketetan hildako zibilen oroimenez. Hiri nagusietan itxi egin zituzten dendak, irrati israeliarrek diotenez, halabeharrez zenbait kasutan. Istilu isolatuak ere izan ziren zenbait herritan, baina kontrol poliziala oso handia denez gerra hasi denetik ez ziren handiak izan. Jerusalem ekialdean bi auto estatubatuar erre zituzten aktibista palestinarrak. **JORDANIA**n, Poliziak Estatu Batuen enbaxada babestu behar izan du, haren inguruan izandako manifestaldi handiak direla eta. Aurretik ere, Iraken aldeko gogoak nagusi bazen Jordanian, eraso honek indartu egin du.

hegazkina jo dute irakiarrek eta bi pilotoak hilda suertatu dira.

Neal jeneralak azpimarratu duenez, EEBBek eutsi egingo diote egoitza zibila ez bonbardatzeko erabakiari, eta «herenegun Bagdadeko babeslekuan gertatutakoak ez ditu EEBBen planak aldatu». Gerra hasieratik bezala, aliatuen erasoek Basrah hiri irakiarra izan dute helburu berriz ere. Hegazkinek hiri honetako eremu petrokimikoa eta petrolio birfindegia jo dituzte, Irna agentzia iraniarrak argitara eman duenez. Iturri hauen arabera, nazioarteko hegazkinek leku hauetarantz zuzendutako erasoaldi hau hirugarrena da gerra hasi zenez geroztik. Suteen ke hodeia muga ondoko herrietatik ikusi dute. Iran-ek jakin erazi bezala, hego Irak-eko beste zenbait hiri bonbardatu dituzte aliatuek.

Kuwaiteko defentsa lerroak mina kimikoz «ereinda» egon daitezke

Azken modeloetako milioika mina dauzka Saddam Husseinen Armadak

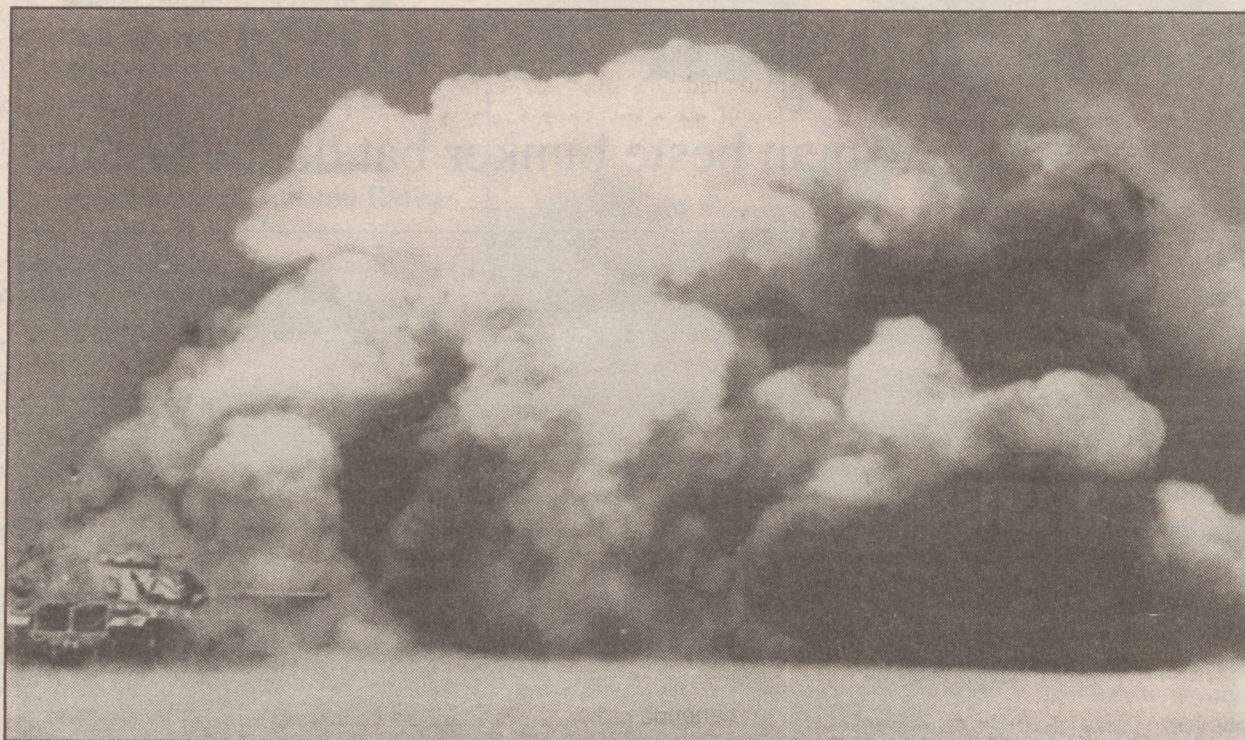
Armada irakiarrek Kuwaiteko defentsa lerroetan kokatutako minen artean, leherkaria beharrean gai kimikoak egon daitezkeela uste dute indar militar aliatuek. Milioika mina egon daitezke Kuwait eta Iraken. Bidea zabaltzeko teknikak frogatu beharko dute aliatuek lehorreko eraso egitekotan.

LUIS FERNANDEZ / DONOSTIA

Gai neurotoxikoz horni daiteke lurrazpiko mina bat, leherkari kontzionalaz bezain errez. Arabia Saudian dauden Frantziako Armadako ingeniari unitateko teknikoen eritziz, Irak eta Kuwaiten «ereindako» minen artean segurua da edukin kimikokoak ere badaudena.

Aurrera egiteko unea heltzen bazaie tropa aliatuei, soldadu eta ibilgailuek «NBC giroan» ibili beharko dira. 'NBC' (giro 'Nuklear, Bakteriologiko eta Kimikoaren' siglak ingelesez) egoeran, jantzi eta maskara bereziekin doaz soldaduak, eta teoriar, gai kimikoengandik babesteko nahikoa da. Edozela ere, mina kimikoen «eragin psikologikoa» ere kontuan hartu beharko litzateke.

Minaz «ereindako» alorrek garbitzeko, sistema bat baino gehiago daukate aliatuek. Aardvark ibilgailu blindatuak, garia biltzeko makina erraldoi bat dirudi, baina aurreko palak dauzkan ziri metalikoek minak leherraraztea dute helburutzat. Makina honek 3,3 metro zabaleko bidea irekitzen du. Chieftain Avre tankeak, aldiz, 4 metroko bidea zabaltzen du. Blindatu honek golde itxurako bi pa-

M-60 tanke bat (albo batean) minen kontrako entrenamendu batean basamortuan.

SADAYUKI MIKAMI / REUTER

✓ Aurrera egiteko unea heltzen bazaie, «giro» kimikorako prestatutako jantzi eta maskarak eramango dituzte soldaduek.

la zabal daramatza muturrean, minak alboratu edo leherrarazteko. Beste sistema batzuk leherkariz funtzionatzen dute. Adibidez, edozein ibilgailuri lotu dakiokoen gurditxo baten daraman kanoi batek zortzi obus txiki jaurtitzen ditu aurrerantz. Tiramen labor eta desberdineko obusak direnez, 183 metro luze eta 7,5 zabaleko bidea zabaltzen dute.

Mina merkatua

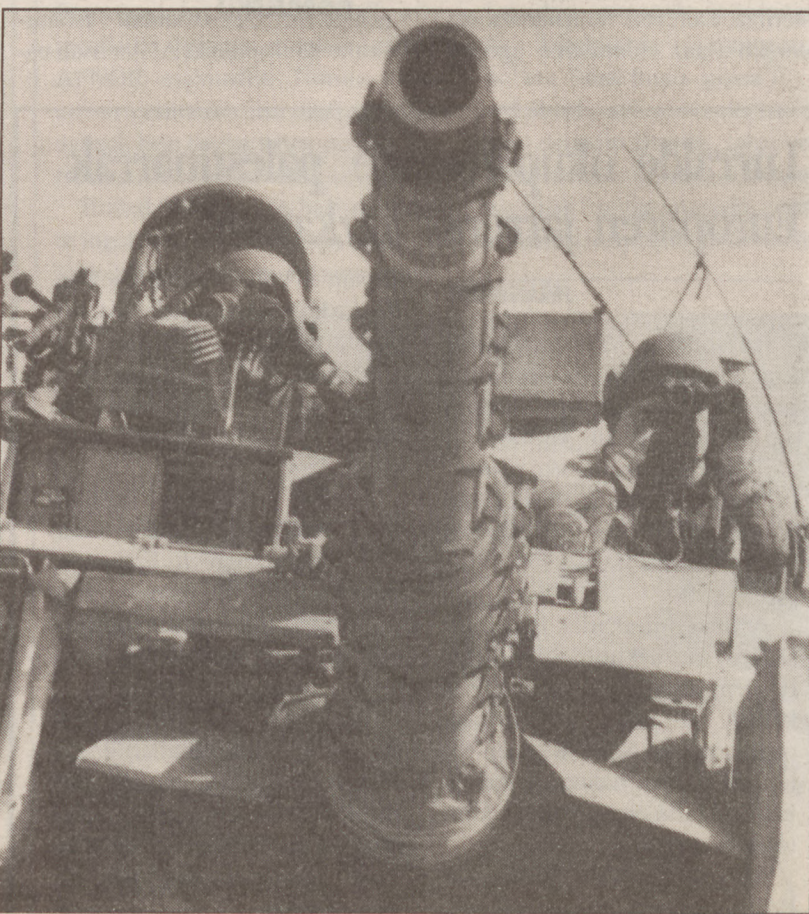
Ohizko minek zapal dutakoan egiten dute eztanda. Baina gaur egun, era guztietako aparailu militarrek daude asmatuta. Adituek diotenez, Irakek mota guzti hauetako minak dauzka:

■ **INTELIGENTEAK.** Ez dira lehertzen lehenengo zapalduan, bigarren edo hirugarren zapalduan baizik. Lehen lerroko soldaduak igaro eta gero ere leher daitezke. Bonbardaketen leherketak ez engainatzea ere lortzen dute horrela.

■ **SISMIKOAK.** Tankeek lurrian eragiten dituzten bibrazioen aurrean erreazionatzen dute eta eztanda egiten.

■ **SALTARINAK.** Lurrean eztanda egin beharrean, gora bidaltzen dute obus txiki bat, eta soldaduari aurpegian bertan lehertzen zaio mortero tankerako mina honen leherkaria. Normalean, mina batek hankak hausten dizkio soldaduari. Saltarin bat hilkorra da.

■ **HPD** motakoak (Suntsitzeko Ahalmen Handikoak), magnetikoak, karga hutsakoak eta elektrikoak (kortozirkuitoa dagoenean lehertzen dira) dira beste mina mota batzuk.

Tanke israeliar bat ariketetan Negev basamortuan.

ERIC GAILLARD / REUTER

Israielek ez die EEBBei baimena eskatuko Irak erasotzeko

J.M.P. / DONOSTIA

Israel-en jarrera gero eta zailagoa da Golkoko gatazkan. Tel Aviv-en dauden animoak baretzen saiatu dira EEBBak, George Bush estatubatuaren lehendakari eta Moshe Arens Kanpo ministro israeliarraren arteko bileraren bidez, baina batzarraren emaitzak ikusteke daude.

Moshe Arens-ek berehala azpimarratu nahi izan du, Israel-ek bere politikaren nondik norakoak independentzia osoz erabakitzen dituela. «Ez diegu baimenik eskatu EEBBei, Irak-en erasoak erantzuteko» esan dio telebistari Washington-etik heldu eta gero.

Elkarrikketa honetan Kanpo ministroak ez du baztertu Israielek komeni zaion unean erantzuteko posibilitatea, EEBBei aldeaz aurretik kontsultatu gabe. Eta hitzen bidez izan den arren, bere esanekin Israel gatazkaren erdian sartu du, Iasser Ara-

fat lider Palestinarrak egin zuen bezala, baina beste arrazoi batzurengatik: «Gerran gaude» zehaztu du Arensek «eta Patriotak ez dira Iraken erasoaren aurrean defendatzeko modu bakarra».

Israieleko defentsa ministroak bertako bizilagun askorengan piztu den mendeku gogoak baretu nahi izan ditu. Israeliarren artean inpotentzia sentimendua zabaldu da, irakiarren erasoek ez erantzuteagatik. Baina Arens ez da esku hutsik bueltatu EEBBetatik. Washingtonek hitz eman dio, aliatuen aire erasoetarako kode sekretua emango diola, baldin eta lurreko bataila hasi arte Iraken kontra borrokatzen ez badu, CBS iparramerikar telebistak jakin erazi duenez. Kode hau elektronikoa da eta egunero aldatzen dute. Bere eza guera ezinbestekoa da hegazkin adiskideak eta arerioak identifikatzeko. Baina hau ez da Arensek EEBBetan lortu duen opari bakarra.

LABURREAN

MAGREBeko estatuen eta EEEn arteko negoziaketak

Europar Elkarte (EEE) zenbait herrialde arabiarreko ordezkariekin bildu da Luxemburg-en. EEEn izenean Jacques Poos, Luxemburgeko Kanpo Arazoetarako ministroa, Magreb Arabiarreko Batasuneko —Marokko, Aljeria, Mauritania, Tunisia eta Libia— ordezkariak batekin bildu zen. Teorian, gerrak kaltetzen dituela eta, gai ekonomikoa izan zen bileraren ardatza. Hala ere, sakonean, Europar estatu hauetan indartzen ari den Iraken aldeko mugimendua egon daiteke. Laguntza ekonomikoak, protestok baretzeko bide bat izan daitezke. ●

SIRIAk Israel estatuarekiko jarrera alda dezake

Siriak Israel estatu bezala errekonozitu dezakeela aipatu zuen Hans-Dietrich Genscher Atzerri ministro alemanak, Dimaxk-era (Damasco / Damas) bisita egin eta gero. Hafez el Assad lehendakari siriarrarekin bildu ondoren, Israel onartzeko prest dagoela Siria esan zuen Genscherrek. Beste iturri siriarrak batzuk, aldiz, gezurtatu egin dute berri hori. Israielek okupatutako lurralde guztiak libre uztea esijitzen du oraindik Siriak, bi estatuen arteko gerra egoera amaitzeko. ●

TAREK AZIZ Soviet Batasunera joango da

Soviet Batasunaren eta Iraken arteko kontaktuek datorren astean segituko dute, Evgeni Primakov ordezkari sovietairek Iraketik itzuleran komentatu duenez. Tarek Aziz Kanpo Arazoetarako ministro irakiarra Moskura joango da datorren astean. Aldi berean, Kuwaitek ere bere Kanpo Arazoetarako ministroa bidali du Moskura, sovietairek eta irakiarren arteko hurbiltzearen aurrean kontrako pisua egiteko. ●

MAROKKOK ez ditu tropak kenduko Arabiatik

Marokkoko Gobernuak tropak Arabia Saudian egotea justifikatu zuen atzo, bezperan Saadun Hammadi ordezkari irakiarrek soldadu horiek kentzeko eskatu eta gero. Hassan II erregeari tropa horiek kentzeko eskatu zion Hammadik, eta erregeak proposamena estudiantuko zuela esan zuen. ●

Sergurtasun neurri gogoragoak Alemanian, atentatuen ondoren

RAF taldeak erreibindakatu du enbaxada iparramerikarrari eraso

Polizia alemanak segurtasun neurriak handitu ditu Alemania osoan, eta bereziki Bonn-eko enbaxada estatubatuarren inguruan, azken orduetako atentatuen ondoren. Asteazken gauean, ametrailadoraz tirokatu zuten Estatu Batuen enbaxada, eta atzo trenbide baten kontra bomba bat jarri zuten.

BONN

EEBBko enbaxadaren kontrako atentatua urrutetik egin zuten, 500 edo 1.000 metroetatik gutxienez, eta gerrarekin zerikusia izan dezakeela uste du Poliziak. Kalibre txikiko bala izan ziren tiroketan erabilitakoak

eta ez zuen eragin handiegirik izan enbaxadan. Paret batean bederatzik bala zulo aurkitu zituen Poliziak, eta zauriturik ez zen izan.

Tiroak egindako tokitik hurbil erreibindakazio gutun bat aurkitu zuten. Armada Gorriaren Frakzioa (RAF) talde ezkeriar alemanak sinatzen zuen gutuna, hain zuzen ere 'Vincenzo Spano' izeneko komandoak. Vincenzo Spano orain Italian gartzelan dagoen aktibista bat da.

Atentatua erabilitako munizio parte bat bala faltsuak izan ziren (fogues / tir a blanc). Poliziak dioenez, enbaxadaren aurrean pikete iraunkorra jarrita daukaten bakezale taldeari ohar bezala jaurti zituzten bala horiek. Pikete hori Golkoko gerrarengatik protesta goardian dago enbaxadaren aurrean. Erabilitako munizioa ez da propio RAF taldeak normalean darabilena. RAFekoek

nahaigo izaten dituzte kalibre handiko balak eta bonbak.

Atzo goizean bomba bat jarri zuten Frankfurt-etik Mannheim hirira doan trenbidean, Gross-Gerau herri-
tik hurbil. Garraio tren bat lehergai-lua zegoen tokitik pasatukoan egin zuen eztanda bonbak, baina ez zion kalterik eragin trenari eta ez zen zauriturik egon. Atentatuak antza du pasaden asteen Austrian izandako beste batekin. Han, Tirol eskualdean bi trenbideri jarri zizkioten bonbak, handik Golkorantz material militarra garraitu behar zituztela eta.

Frankfurt-Mannheim trenbidean jarritako bonbaren eragina aztertzen.

AP

✓ Enbaxadaren kontrako atentatugileek bala faltsuak erabili zituzten, gerraren kontrako pikete iraunkor bati abisatzeko.

Velayatik bake esperantzak dauzka Moskura joan aurretik

DONOSTIA

Ali Akbar Velayati Iran-eko Kanpo ministroaren eritziz, Irak-ek Iranen bake proposamenari eman zion erantzuna ez zen «espero genuenaren tamainakoa, baina konponbidea aurkitzeko esperantzari eusten dio, eta hau Evgeni Primakov soviatarren bidaiatz indartu da».

Velayati Geneve-n izan da, Nazio Batuen Desarme Konferentzian. Batzorde honen aurreko hitzaldian ministro iraniarrak azpimarratu duenez, «gure eskualdea bizi den esperientzia berri tristea arma salmentaren ondorioa da, Iraki emaniko armak saltzaileen beraien kontra bueltatu bait dira».

Iraniarra etsipenez mintzatu zaio Konferentziari, «Golkoko egoera gure eskuetatik joaten hasi delako, eta gerra hasi ondoko bostgarren asteen konponbiderik ikusten ez delako».

Velayati-k deitoratu egin du Bagdad-eko babeslekuan izaniko hiritarren triskantza: «Erasoak ehundaka zibil hil eta erre ditu, eta honek ez dauka inolako justifikaziorik. Herri iraniarrak dolumina eta gaitzespena erakutsi nahi ditu une honetan» adierazi du Iraneko politikariak. Bilera amaitu eta gero prentsaurrean izan da Velayati. Kazetariei esan dien eran, «Iranek neutral segitzeko prest dago, nahiz eta Iraken aurka burutzen ari diren bonbardaketak salatu».

NAZIO Batuen Erakundeko (NBE) Segurtasun

Kontseiluak ateak itxita egin zuen Golko Pertsikoko egoerari buruzko bilera New Yorken. Beto eskubidea daukaten estatuek bilera itxia izatearen aldeko botua eman zuten, eta Iemen-en ezetza alperrikakoa izan zen. Baziren hamabost urte NBEko Segurtasun Kontseilua ez zela biltzen ateak itxita. Nazio Batuek ez dute inolako erabaki konkreturik hartu gerra edo Golkoko krisiaren gainean, azaroaren amaierako 678. erabakiaren geroztik (Iraki urtarilaren 15eko ultimatumaren ezarri zion horrek). Irudian, itxiera botazioa: eskua altxata, Thomas Pickering Estatu Batuetako ordezkaria eta berari begira Iemen-eko.

BERMEOKO UDALA

EDIKTOA

Bermeoko Udalak, 1990eko Martxoaren 29an izandako Osoko Bilkuran, Zubiaur tar Kepa eta Dolariaga kaleen arteko ondasun eta eskubideen nahi ta nahiezko expropiazioa espediente hastea erabaki eban, Azoka barria eraiki ahal izateko.

Lehendakaritza, Zuzentza ta Autonomi Garapen Sailak agindutako, Urriaren 23ko, 281/1990, Azaro honen 7ko, 222 zenbakidun Euskal Herriko Aldizkari Ofizialean argitaratutako Dekretorekin bidez, Bermeoko Udalak, Azoka barria eraikitzeko egitasmoa burutzeko ikututako ondasun eta eskubideak, estualdiz hartzea agintzen da.

Nahi ta nahiezko Expropiazioa Legearen 52.2 artikulua ezarritakoaren arabera, zerrendatzen diren ondasun eta eskubide guztion jabeen dei egiten jake, ezarritako egun eta orduan, eta Udaletxean aurkeztu ondoren, ikututako lur horreen hartzea aurretik, jagokozan aktak jasotzeko.

1-BERMEOKO UDALA.

Helbidea: Arana ta Gori tar Sabin Enparantza. Mugak: Iparraldetik, Dolariaga Kalea; Hegoaldetik, Zubiaur tar Kepa 30 zk. dun Etxea, Hijos de José María Serrats, S.A., Sordaldetik, María Victoria Gondra Oras, eta Sordaldetik, María Victoria Gondra Oras. Azalera: 1.565,12 m².

2-ZUBIAUR TAR KEPA KALEA 30 ETXEO JABEOA ETA HIJOS DE CARLOS ALBO, S.A.

Helbidea: Zubiaur tar Kepa Kalea 30, BERMEO, eta Muelle Tomás Olabarri 3-3 ezkerre -AREETA (Gertxo).

Zubiaur tar Kepa 30 Etxearen Jabea:

Behetia

Jabea: HIJOS DE CARLOS ALBO, S.A.

Parte hartzea: % 2,54

Lonjea

Jabea: CARLOS ALBO, S.A.

Parte hartzea: % 10.

Lehenengo Eskoia

Jabea: FERMIN URKIDI BENGOTXEA

Parte hartzea: % 2,08

Lehenengo Erdi-Eskoia

Jabea: FRANCISCO JUSTE DIAZ

Parte hartzea: % 2,08

Lehenengo Erdi-Ezkerra

Jabea: JOSE MARIA BORDA ELEJABARRIETA

Parte hartzea: % 2,45

Lehenengo Ezkerra

Jabea: JOSE IGNACIO URIBE ARRUTI

eta ALBERTO IPINA ZELAIA

Parte hartzea: % 2,45

Bigarren Eskoia

Jabea: BENJAMIN ROMERO RODRIGUEZ

Parte hartzea: % 2,45

Hirugarren Eskoia

Jabea: JUAN SAGURI ARANA

Parte hartzea: % 2,45

Laugarren Eskoia

Jabea: CIRIACO GERVASIO BARTUREN

Parte hartzea: % 2,45

Bostgarren Eskoia

Jabea: ESTEBAN GOIKOETXEA ZULUETA

Parte hartzea: % 2,45

Seigarren Eskoia

Jabea: BENJAMIN FERNANDEZ GRANDA

Parte hartzea: % 2,45

Zazpigarren Eskoia

Jabea: CIRIACO MONASTERIO ANDUIZA

Parte hartzea: % 2,45

Zortzigarren Eskoia

Jabea: FRANCISCO JAVIER GOIKOETXEA TOJA

Parte hartzea: % 2,45

Bederatzigarren Eskoia

Jabea: PABLO ETXEBARRIA MONASTERIO

Parte hartzea: % 2,45

Bigarren Erdi-Eskoia

Jabea: PABLO ETXEBARRIA MONASTERIO

Parte hartzea: % 2,45

Hirugarren Erdi-Eskoia

Jabea: FELIX DUO MURUGA

Parte hartzea: % 2,45

Laugarren Erdi-Eskoia

Jabea: MARIA NIEVES GOIENETXEA AGIRRE

Parte hartzea: % 2,45

Bostgarren Erdi-Eskoia

Jabea: LUIS ANGEL BATIZ FERNANDEZ

Parte hartzea: % 2,45

Seigarren Erdi-Eskoia

Jabea: SANTIAGO GAZTANAGA BILBAO

Parte hartzea: % 2,45

Zazpigarren Erdi-Eskoia

Jabea: CIRIACO JAUREGIZAR URIARTE

Parte hartzea: % 2,45

Zortzigarren Erdi-Eskoia

Jabea: JESUS ASTARLOA MENAKA

Parte hartzea: % 2,45

Bederatzigarren Erdi-Eskoia

Jabea: CARLOS ASTIAZARAN BILBAO

Parte hartzea: % 2,45

Bigarren Erdi-Ezkerra

Jabea: JOSE IGNACIO URIBE ARRUTI

Parte hartzea: % 2,45

Hirugarren Erdi-Ezkerra

Jabea: PEDRO BARRUETA LOPATEGI

Parte hartzea: % 2,45

Laugarren Erdi-Ezkerra

Jabea: PEDRO MARIA ARTETA LARRAZABAL

Parte hartzea: % 2,45

Bostgarren Erdi-Ezkerra

Jabea: JAVIER UGALDE IZAGIRRE

Parte hartzea: % 2,45

Seigarren Erdi-Ezkerra

Jabea: BENITO BILBAO ZALBIDEA

Parte hartzea: % 2,45

Zazpigarren Erdi-Ezkerra

Jabea: JOSE GABANTXO BILBAO

Parte hartzea: % 2,45

Zortzigarren Erdi-Ezkerra

Jabea: MANUEL ASOLO BILBAO

Parte hartzea: % 2,45

Bederatzigarren Erdi-Ezkerra

Jabea: JUAN GOITIA LEGARRETA

Parte hartzea: % 2,45

Bigarren Ezkerra

Jabea: JUAN RAMON URUARTE ARTADI

Parte hartzea: % 2,45

Hirugarren Ezkerra

Jabea: JOSE ALBERTO GASCON ZORRILLA

Parte hartzea: % 2,45

Laugarren Ezkerra

Jabea: ANGEL GOIENETXEA URTIAGA

Parte hartzea: % 2,45

Bostgarren Ezkerra

Jabea: JULIAN ISASI ALBONIGAMAYOR

Parte hartzea: % 2,45

Seigarren Ezkerra

Jabea: LUIS ELGEZABAL UGALDE

Parte hartzea: % 2,45

Zazpigarren Ezkerra

Jabea: NAPOLEON ANASAGASTI BEDARONA

Parte hartzea: % 2,45

Zortzigarren Ezkerra

Jabea: JOSE FELIX IRAKULIS ANASAGASTI

Parte hartzea: % 2,45

Bederatzigarren Ezkerra

Jabea: FERMIN URKIDI BENGOTXEA

Parte hartzea: % 2,45

3-HIJOS DE JOSE SERRATS, S.A.

Helbidea: Prantzisko Deuna Atea, 13.

Mugak: Iparraldetik, Bermeoko Udalak; Hegoaldetik, Hijos de José Serrats, S.A.; Sordaldetik, Zubiaur tar Kepa 22-24 Etxeetako Jabeak eta Hijos de José Serrats, S.A.; Sordaldetik, Zubiaur tar Kepa, 30 Etxeko Jabeak, eta Hijos de Carlos Albo, S.A. Azalera: 1.674 m².

4-a) HIJOS DE JOSE SERRATS, S.A.

Helbidea, Prantzisko Deuna Atea, 13.

Gaur egun, Zubiaur tar Kepa Kaleko bideari jagokun gunea da, bere egunean, HIJOS DE JOSE SERRATS, S.A.k bere erabilpena itzilikoa. Mugak: Iparraldetik, Hijos de José Serrats, S.A.; Hegoalde, Sordaldetik, Bermeoko Udalak. Azalera: 188 m².

b)BERMEOKO UDALA.

Helbidea: Arana ta Gori tar Sabin Enparantza.

Hijos de José Serrats, S.A. ren orube aurrera begira dagoen, Zubiaur tar Kepa kaleari jagokun bide zatia da. Mugak: Iparraldetik, Hijos de José Serrats, S.A. ren jabetza 4-a) lurra; Hegoaldetik, Sordaldetik eta Sordaldetik, Bermeoko Udalak.

5-BERMEOKO UDALA.

Helbidea: Arana ta Gori tar Sabin Enparantza

—BERMEO.

Kale horretako 30 zenbakidun etxeari begira dagoen Zubiaur tar Kepa kaleari jagokun bide zatia. Mugak: Iparraldetik, Zubiaur tar Kepa Kalea 30 Etxeko Jabeak eta Hijos de Carlos Albo, S.A.; Hegoaldetik, Bermeoko Udalak; Sordaldetik, Hijos de José Serrats S.A. eta Bermeoko Udalak.

Azalera: 64 m².

Deialdia: Euskal Herriko, Bizkaiko eta Estatuko Aldizkarietan Edikto hau argitaratzen den azken egunetik hasitako hamabost egunetako epea amaitzen den hurrengo lan egunean, bederatzik orduetan.

Ekintza horretara, kaltetutakoak, edo beren izenean ekiteko behar den moduan onartutako ordezkari-ta, bere jabetzaren egiaztapenaz (Jabego Erroldako egiaztapena, agiri publikoa, edo besterik), eta kaltetukoari jagokun azken zergaren erretriboia, ondasun horreei buruzko errentadun eta beste eskubide jabeen barri emonaz, aurkeztu beharko dira. Interesadunek, egokia eritzi izan ezker, Perito eta Notario baten laguntza izan daitekie, euren kontura.

1957ko Apirilaren 25eko Nahi ta Nahiezko Expropiazio Arautegiaren 16.2 artikulua ezarritakoari buruz, ikututako ondasunez, benetako eskubideen edo ekonomi interesen jabeak izateagatik interesadunak direnek, eta kaltetuek, idatziaz, egin daikie, Udalaren aurrean, eta Aktak jasotzeko ezarri dan eguna baino lehen, ikututako ondasun edo eskubideak zerrendatzean egin ahal diran errakuntzak zuzentzeko bakarrik, alegazioa.

Bermeon, 1990eko Azaroaren 22an
ALKATEA

Frantzia eta Espainia Gatazkan

**Bi espainiarrek
errefuxiatu zelaia
eraikiko dituzte**

MADRIL

Bi ingeniari espainiarrek, bi errefuxiatu zelai eraikiko dituzte Siria eta Iraken arteko mugan. Nazioarteko Gurutz Gorriak eskatuta bidali ditu Espainiako Gurutz Gorriak Golko Pertsikora. Manuel Alonso Seco eta Marian Cañas Cortazar dira bi ingeniariak. Rosa Marta Lobo Espainiako Gurutz Gorriko nazioarteko alorreko arduradunarekin batera emandako prentsaurrekoan, hasierako lana, 5.000 pertsonentzako iraganbide zelai baten azpiegitura sanitarioa eta 30.000 pertsonentzako errefuxiatu zelai baten eraikuntza zela esan zuten.

Manuel Alonso ingeniaria da eta hamabi urte pasa ditu Afrikan lanean. Zaire-n eta Angola-n errefuxiatuentzako behin behineko kanpamentuak eraiki ditu. Urdun eta drainaketa septikoen harreraren ere aditua da. Marian Cañas geologoa da eta Cameroun-en urdunak ospitalentzat bilatzen aritu da lanean. Bi teknikariak, duela bost urtetik hona osatutako taldean lanean dihardute eta aurkeztutako 707 boluntarioen artean aukeratu zituen Espainiako Gurutz Gorriak. Bere bidaia eta mantenuaz erakunde hori arduratzen da.

Kanpamendua kokatzeko leku egokia aukeratu behar dute, eraikitzerakoan errefuxiatuen kultura eta beharrak ez direla kontutan hartzen esan zuen Marian Cañasek, batzutan etnia desberdinetakoak izaten dira, elkarren artean gaizki konpontzen direnak.

«Bagdadeko hilak Saddam Husseinen biktimak dira» zioen atzo Rocardek

Lehen ministroa Arabia Saudian aurkitzen da tropa frantziarrak bisitatzen

Atzo, Michel Rocard, lehen ministro frantsesak Arabia Saudiko iparraldean diren 'Daguet operazio' tropei bisita ofizial bat egin zien. Egin dituen deklarazioetan, bezperan Bagdaden gertatu sarraskiaz hitz egin du, honen erantzunkizun osoa Saddam Husseinena dela esanez.

L. ETXEZAHARRETA / BAIONA

«Gerra honen helburua, tresneria militar hiltzaile eta konkistatzaile baten apurtzea da, eta ez populu edo nazio baten suntsitzea».

Emozio handia sortarazi du bezperan Bagdaden gertatu hilketak, aipatu du segidan, eta zehaztasunak eman nahi izan ditu indar aliatuen atake horren justifikatzeko. Amerikarren bertsio ofiziala hitzez-hitz errepikatu du.

«Gerta liteke zibilak helburu militarretarik hurbil izatea» zion Rocardek, baina bere ustez duda serio sak badira aterbe hori ez zitekenez bunker militar bat. Ate blindatuak, hiru metroko lodiera duen betoina goian, sare bereziak, horiek oro «informazio zerbitzuak militartzat interpretatu lituzkete naturalki».

Saddam Husseinengan oso konfiantza txikia azaldu du Rocardek, «gainera mendealeko bahituak askatzeaz damutuko da» eta «bere politika delako zibilen jartzea helburu militarren alboan».

**KONSKRIPZIOAZ
EZTABAIDA
SORTZEN**

Paris, atzo, Renon Defentsarako Estatu Idazkariak soldadu 'engainatu' eta

Michel Rocard.

'deituen' arteko antolakuntza baten beharraz hitz egin du. Ihardunaldi batzuetan zioen «beharrezkoa da hala ere konskripzioaren gordetzea».

Bere aldetik Tripier almiranteak Parisen deklaratu du nahi zituela gerrauntzietan diren marinela 'deituak' 'engaiatuekin' ordaindu, erran nahi baitu orotara 5.000 nonbait han. Eman duen arrazoia da «ez dugu Gobernuaren ekintzarik tratu nahi».

Bestalde eskoletako oporrak izango direla eta, Parisen seguritate neurri zorrotzak erabaki ditu Philippe Marchand Barne Ministroak, geltokietan bereziki.

RPRko kargudun batzuek guztiz gogorki salatu dute Marseille-ko portuan, CGT sindikatuko marinelek Armadarako munizioen kargatzearen errefusatzeko, 'traizio' bat eta 'bizkarrean labana ukaldi bat' dela erran dute.

Zipriztinak

● IUK talde parlamentarioak behartu egingo ditu hegazkin estatubatuarrek base espainiarrak erabiltzeaz duten eritzia ematera.

● Armada espainiarra eta estatubatuarrek mila soldaduk Álvarez de Sotomayor-en batera egin dituzten maniobrak atzo bukatu ziren.

● Abiazio frantsesak beste bi eraso egin zituen atzo Kuwaiten hegoaldeko tanke batzuen aurka. Helburuak lortu egin zituzten.

● 'Numancia' fragata espainiarra asteartean itzuliko da Rota-ra (Cadiz) Golkoan egon ondoren.

● Diego Cañamero, Moron-eko (Sevilla) basearen ondoan dagoen El Coronil-eko alkateak elkarrizketa bat eskatu du Narcis Serra Defentsa

ministroarekin bere udaleko segurtasunaz hitzegiteko.

● Marseille-ko portuko lepakariak Golkoan dauden tropa frantziarren-tzako armak kargatzera ukatu ziren. 'Al Yamamah' untzia hutsik abiatu behar izan zuen.

● Kamran Inan Turkiako Estatu ministroa Frantzia dago atzotik bisita ofizialean Golkoko gerraz eta Turkiaren paperaz hitzegiteko buruzagi politiko batzuekin.

● Juan Carlos Rico Abokatuen Elkarteko Libreko (ALA) lehendakariak esan zuen soldaduskaren aurka daudenak laguntzeak desertatzera bultzatzea bezala ezin dela hartu. Espainiaren agerpena Golkoan «legez kanpokoa» dela uste du.

**Kultur agintarien
manifestuaz
erabakia hartuko du
Gobernuak**

MADRIL

Gaurko Ministroen Kontseiluak erabaki bat hartuko du, Kultura ministeritzako goi agintari batzuek Golkoko gerraren aurka egindako manifestuaz. Jorge Semprun ministroak berak esan zuen Kontseilua informatuko zuela agintari horien etorkizunaz hartu beharreko neurrietaz.

«Utz ezazue Gobernuak komunikabideek baino lehenago jakitea nere erreakzioa eta proposatutako neurriak» adierazi zuen Semprunek. Hemezortzi kultur agintarien artean Arte Ederretako eta Artxiboetako eta Liburu eta Liburutegietako zuzendari nagusiak daude. Asteartean manifestu bat kaleratu zuten Golko Pertsikoko gerraren aurka eta Gobernuak su eten baten alde egin dezan eta laguntza militar eta logistikoa erretiratzeko eskatuz.

Jaime Brihuega Arte Ederretako zuzendari nagusiak «manifestuak goi agintari baten izan behar duen diziplina printzipioa hausten duela uste badu Gobernuak, nik hartzen duen erabakia errespetatuko dut» adierazi zuen. Kontseiluaren konpetentzien artean, goi agintariak izendatu eta zezatzeko, zuzendari nagusi eta maila hori duten zuzendarienak daude, baina ez zuzendariordeak, aholkulariak edo idazkariak.

Mediterraneoko segurtasunerako bilera berri bat proposatuko du Ordoñezek

RABAT

Mediterraneoko seguritatea eta kooperazioa koordintatzeko, «Lau gehi bost» taldearen bilera berri bat proposatuko duela ziurtatu zuen Francisco Fernandez Ordoñezek, Kanpo Arazoetarako ministro espainiarra, Rabat-era iritsi zenean Magreb-etik zehar egiten ari den bidaia-aren bigarren etapan.

Nazioarteko egoera eta gerraren azken gertakizunak, batez ere, aztertze bide zen Ordoñez, Abdelatif Filali Marokko-ko Kanpo Arazoetarako ministro eta Hassan II erregearekin. Bi estatuen arteko harremanetaz, hurrengo kooperazio hitzarmenari begira, ere hitzegin zuten. Espainiak kreditu gehiago eman diezaiatzeko Marokkori garapen sozial eta ekonomikorako, 1992rako 1.350 milioi dolarretara (135.000 milioi pezeta/6.750 milioi libera inguru) iritsiz.

Europar Elkartearentzat interesa duten puntuak ere aurkeztu zituen

Fernandez Ordoñezek, EEEK Marokkorentzat aztertzen ari den finantz protokoloari Espainiak ematen dion laguntza bereziki. Komunitatearen markoan, Ordoñez eta Filalik «Lau gehi bost» taldearen beste bilera bat eztatadatu zuten. Talde hori Europar Elkarteko lau estatuk (Italia, Portugal, Frantzia eta Espainia) eta Magreb Arabiarraren Batasuneko (UMA) bostek (Aljeria, Tunisia, Mauritania, Libia eta Marokko) osatzen dute.

Taldearen planteamenduak, Erroman urrian batera sinatu zuten deklarazio batean bilduta geratu ziren. Bederatzi estatuak Mediterraneoko Segurtasun eta Kooperazio Konferentzia baten alde jarri ziren orduan, eskualdean bakea eta kooperazioa bermatzeko. Gerraren hasierak proiektua atzeratu egin zuen eta iturri diplomatikoek adierazi dutenez, hau da unerik egokiena berriro ekiteko, gerrak Mediterraneoko iparralde eta hegoaldeko estatuen arteko harremanak aldatu edo haustea ebitatzeko.

GERRAREN aurkako manifestaldia

izan zen Madril, Ikasleen Sindikatuak deitutako greba egunean. Antolatzaileen arabera irakaskuntza ertainetan ikasleen % 70ak egin zuen greba, Hezkuntza ministeritzaren arabera berriz % 25 edo

30ak bakarrik egin zuen. Unibertsitatean eragin txikiagoa izan zuen eta intzidente isolatu batzuk izan ziren. Manifestaldirik handienak Madril, Barcelona, Valencia eta A Coruña-n izan ziren. Greba orokorreko proposamenari sindikatuak erantzun arte, ez dela beste mobilizaziorik izango iragarri dute.

Mafia eta boterearen arteko loturak salatu ditu Gorbaxov

MOSKU

Mikhail Gorbaxov lehen-dakari soviatarrek botere eta «azpiko ekonomiaren» arteko harremanak daudela esan du. Adierazpenok, Soviet Bata-sunaren Fiskalia nagusiko funtzionarioekin egindako bileran egin ditu Gorbaxov-ek.

Mandatarari soviatarrek azaldu duenez, egoera honi aurre egiteko, ekonomia arloko gaizkileen kontrako borroka indartu egin behar da. Delinkuentzia mota honek ez du esparru ekonomikora mugatu nahi, «boterea gutzizatzen du eta prentsa ere bereganatu nahi du» azpimarratu du Gorbaxov-ek Tass agentziaren arabera.

Lider soviatarrek ukatu egin zuen Gobernua jarrera atzerakoiak hartzen ari dela. «Ez du gu lehenera itzuli behar, gure gizartean ezin bait liteke bizi orain arte bizi izan den bezala, askatasun intelektual, ekonomiko eta politikorik gabe» adierazi du lehendakariak. Gorbaxoven eritziz, ez dago antzinako «jaunkeria» horretara itzultzerik, ezta «indar suntsitzaileek» ezarri nahi duten «sistema aldaketa» onartzerik ere. Lehendakariaren esanez gain, beste kontu bat ere azpimagarria da, albiste bihurtu delako egun hauetan.

Hamaika mila kolera gaiso Perun piztu den kolera epidemia larrian

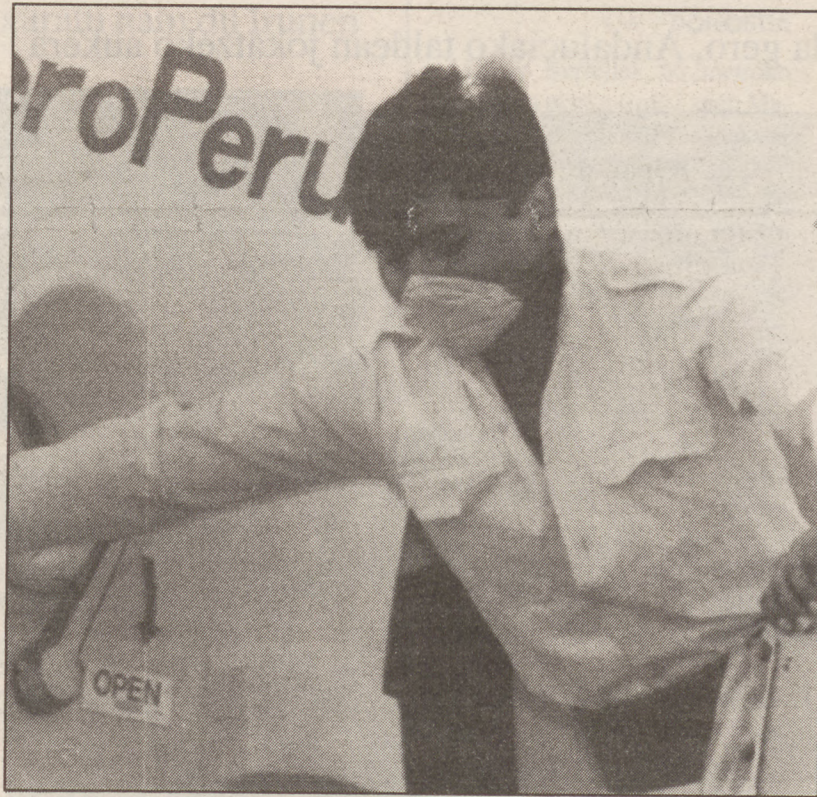
Latinamerika osoan hasi dira osasun prebentzio neurriak hartzen

Latinamerikako beste estatu batzuetan ere Peruko kolera epidemia dela eta osasun neurri prebentiboak hartzen hasi dira. Ofizialki dagoeneko, badira 11.000 kolera gaiso Perun eta 77 pertsona hil egin dira jadanik gaitzak jota. Seguruena Afrikatik heldu den gaisotasun honen zabalkundeak Peruko osasun azpiegituraren eskasiak agerian utzi ditu.

LUIS FERNANDEZ / DONOSTIA

Peruko agintariak duela bakarrik hamahiru egun aitortu zuten, kolera epidemia zegoela Hegoamerikako estatu horretan. Orduan, 11.000 kasu zenbatu dituzte ofizialki eta 77 pertsona hil dira. Dirudenez Afrikan du jatorria epidemia honek, eta Chimbote hiriko itsasportutik sartu da Perun. Agintariak diotenez, hilkortasun maila oso murriztu da gaiso kopuruarekin gonbaratuz, eta horrek azaltzen omen du neurri sanitarioak martxan daudela. Higiene neurriak gogortzeko eskatu die Gobernuak peruarrei.

Bitartean, inguruko Latinamerikako estatuetan alarma piztu da eta Ecuador-en (Peru iparraldean) bi kolera kasu ere detektatu dituzte estatuaren hegoaldean. Quitoko gobernuak osasun larritasun egoera ezarri

Perutik Mexicora heldutako hegazkin baten osasun inspektzioa. FLOR CORDERO

du Perurekin mugan dauden eskualdeetan. Brasil-en ere, Perurekin mugan dagoen Amazonia eskualdean, kolera bakuna kanpaina hasi dute agintariak.

Beste estatu batzuetan, Perutik doazen bidaiariak sartzeko oztupoak jarri dizkiete. Venezuelen, adibidez, bost egunetan zaindartzapean jartzen dituzte Perutik hara doazen bidaiariak. Mexicon, Perutik datozen

hegaldietan hegazkinetan utzitako gauza eta arropak erre egiten dituzte. Frantziak eta beste herrialde batzuek arrain inportazioak eten egin dituzte. Arrantza da Peruko ekonomiaren ardatzetako bat.

Espainian, Madrilera aireportura heldutako peruar talde bat buelatu bidali liztuzten Limarantz. Agintariak diotenez, ordea, ez da izan bakunari ez zekartelako edo kolera-rengatik, baizik era ilegalki sartu nahi zirelako Espainian.

Kolera *vibrio* izeneko mikrobio batek eragiten du. Esteetan kokatzen da mikrobio hau eta beherakoa eta deshidratazioa eragiten du. Hidratazio tratamendu egokia aplikatzen ez zaion gaisoa hil egin daiteke.

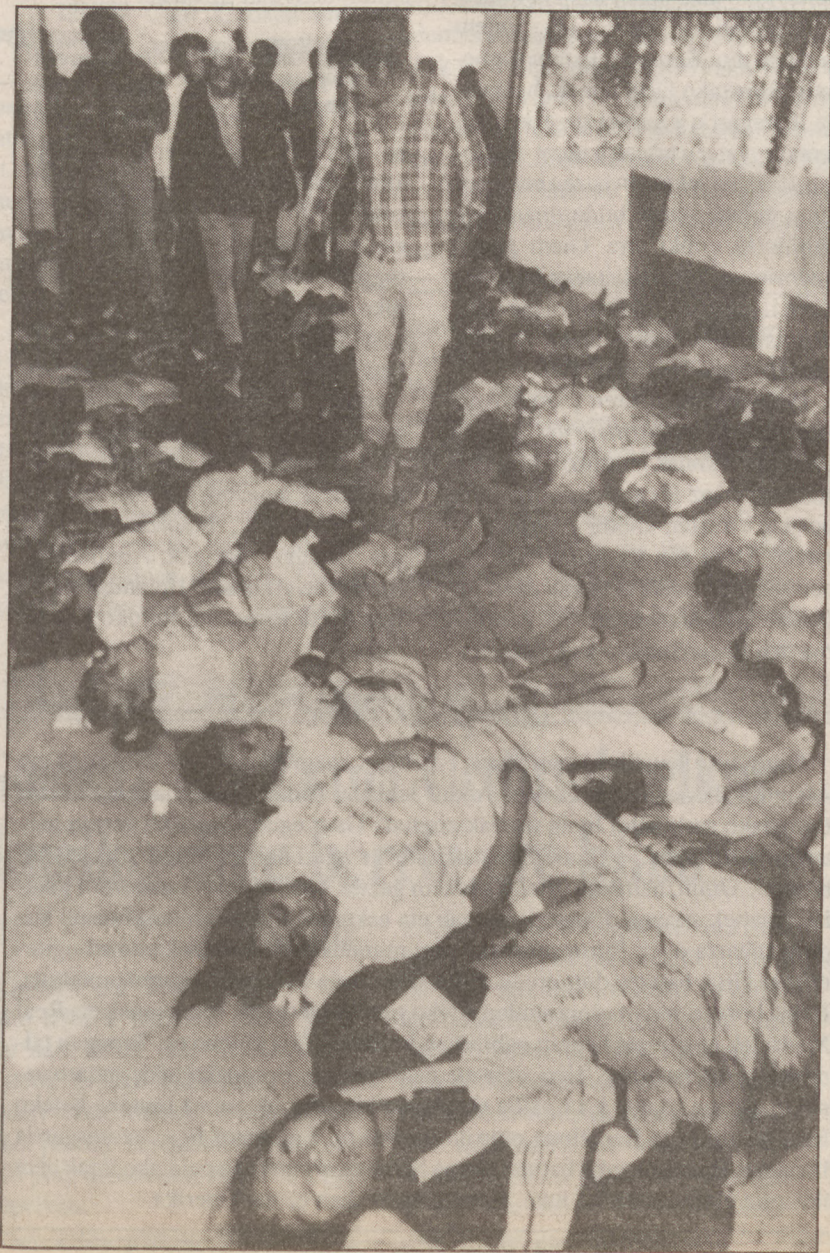
1936AN SORTUTAKO EPIDEMIA

Mundu Osasun Erakunde (OMS) Andre Dodin dokto-reak —kolera gaiten jakituna— Liberation egunkarian azaldu duenez, Perun sortutako epidemia hau ez da berria. Afrikan egon da kokatuta azken urteetan, eta itsasoz eraman dute Perura. Historiako zazpi kolera epidemietatik bat da gaurkoa, eta 1936an hasi zen Sulawesi irletan, Indonesian. Handik, II Mundu Gerraren amaieran Indiarantz eta Iranerantz joan zen epidemia. Ia Europaraino heldu zen, baina agintari soviatarrek geldiarazi egin zuten eta Kaspio Itsasoaren mugetan «inguraturata» geratu zen kolaren *vibrio* mikrobioa.

Hala ere, bertatik, 1970an «ihes» egin zuen kolera, eta ezagutu egiten da gainera noiz eta nola, Odessa-Kairo-Conakry (Ginea) hegaldi komertzial batean. Horixe da, Dodin doktoarearen esanetan, «munduko hegazkin desastre handiena». 1970tik Afrika osoan hedatu da, eta estatu gehienetan deklaratu dute epidemia. Handik Ameriketara nola ihes egin duen? Seguruena, itsasoz, eta OMS erakundeak duela hilabete Peruko Chimbote portura heldutako unti bat aipatzen du errudun bezala.

MEXICOKO eliza batean

42 lagun hil ziren herenegun, Hauts Asteazkena ospatzeko elizkizun batean, estanpida eta ateen kontrako jende pilaketa handi bat gertatzean. Lekukoek diotenez, elizkizun baten amaieran gertatu zen desastrea, barruan zeudenak kanpora irteten nahi izan zutenean. Kanpoan, aldiz, beste erromes pila zegoen barrura sartu nahian hurrengo elizkizunerako —milaka lagun, batzuen arabera—. Batzuek bultzatu eta besteek ere bai, elizako ateen kontra hil ziren asfixiaz han pilatutako 42 pertsona. Hildako gehienak emakumezkoak eta haurrak dira, jende xumea gehienbat. Desastrea Mexico erdialdean dagoen Chalma herriko eliza baten gertatu zen. Ospe handia du eliza honek, eta bertakoez gain, erromes asko hurbildu ohi da bertara, Garizumaren hasiera markatzen duten Hauts Asteazkeneko elizkizunetarako. Irudian (Flor de Maria Cordero / Reuter), gorpuak elkarren ondoan pilatuta Chalmako egoitza batean, senitartekoez identifikatu zain.

LABURREAN

VARSOVIAKO

Paktuaren bilera Budapesten

Varsovia Paktuko Defentsa eta Kanpo ministroak hilaren 25an elkartuko dira Budapest-en, erakunde honen egitura militarrik baliorik gabe uzteaz hitz egiteko, jakinerazi dute Praha-n. Mikhail Gorbaxov-ek apirilaren hasieran egitura berberak deusezteko asmoa azaldu berri du. Bihar, bestalde, Praha-Varsovia-Budapest hirukotearen batzarra izango da Hungariako Visegrad hirian Paktuaren etorkizuna eztabaidatzeko.

ERRESUMA BATUKO

legebiltzarrerako lehen 'tory' beltza

Alderdi Kontserbadoreak abokatu beltz bat aukeratu du 1.992ko hauteskundeetan Legebiltzarrerako hautagai zerrendan sartzeko. John Taylor kontserbadoreen lehen parlamentari beltza izan liteke Cheltenham-eko bizilagunek halaxe erabakiz gero. Legebiltzarrean lau laborista beltz daude. Aukeraketa ondoko arrazismo kutsuzko eriztietatik polemika heldu da, alderdikide ezagun batek «beltz madarikatua» deitu bait dio John Taylor hautagaiari.

NAMIBIA bonbardatu

zuten erruz bi hegazkinek

Namibia iparraldean hegazkin eraso ez identifikatuak izan dira azken egunetan, Angolarekin mugan dauden hiruzpalau herrixkatan. Bi emakume eta bi haur zauritu ziren erasoan. Botatako 38 bonbak «erruz» erori zirela komentatu zuten iturri ofizialek. Beste hipotesi batek dioenez, Angolako Armadakoak ziren hegazkinak eta herri namibiarrak UNITA gerrila errebeldearen base batekin nahastean jaurtitako bonbak.

CHAMORRO Japonian eta Nicaraguan protestak

Chamorro Nicaragua-ko lehendakaria Japonian dago bertako agintariarekin hizketan laguntza ekonomikoa jasotzeko asmoz. Mandataria kanpoan dagoen artean, giroa ez da lasaia Nicaraguan. Sindikato sandinistek protesta ekintzak eratu dituzte estatu osoan barrena Chamorroren gobernuaren politika ekonomikoaren kontra. Oposizioa sindikatoak enpresa estatuen salmenta salatu dituzte.

FUTBOLA

Edu Jerez Deportivon arituko da denboraldia amaitu arte

Eibar taldetik hurbil izanda gero, Andaluciako taldean jokatzeko aukera

Osasuna taldeko Edu erdilariak bigarren mailako Jerez taldearekin jokatu du denboraldi amaiera arte, guztientzat onuragarria izan daitekeen akordioaren ondotik. Zabalzak ez zuen lehen ekipoan Edurentzat tarterik ikusten, eta esperientzia hartzeko aukera ona iruditzen zaio honakoa. Edu bera, zelairatzeko irrika bizian zegoen.

A. BARANDIARAN / IRUÑEA

Eduardo Garcia Leon, Edu, bigarren mailako Jerez Deprotivorekin arituko da denboraldi honen amaiera arte, atzo jokalaria jakinarazi zenez. Zabalza eta kluba ados azaldu ziren talde andaluciarren eskakizunaren aurrean, eta erdilaria, azkenean, aulkitik zelaietara pasako da. Izan ere, Zabalzak askotan erakutsi du Edu beste talde batean aritu dadin bere nahia, aurtengo ekipoan sartzen ez zela ikusita eta esperientzia lortzearen, baina interesa zuten taldeen gogoak (Lerida, Alaves) ezerezean gelditu dira behin eta berriro denboraldiaren zehar. Eibar izan zen Edu lortzeko gertuena agertu zena, baina, eta jokalaria eta entrenatzaileak bere onespina emana zutela, talde gipuzkoarrak atzera egin zuen.

EDU ERE POZIK Oraingo honetan dena lotuta dagoela ematen du, eta jokalaria ere bere poza erakutsi zuen atzo galdetu ziotenean:

Eduk gustora hartu du Jerez alderako bidea.

«Nik uste, ona izango dela niretzat, nire etorkizunerako probetxugarri izango bait da beste talde batekin utzita aritzea. Baietza emana dut, eta ez dut uste arazorik izango denik. Haietzat eta niretzat onuragarria izango da». Eduk bazekien Osasun nahiko zaila zuela jokatzeko, konstant hartu zeintzu zituen aurrean: «Orain arte oso zaila izan zait lehen-dabiziko taldean sartzea, hirugarren postuetan egonda jende asko bait dabil oso ongi. Gainera Iñigo eta Merino nituen aurrean, jokalaria trebeak

direnak, eta ez zen erraza. Hala ere, gustora nago egin dudana lanarekin eta orain aterabide bat besterik ez dut bilatu».

Bestalde Iñaki Ibañezk eta Osasunak ez zuten iragarritako bilera egin, jokalaria atzerapena eskatu bait zion taldeari. Iñakik Osasunak eskaintzen zizkion baldintzak hobeto aztertzeko bere nahia azaldu zuen, eta bilera, beraz, datorren astean egingo da seguruenik. Hala ere, ez omen du arazorik izango Ibañezek gorritxo izaten jarraitzeko.

Hitzarmena berritzeko taldea aurrera atera behar du Clementek

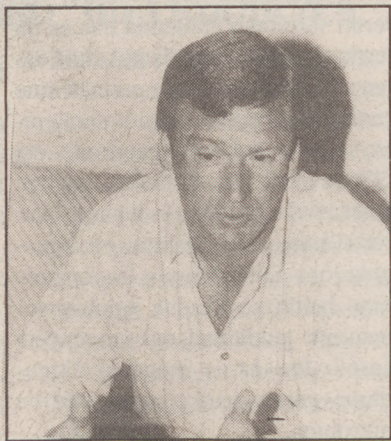
BILBO

«Ekainaren hogeitamarrean bukatzen zaidan hitzarmena berritu nahi baldin badut taldea aurrera atera behar dut», adierazi zuen Javier Clementek atzoko entrenamenduaren ostean. «Emaitzak onak baldin badira entrenatzaile postuan jarraituko dut baina txarrak baldin badira ez».

Bilboko Gida Batzordeak martxoaren bukaeran adieraziko dio entrenatzaileari datorren denboraldian lehenengo mailako taldearen buruan jarraituko duen ala ez. Barakaldokoaren jarraipena kirol mailako emaitzek, egin dituen lanen azterketek, eta zaletu eta komunikabideekin dituen harremanek baldintzatuko dute.

Bilbotarren entrenatzaileak adierazi zenez, «futboleko beti erlojuaren kontra jokatzeko da, partidu bakoitza helmuga bat da eta lasterkete ez da amaiera bitartean bukatzen».

Athleticen bilakaerari dagokionez taldearen joko mailak behera egin duela adierazi zuen barakaldotarrak.

Javier Clemente

Osasunari dagokionez, azken bi partiduetan galdu arren hor goran mantentzen dela adierazi zuen.

Atzoko entrenamendu saioan, bi ordu luzetan indarra, erresistentzia eta karrerak landu zituzten Athleticeko jokalariek. Astelehena bitartean atseden hartuko dute lehenengo taldeko jokalariek, eta igandean partidurik ez denez, Clementeri une egokia iruditu zaio lan gogorra eragiteko.

Belgika eta Holandako ligek arazoak dituzte elurrarekin

BRUSELAS

Belgikako ligako hogeitalaugarren ihardunaldia bertan behera geratu da elurraren ondorioz. Jokatu behar zen ihardunaldia aurtengo belgikar eguraldiaren poderioz bertan behar geratzen den bigarren da. Belgikako zenbait taldek bertatik alde egin dute entrenamenduetan jarraitzeko.

Holandan ere arazoak dituzte. Bertako federazioak oraindik ez du ihardunaldia suspenditu baina futbol zelai guztiak elurrez gainezka dauka. Azken ihardunaldietan izandako arazoaren ostean taldeen arteko ezberdintasunak oso nabariak dira. Partidu guztiak jokatu dituzten ekipo bakarrak PSV Eindhoven liderra, Willem II eta RKC dira.

SASKIBALOIA

Joko ikusgarria eta harmailak gainezka izatea da helburua.

Aldaketa garrantzitsuak izango dira datorren urteko Europako kopan

RAMON BASALDUA / BILBO

NBArekin gertatzen den bezala, badirudi Europako liga bat sortu nahi dutela federazio eta klub indartsuetako arduradunek. Lehen pausua orain arte jokatu den Europako kopa txapelketaren berrantolatze sakona litzateke. Datorren urteko aldaketak bide luze baten hasiera dira.

Saskibaloia gero eta zaletu gehiago ditu Europan. Estatu Batuetatik etorritako kirol honek, hazkunde ikaragarria ezagutu du azken urteotan, gazteen artean batipat. Hasieran plazetan jokatu zuten baten ere, gaur egun milaka ikusle bildu ditzaketen pabilioiak eraiki dira. Guzti honen ondorioz, estatu bakoitzean jokatu diren ligak txiki gelditu dira eta talde indartsuetako arduradunek Europa mailako liga sortu nahi dute.

Datorren maiatzaren 23an FIBAk Europako kopa barruan egongo diren aldaketa sakonak onartuko ditu. Horren ondorioz kontinenteko talderik onenak elkarren kontra lehiatuko lirateke. Dena den Europako liga honen sorrerak ondorio latzak ekarriko litzuke talde ahulentzat. FIBAk burua den Boris Stankovicek bere eze-

tza eman dio, Espainiako federakundeak eta Barcelonak aurkeztutako proiektuari. Proiektu honen arabera estatu bakoitzeko liga, Europatik aparte geldituko litzateke. Azkenean onartuko den proiektuak bi ligaren arteko harreman estuak jartzen ditu, izan ere, Europako liga estatuko ligetan izandako emaitzen arabera egituratuko bait litzateke.

**JUGOSLABIA
ITALIA
ESPAINIA**

Jakina denez Jugoslavia, Italia eta Espainia dira Europako estaturik indartsuenak saskibaloari dagokionez. Italiako txapelketatik hiru lirateke kontinenteko ligaren partehartzaile: Romako Il Messaggero, Milango Phillips eta Pesaroko Scavollini hain zuten, nahiz eta beste talde batzuk ere aukerak izan. Espainiako ligan Real Madrid, Joventut eta Barcelona dira ziurtzat jo daitezkeenak eta Jugoslavian POP 84, Partizan eta Cibona. Gainontzeko taldeak hauexek lirateke: Aris eta Paok Grezian, Frantziako Limoges, Israelgo Maccabi, Alemaniako Bayer Leverkusenen, Holandako Den Bosch eta Erresuma Batuko Kingston.

Europako NBA

Orain urte batzuk hemen inork ez zituen ezagutzen Julius Erving, Lew Alcindor (beranduago Kareem Abdul Jabbar), Wilt Chamberlain eta Estatu Batuetako saskibaloia ligan izarrak zirenak. Gaur egun, Golkoko gerran gertatzen den bezala, ia egunero bertako albiste ugari heltzen zaigu telebistaren bitartez. Orain, hamalau urteko edozein gazte Los Angeles Lakerseko jokalaria guztiak sartzen dituzten puntuak eta eskuratzen dituzten erreborteen kopuru zehatza daki. Europan, saskibaloia munduko arduradunek edozer egitekoan NBA hartzen dute eredu. Horrela sortu da Europako ligaren proiektua. Baina hor ere, indartsu eta ahulen arteko gatazka sortu da. Barcelonak eta Real Madriderik ez dituzte heuren pabilioiak betetzen Caja Bilbao eta Breogan taldeekin, esatebaterako. Hori dela eta nahiago dute Europako talde indartsuekin aritzea. Baina La Casilla eta Araba kiroldegia ere ez lirateke beteko Real Madrid eta Barcelona etorriko ez balira. Europako liga, interesgarria litzateke, ikusleentzat batipat, baina berorrek batera Espainiako ligak bere ikusmin guztia galduko luke. Nahitanahiez, hau ez da Amerika.

ESKUBALOIA

Elgorriaga eta Xerox aurrez aurre
arituko dira Artaleku kiroldegian

Bucurestiko Dinamok Cristian Zahari jokalaria kantxaratu nahi du Irunen

Arratsaldeko zazpietatik aurrera Elgorriaga Bidasoa eta Xerox Arrate taldeak euskal derbya jokatu dute gaur Artaleku kiroldegian bigarren faseko hirugarren ihardunaldian. Bi taldeek oso bestela ekingo diote partiduari, Elgorriagak irabazteko beharra duen bitartean eibartarrek lasaia gozatzeko aukera bait dute.

MIKEL ARRIETA / DONOSTIA

Elgorriaga Bidasoa eta Xerox Arrateren arteko partidua beti dira ezberdinak. Derbyetan indarrak parekatu egiten dira eta partidua edozeinen alde erabaki daiteke. Berriki jokatuak Errege Kopako final laurdenetan irundarrek 23-20ko emaitza irabazi eta ordurarte gafea puskatzea lortu zuten.

Orduan partidu bakar batera jokatzen zen hurrengo kanporaketarako txartela. Orain ordea egoera bestelakoa da. Bigarren fase honetan irundarrek eta eibartarrek dituzten helburuak arras ezberdinak dira. Juantxo Villarrealen mutilek ez diote inolaz ere txapelketa irabazteari uko egiten. Orain arte jokatuak bi partiduetan lau puntuak eskuratu dituzte eta gaur ere asmo horrekin kantxaratuko dira.

LEHEN POSTUAREN BILA Gaur Xeroxen aurka partidua irabaziz gero Elgorriaga Bidasoa sailkapenaren lehen postuan kokatu litzateke. Mementu honetan At. Madrid eta Cajamadrid taldeak daude irundarren aurretik, bost eta lau punturekin, Elgorriagak berriz lau puntu ditu eta partidu bat jokatzeke.

Azken orduko ezustetik gertatzen ez baldin bada Juantxo Villarreal taldekide guztiak erabili ahal izango ditu. Azken egunetan arazoak izan dituzten Borbob eta Olalla jokariak jokatzeko moduan daude. Lehena lesionaturik zegoen jadanik Errege Kopa jokatu zenean, baina badiardi jokatzeko moduan dagoela. Olalla gazteari dagokionez, asteartean

Irabaziz gero lehen postua eskuratu luke Elgorriagak.

ANDER GILLENIA

Europako saltsa

Elgorriaga Bidasoak eta Bucurestiko Dinamok datorren ostegunean eta larunbatean Irunen jokatu behar duten Europako Txapelketako kanporaketak ikusmira handia sortu du. Aspaldidanik airean zebilen zurrumurrua baieztatu zen atzo: errumaniarrek Cristian Zaharia erabili nahi zuten partidu horretarako.

Dinamoko jokalaria ohiak Sueziko Drott Halmstad taldearekin fitxatu zuen denboraldi hasieran, baina orain errumaniarrek berreskuratu nahi zuten. IH-Fak atzo Elgorriagari igorritako idatzi baten adierazten zuenez ordea, Zahariak ezin izango du Dinamorekin jokatu. IHFak adierazi duen bezala, Drott Halmstad taldearekin jokatzeko Errumaniako Federazioaren baimena jaso zuen eta honenbestez ezin du berriz Errumaniarrekin jokatu.

Bestalde Juantxo Villarreal datorren urteko taldea prestatzen hasi da. Gislasonek taldea uztea erabaki du eta ondorioz ordezko atzeritar bat behar dute irundarrek.

bueltatu zen entrenamenduetara. Josuk ezin izan zuen lehengo larunbatean Mepamsa San Antonio taldearen aurka jokatu, ahoko infekzio baten ostean bospasei kilo galdu bait zituen.

Xerox Arrate taldeak berriz bigarren fase honetan ez du oraindik puntu bakar bat eskuratu. Jordi Riverak zuzentzen duen taldeak beste

asmo batez ekin dio bigarren fase honi. Aurtengo denboraldian baino datorren urtekoan pentsatzen dute eibartarrek. Ondorioz Memic talde-tik kanpo uztea erabaki zuten bigarren fase hone hasieran.

Orain arte Xerox eta Elgorriagak jokatuak partiduetan Memic izan da irundarrei arazo gehien sortu dien jokalaria.

ATLETISMOA

Patxi Ripalda: «Epaileak huts egin zuen Burrellen irteeran»

X.M. / DONOSTIA

Leroy Burrellek 60 metroko munduko marka hautsi zuen Madrilén, 6.48 segunduko denborarekin. Ordu erdi lehenago 6.40 izugarria egin zuen, epailearen pistoletazoa baino lehen irteteari baliogabe utzi zuten karrean. Aurreneko karrera hau amaitu eta piskatera arte epaileek ez zuten karrera errepikatzea erabaki.

Harmailak ia hutsik zirela, Burrellek munduko gizonik azkarrena dela erakutsi zuen, Lee McRay estatubatuararen marka bi ehunetokotan jeitsi eta 60 metroko marka berria ezarri, 6.48 segundutan.

Patxi Ripalda Gipuzkoako Fe-

drazioaren lehendakariak, atletismo epaileak ere badenak, irteera polemikoaren azalpena eman digu. «Maila horretako karreratan, Omega etxearen dispositiboa izaten da, irteerako takoak eta epailearen kaskoak lotuz. Irteerako pistoletazoa baino lehen irtenez gero, korrikalariak takoetan egiten duen inpultsoak txistua eragiren du epailearen kaskoetan, eta honek tiro egiten du, karrera baliogabe utziz».

Ez zen horrela gertatu ordea Madrilén, eta hutsa azaltzeko bi bide ikusten ditu Ripaldak: «Batetik, epailea urduri jarri eta txistua entzun arren tiro ez egitea. Eta bestetik, Omega tramankuluak huts egitea eta irteera faltsua ez igartzea».

Hirugarren gizona

Leroy Burrell 1967ko otsailaren 21ean jaio zen Philadelphian (Pennsylvania); 24 urte beteko ditu beraz, datorren astean. 1.82 metroko altuera du eta 80 kiloko pisua. Giharreria handikoa, Ben Johnsonen antzerako gorpuzkera du.

Carl Lewisekin batera entrenatzen du, Tom Tellezen aginduetara, Santa Monica klubean. Prestatzailak begi onez ikusten du korrikalari gaztea: «Une hauetan, Leroy Carl baino indartsuagoa da, urtean zehar lan handiagoa egin duelako, hobe entrenatu delako», adierazi zuen iragan udan.

1989an 9.94 denbora egin zuen 100 metroko proban, eta iaz ere marka berdina lortu zuen; 9.95 eta 9.96 ere hainbat aldiz egin du. Carl Lewisek Seulen egindako 9.92ak eskura ditu. Ben Johnsonen 9.79 baliogabetuak urrun dira oraindik, edonorentzat.

Canadiarrak 6.41 denbora zuen 60 metroan, dopinga aitzaki zigortu eta baliogabe utzi arte. Burrellek Madrilén 6.40 marka egin zuen, azkarregi irteteari baliogabe utzi zutena, baina errepikapenean 6.48rekin munduko marka berria ezarri zuen, Lee McRae estatubatuararen 6.50 denbora hautsiz.

Lewis-Johnson norgehiagoka besterik ikusi izan ez dutenek badute hirugarren gizona.

Munduko gizonik azkarrena dela erakutsi du Burrellek.

EFE

IZOTZ HOCKEYA

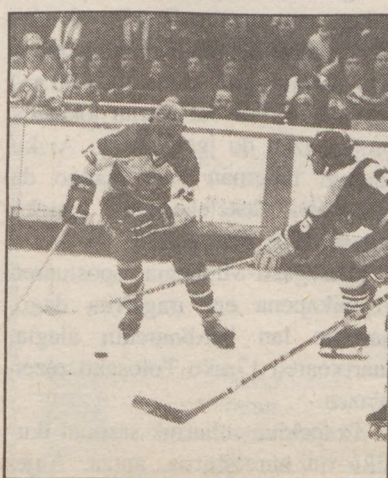
Gasteiz eta Txuri Urdinek elkar
ikusiko dute berriz ere bihar

DONOSTIA

Gasteiz eta Transeuropa Txuri Urdin taldeek elkarren aurka jokatuko dute bihar play offeko lehen partidua. Ligako lehen fasea amaitu denean donostiarrak sailkapeneko lehen postua bereganatu dute, eta orain play offean erabakiko da Liga Txapelketa.

Play offak partidu bakar batera

jokatuko dira. Donostiarrak eta gasteiztarren arteko partidua Donostiako Izotz Aretan jokatu da bihar arratsaldeko zortzi terdietatik aurrera. Orain arte bi talde hauek elkarren aurka jokatu dituzten bi partiduetan donostiarrak izan dira garai-leak, azkenean 7-3ko emaitzaz. Gasteiztarrek ordea jadanik bi poloniar dituzte eta azken ihardunaldietan joko mailan gora egin dute.

Gasteiz taldea.

IGERIKETA

Michael Gross.

Mark Spitz txapeldun ohia igerilekuetara bueltatuko da

WASHINGTON

Mark Spitz txapelduna igeriketara bueltatuko da apirilaren hogeitazazpian Los Angelesen jokatu den txapelketa batean. Igerilari estatubatuarrek urrezko zazpi domina lortu zituen 1972ko Municheko Joko Olinpikoetan.

Jadanik berrogehitabat urte dituen igerilariak, Los Angeleseko igerilekuan burutzen ditu entrenamenduak Ron Ballatoneren aginduetara. Txapelketak aspaldi utzi arren berriro ere bueltatzeko moduan dagoela erakusti du Spitzek.

Mark Spitz berriro ere buelta dadin lortu duen Sean McManus kirol ekintzen antolatzaileak, Mark Spitz eta Michael Grossen arteko norgehiagoka antolatu nahi du apirilaren hogeitazazpirako. Txapelketa irabazten duen igerilariak 50.000 dolar (4,5 milioi pezeta / 225.000 libera) eskuratuko ditu.

MOTORRA

Hogeitamaika piloto izango dira Formula 1 Txapelketan

PARISE

Aurten hogeitamaika piloto arituko dira Formula 1 Txapelketan. Taldeak motorrak martxan jartzen ari dira jadanik. Berriz ere, McLaren-Honda eta Ferrariren arteko norgehiagoka izango da aurtengo denboraldian. McLaren-Honda taldeak Ayrton Senna brasildarra dauka lehen piloto bezala eta bere aldamean Gerhard Berger arituko da. Austriarrak lehengo urtean lortu zuen hirugarren postua hobetzea du helburu.

Ayrton Senna txapeldunarentzat Ferrari taldea izango da arriskutsuena. Talde italiarrean, Alain Prost frantziarra da berriro burua. Prostek denboraldi bikaina burutu zuen lehengo urtean, baina azkenean ezin izan zuen ren brasildarra gainditu. Ferrariren baitan gertatu da aldaketa nabarmenena, Williams-Renault taldera joan den Nigel Mansellen ordezkari Jean Alesi arituko bait da Prostekin batera.

PILOTA

Maiz II: «Atzerapena ematea erabaki zuzena iruditzen zait»

Antton iaz binakako finaletik kanpo geratu zen, ukatu egin zitzaizolako

Anjel Errastiri zortzi eguneko atzerapena eman dio Profesional Alorreko Batzordeak, jakina denez. Iaz ordea, Eskuz Binakako Txapelketaren finalean, Antton Maizek ere eskatu zuen, sukarrarekin ohean zela, baina honi ez zioten eman. Maiz II, bai orduan eta bai orain, atzerapenaren alde agertzen da.

X.M. / DONOSTIA

Txapelketa osoan Bergara IIrekin bikain jokatu ondoren, Antton Maizek ezin izan zuen iaz binakako finalean kantxaratu, gaisorik. Atzerapena eskatu arren ukatu egin zitzaion eta Jose Mari Etxenagusia ordezkatu zuen, Retegi II eta Errandoenaren kontra kolorerik gabeko finala jokatu eta garbi galtzeko. «Arautegiak atzerapena ez zuela ikusten eta niri ez zidaten eman. Aurten ordea Julian Retegiri eman diote, eta orain Urzainkiri ere bai», salatu digu Maiz IIak, atzerapena egokia iruditzen zaiola gaineratzeko.

Iaz Patxi Pascualek Eskuz Binakako Txapelketaren arautegia aipatzen zuen. «Arautegia argia da horretan. Gaisotasuna edo lesioa gertatzen denean, ordezkoak jokatu behar du. Buruz buruko txapelketaren finalean onartua dago atzerapena, baina binakakoan ez». Aurten hala ere Retegi II lesionatuta egonik, binakako finalaren hirugarren partidua atzeratzea onartu zuten.

ARAUTEGIA AURTEN ALDATU

Manomanistaren egutegia erabakitze-ko egindako bileraren ondotik, Patxi Pascualek batzordean onartutako aldaketa batzua aipatu zizkigun. «Lehenengo mailakoan parti-

Astebeteko atzerapenean ez du gehiegikeririk ikusten Maizek.

du guztietan eskatu ahal izango da atzerapena, eta onartuko denentz PABak erabakiko du. Bigarren mailakoan aldiz, finalean soilik izango da horretarako aukera».

Antton Maizek garbi adierazi digu horrelakoetan zer egin beharko litzatekeen, bere eritziz. «Nik ere atzerapena merezi nuen, are gehiago finala jokoan egonda, eta ez dakit zergatik ez zidaten eman. Aste beteko gora behera denean, ez luke arazorik egon behar atzeratzeko. Beste kontua da medikuak hilabeteaz ezingo duela jokatu edo esaten duenean».

Esatea soberakoa badirudi ere, faborito argia du Maiz IIak txapela irabazteko. «Retegi oraindik joko handiarekin dabil, oso ondo dago eta bera da faboritorik argiena». Ziur mintzo da Antton.

Karteldegia

Gaurko partidua

GALARRETA. 16.00. Ezkurra - P. Lekunberri / Zeberio - Urretabizkaia II. Urretabizkaia I - Mujika I / Intxauburu - Aizpuru. Aseginolaza I - Mujika II / Arregi - Zubeldia. Altuna - Lizaso / Oyo - Txikuri.

EUSKAL. 16.00. Arroyo - Zandio / Egialde - Ekiza. Goriz - Agerre / Elizalde - A. Lekunberri. Salaberria - Zestao I / Genbe - Izagirre. Urrutia - Astrain / Lezea - Ulzurrun.

DEPORTIVO. 16.30. Landea - Arribillaga / Arteagoitia - Astola. Iturzaeta - Otero / Ipiña - Torre. Arribillaga - Langarika / Isusi II - Goldarazena. Garna - Maruri / Peluaga - Sanchez.

HERRI KIROLAK

Etxebeste igeldoarrak aizkora desafioa luzatu dio Erasuni

DONOSTIA

Mindegia-Olasagasti desafioak eta garizumak, jokorako grina piztu duela dirudi herri kirol munduan. Oraingoan, Jose Etxebeste igeldoarrak Juan Manuel Erasun 'Peilasoro' aiarrari bota dio desafioa, aizkora.

Aukerako bi lan proposatzen ditu Etxebestek, apirilaren 14tik 30 bitartean Erasunen kontra jokatzeke. Bata, 16 kanaerdiko lanean, eta bestea 20 kanaerdiko edo gehiagora. Aurrenekoan enbor bateko abantaila emango lioke igeldoarrak aiarrari, eta bigarrenean bi enborrekoa, erabakitako lanaz gain.

Egurra Erasunek berak eramateko aukera ematen dio Etxebestek aiarrari, baina abantailakoak igeldoarrak aukeratuko lituzke. 500.000 pezeta eta milioi bat artean jokatzea proposatzen du igeldoarrak. Aiako Jauregi tabernan zain izango da igeldoarra astelehenean, gaueko 8etatik 10ak bitartean.

Olasagasti-Mindegia apostuaren errepikapena ere iragarrita dago, aurreko lan berdinarekin alegia, martxoaren 17rako Tolosako zezen plazan.

Txapeldun zaharrak sasoian ikusiko du bere burua, antza, Anjel Arrospideri ere luzatu bait dio de-

Juan Manuel Erasun.

safioa. Honen berri zabalagorik izango dugu laster, larunbatean biltzeoak bait dira.

LABURREAN

MARADONAK

honelako erreakzioak espero zituela adierazi du

Kokainarekin eta prostituzioarekin erlazionatuta dagoela esan dutenen aurka kereilatuko dela adierazi du Diego Armando Maradonak. Roma egunkarian idazten duen artikuloan adierazi duenez, futbola uzteko erabakia hartu zuenean honelako erreakzioak espero zituen. Denboraldia bukatzeko falta diren hiru hilabete hauetan erasoak oso ugariak izango direla uste du pibeak.

NOVOTNA kanporatu du Kelesik Chikagoko Irekian

Helen Kelesi kanadiarrak Jana Novotna txekoslovakiarra kanporatu du Chikagoko Irekiaren final zortzirenetan. Txapelketako hirugarren faborittoa zenak ez zuen batere ondo jokatu kanadiarraren aurka. Martina Navratilova estatubatuarrek berriz ez zuen arazorik izan Pam Shriver herrikidea gainditzeko, 7-6 (7-3) eta 6-1. Katerina Maleeva bulgariarrak ere ez zuen arazorik izan final laurdenetako txartela lortzeko, Ann Grossmanen aurka 6-3 eta 6-1eko emaitzaz irabazi zuen.

MUNDUKO Moto Txapelketa Jerezen prestatuko da

Munduko Txapelketako Taldeen Elkarteak (IRTA) Jerezeko zirkuitoa hautatu du aurtengo denboraldiko lehen entrenamendu ofizialearako. Otsailaren 22, 23 eta 24an 125 z.k., 250 z.k. eta 500 z.k.ko piloto guztiak izango dira Jerezen. Guztien artean John Kocinski, Eddie Lawson, Juan Garriga... azpimarratu behar dira.

PETROVIC-DIVAC protagonista azken ihardunaldian

Drazen Petrovic eta Vlado Divac jugoslaviarrak protagonista bilakatu ziren NBAko azken ihardunaldian. Los Angeles Lakerseko pibotak 18 puntu, 13 errebote, 6 txapela eta lau baloi ostutzea lortu zuen. Gainera falta bakar bat egin zuen partidu osoan zehar. Petrovici dagokionez, hogeitabi puntu lortu zituen hemeretzi minututan. Bi jugoslaviar hauen laguntzaz New Jersey Nets eta Los Angeles Lakers taldeak garaile suertatu ziren.

Zuberoako Maskarada Bilbora hurreratuko da igande honetan

BILBO

Zuberoako Maskarada antzez-tuko da igande honetako hamaika t'erdietan Bilboko 'Castaños' auzoan, auzo horretako 'Salbatzaile' dantza taldeak eta 'Bonifazio' kultur elkarteak antolatuta. Ekitaldian auzoko bertako berrogei lagunek hartuko dute parte.

Antolatzaileek aditzera eman zuten, Bilboko bertako kutsua eman nahi izan diote Maskaradari. «Guk hasieratik genekien Zuberoan bezala egitea ezinezkoa zela, baduelako halako zerbait berezia, baina helburua ahalik eta txukunen moldatzea izan zen», argitu zuten.

ZUBEROA GERTURATZEA HELBURU

Bide honetatik, partehartzaileek abestuko dituzten koplak auzoko arazoei buruzkoak izango dira, auzokideek beraiek asmatutakoak.

Bonifazio elkarte antolatzaile-

ko kide baten esanetan, Maskarada egitearen funtsezko helburua «auzoan zerbait egitea» izan zen. Zerbait hori euskalduna izatea nahi izan zuten eta aukeratzeko-tan, berriz, Bilbotik urrun gertatzen den Zuberoako zerbait eza-gutaraztea: «Jende askorentzat urrunegi dagoenez Iparraldea eta bereziki Zuberoa ezezaguna delako aukeratu dugu hau».

Maskarada egiteko ideia aza-roan hartu zen, 'Bonifazio' elkar-tea udaran sortu ondoren, auzoan ekintza kulturalen bat egin nahian. Dantzariak behar zirela eta, auzoko 'Salbatzaile' taldearen jo zuten eta talde honek onartu ondoren, entsaioetan hasi ziren.

Ekitaldia eguerdian hasiko da, 'barrikada'k deitzen zaienekin —talde bat lekuz leku mugitu dantza eta abestiekin—. Ondoren, auzoko kale nagusia itxi eta 'arribada' egingo da, antzezlanei hasiera emateko.

Jazzaldia Baionan bihar arratsean: Wild Bill Davis eta Harold Ashby

Jazzaren historiako bi pertsona erraldoi Vinnie Johnsonekin

Missouri estatuan sortu bi jazzlari beltz larunbat arrats honetan Baionan ditugu. Wild Bill Davis organista eta pianista Harold Ashby saxofonistarekin otsailaren 16an, 21.00etan ariko dira.

LUZIEI ETXEHARRETA / BAIONA

Baionan den Kultur Ekintzarako Zentruak, abenduaren 15ean 'Chicago Blues Festival' taldea ekarazi ondoren, 'Wild Bill Davis Trio' taldea ekarazten digu. Wild Bill Davis organista eta Harold Ashby saxofonista, Vinnie Johnsonek lagunduko ditu baterian.

Wild Bill Davisen influentzia beste jazzeko organistengan arras handia izan da, denek goستن dute. Glasgoven, Missourin sortua, organista, pianista, konpositore eta konponketa egilea da. Louis Jordanekin ibili zen 45-47 urteetan, eta ondoko urtean Atlantic Cityn jarri zen. Orduetik hirukoteetan dabil eta organoaren ahal izugarriak ezagut arazten ditu, orkestra baten moduan erabiliz, 'kanta eta swingaraziz'.

Kansas Cityn sortu zen Ashby. Blues talde askotan ibili ondoan, 1961ean Count Basieren orkestan sartu zen, eta 1968.ean Duke Ellingtonen. Geroztik 'Ellingtonianoa' kontsideratzen da, bertako bi saxo handien, Ben Webster eta Paul Gonsalvesen haritik baitoa. Teknikalari oso ontzat daukate denek, lirismo neurtuz musika esaldi ederrak garatzen dakien bat. Jazzaren historiako saxofonista handienetakoa da.

Hurrengo hilabeteetan Portal eta Terry izango dira Baionan.

VILLAGRAN

HIRU EMANALDI GEHIAGO Baionako Kultur Ekintzarako Zentruak hiru ekintza nagusi programatuak ditu jazz mailan. Martxoaren 30ean Michel Portal Quarteta arituko da. Baionakoa dugun musikaria gutxitan dator Euskal Herrira eta hain berritzaile den lana-

ren berri ukanen dugu. 55urte dituen klarinetista goi mailakoenetarik da.

Apirilaren 13an Clark Terry tronpetista eta kantariaren Quintetaren aldi da. Azkenik, maiatzaren 11an Beñat Axiari bere taldearekin agertuko da: musikako handi bat herri-tarrek ezagutzen ez dutena.

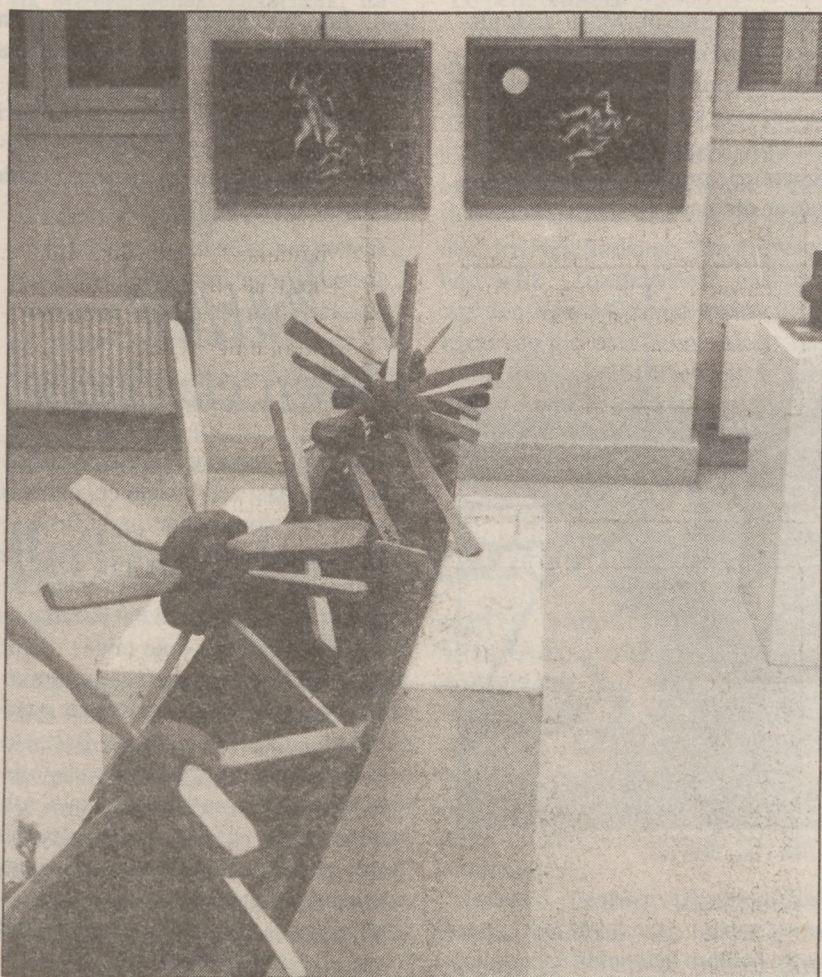
Haurren Gipuzkoako Aurreskulari Txapelketa martxoko azken astean

DONOSTIA

Erreterian martxoaren 23 eta 24ean egingo da aurtien Haurren Gipuzkoako 5. Aurreskulari Txapelketa. Bi mailatan banatuta dago txapelketa: zazpi urtetik hamaika bitarteko saila alde batetik, eta hamaikitik hamabostera bitartekoa bestea.

Bertan parte hartzeko izen emate epea martxoaren 9an amaituko da, Erreteriko Landare Elkartean (52 60 60 telefono zenbakian).

Martxoaren 23an kanporaketa egingo dute, eta sail bakoitzean aurrera egiten duten 15 dantzariaren artean jokatu da finala martxoaren 24ean, Udal Pilotalekuan.

KOLDO AZPIAZUREN erakusketa zabaldu zen asteazken arratsean Hernaniko Kultur Etxean, Gilen Azkoaga Eusko Ikaskuntzako ekonomi eta gizarte saileko buru eta Europako Ikaskuntza Zentruko zuzendariari eskainia. Egurra, harria eta burdina darabilen eskulturgileak akelarreen inguruko kuadroak ere paratu ditu, JOXAN GOIAREN argazkiak erakusten duen bezala. Azpiazuren etonografiaren gaineko kezka nabaria da bere lanetan, baita bere ikerketa lanetan ere.

TEATRO
VICTORIA EUGENIA
ANTZOKIA

PARRALDIA

GAUR OSTIRALA 8-etan
Bihar larunbata 8-etan

LEO BASSI: *Elogio della mostruosità*

Larunbata 11-etan - Igandean 8-etan

I COLOMBAIONI: *In concerto*

Parrak eta algarak klownen artean onenetarikoak diren ordezkari hauen eskutik

SARRERAK SALGAI 600 eta 1.500 pta. BITARTE
Takila orduak: 11,45 -13,30 / 16,00 -20,30
ANTZERKIDE TFNO. 48.11.55

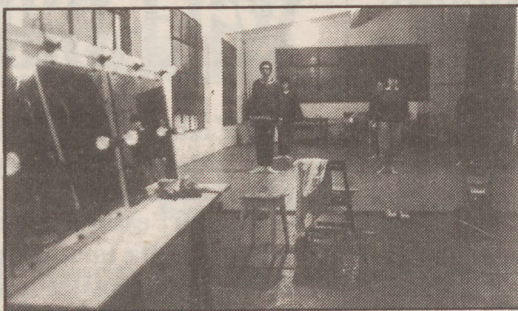

Donostiako
Udala
Ayuntamiento
de San Sebastián

KULTUR UDAL PATRONATUA
PATRONATO MUNICIPAL
DE CULTURA

Errenteriako antzerki lantegi oparoa

Errenteriako Niessen lantegia Euskal Herriko antzerkigintzarako gune handiena da. Lau talde profesional, antzerki eskola bat eta programazio iraunkorra duen areto bat biltzen dira lantegi zahar honetan. Errenteriako antzerki giroa, beraz, ez da txantxetako eta udalak utzitako espazio honetan sormen lan oso interesgarriak topa ditzazkegu. Hala ere, etorkizuna ez da oso argia, urte bete barru lantegia kultur etxe erraldoi bat bihurtu nahi dute. Proiektu

honetan antzerki taldeek ez dute tokirik izango, eta antzerki eskola bakar bakarrik geratuko omen da. Hau dela eta kezkatu daude benetan Errenteriako taldeak, laster entsaio lekua galduko dutenaren beldur. Guk, gaurko egoera isladata nahi izan dugu eta horregatik Niessen lantegian lanean aritzen diren protagonisteengana jo dugu; datoen estreño berriak, Niessen aretoa hurbilduko diren taldeak eta Gipuzkoako herri honetako antzerkizaleen asmoak bilduz.

Aktoretza, eskola eta programatzearen artean

Helena Pimentak zuzentzen duen Ur antzerki taldea, Atelier Kolektiboa banatzearen ondorioz sortu zen beste taldea dugu. Ur bezala, bi antzezlan paratu dituzte. Atelier Kolektiboak (Ur eta Jake Mateko jendea) hamaika antzezlan burutu zituen 1979tik aurrera. Kolektibo honen iniziatibaz eta lanaz montatu zen Niessen lantoki zaharrean, antzerki gune garrantzitsu hau. Lehena 'Remora' Penthesilea de Von Kleist-en izenburu bera duen lanaren bertsio libre bat da. Hau 1988an estreinatu zuten. Iazko udazkenean estreinatu zuten azkenengoa. 'Antiheroes' lanean normaltasuna eta gizarteko normetatik kanpo dauden elementuen artean sortzen den gatazka azalerazen da.

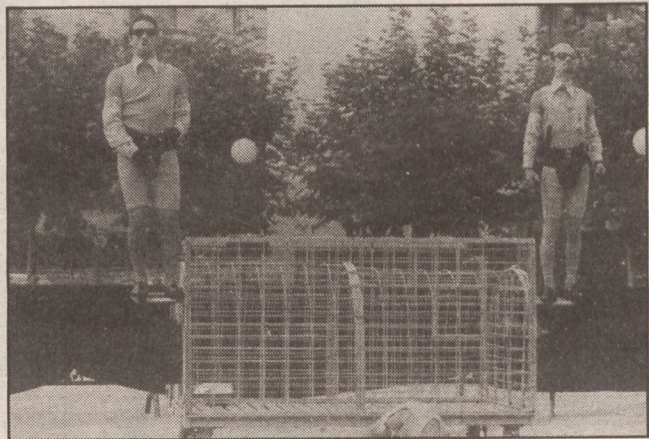
Niessen lantokiko antzerki eskola zuzentzu du Ur taldeak. Irakasle lanetan ez baina zuzendaritza pedagogikoa eta administratiboa beregain dute, Atelier Kolektiboa banandu zenetik. Bertako antzokiko programatzeaz ere eurak arduratzen dira. Helena Pimentak adierazi digunez, benetan lan gogorra da. «Laurgeitamar ikasketik gora ditugu eta antolakuntza aurrera eramatea ez da baxer erraza. Klaseak guk geuk eman izan ditugu, baina une honetan euskal an-

Ur taldearen 'Antiheroes' antzezlanak.

tzerki munduko profesioan aritzen dira irakasle lanetan».

Errenterian antzerkia sarri-sarri programatzen da. «Azarotik hona hogeitahiru talde pasa dira bertatik». Datorren hilaren inguruan Euskal Herriko bospasei talde programatuko dituzte, talde bakoitza bi edo hiru egunez arituko dela. Gipuzkoako Kafe-antzerki Jaialdia antolatzen dute urtero.

Jake Mate taldearen 'Itzala' antzezlanak.

Kalea antzoki eta emozioak hizkuntza

Jake Mate antzerki taldeko kideak lehen Atelier Kolektiboko partaide ziren, banaketa eman eta bi taldeetan banatu ziren arte. Beste taldea Ur izan zen. Ordurarte, orohar testu antzerkiaren alorrean ibili ziren eta bide berriak urratu nahirik, kalera jo zuten. Forma berriak bilatu eta edukin errelax antzerkiratu nahirik, 'Deserto' antzezlanak paratuko dute 1988ko ekainean. Mezu antimilitarista garbiarekin kaleko espazioa, antzoki bihurtuko dute. «Gure asmoa antzerkia hartu eta kalera ateratzea da, estetika, teknika eta gai berriak plazaratuz. Esperimentazioaren bidea da gurea».

Bigarren montaia 'Burburu' izan zen.

Urte bereko azaroan estreinatua eta haurrei zuzendua. Orain kartelean dutena, 'Itzala', iazko Azpeitiako Antzerki topaketetan aurkeztu zuten, gartzelako egoera gogor eta alde berean samurra plazaratzen dute. Ikuslegoarekin harreman zuzena bilatzen dute lan honekin.

Kaleko espazioa antzoki eta jendea ikuslego bihurtzeko, hizkuntza berri bat sortzea eraman du Jake Mate. Hitza, testua, baino barnen emozioez osaturiko hizkuntza lortu dute. Taldearen bereizgarrietariko bat kolektibo bezala funtzionatzen dutela da. Ikusizun bakoitzeko alor oro talde lanean egiten dituzte. Kolektiboki erabakitzen eta eraikitzen dira lan guztiak. Lan bakoitza erronka bat da, teknikoki, sozialki eta antzezpen aldetik.

Uda honetarako kale antzerki berri bat prestatzen ari dira. 'Kasketa' antzezlanak kalean nahiz barne aretoetara moldatu ahal izango da.

T R A P U ★ Z A H A R R A

Bi komiko, helburu bat: umorea

Aski ezagunak dira Euskal Herrian Trapu Zaharra taldeko bi komikoak. Txema Ocio gasteiztarra eta Santi Ugalde Bilbotarra, orain dela sei urte heldu ziren Errenterira eta hasieran Zingili Zangalarekin banatu behar izan zuten entsaio lekua. Beren ikuskarien ezaugarria —'Kraka', 'Trapu Kursaal Show', 'Los hermanos Telefrunken', 'El vengador enmascarado'...— umorea izan da. Batzuetan kaleetan bestetan aretoetan ikuslegoa harritu eta barre eragin dute gag eder eta zuzenen bidez.

Orain bi lan dituzte eskuarte alde batetik telebistarako umorezko telesail bat eta bestetik antzerki lan berri bat. Proiektu biñ klabea umorea da noski eta orain arte zabaldutako bidetik jarraituko dute.

Antzezlan berria kale ikuskaria izango da, 'Occident Paradise' izeneko obrak errealtatea eta fikzioa nahastuz kontsumo gizartea ikuspuntu ironikoa erabiliz goitik behera kritikatu du.

Trapu Zaharrak estreinatuko duen 'Occident Paradise' lan berria.

Mendebaldeko gizarteak liluratutako errusiar familia baten istorioa kondatzen digute oraingoan. Mila espiga, Oscar Gomez eta Santi Ugalde aktore aktoreak. 'The Rostropovich Brothers' familiaren parteideak gorpuztuko dituzte. Obra honetan Txema Ocio bakar bakarrik arituko da zuzendaritza lanetan, kaletik aldentuz. Orain entsaioetan dabilta jo ta ke, estreinua martxoaren bukaeran izango bait da. Ziurtzat eman daiteke Huescako Nazioarteko Ferian

eta Lekeitioko Nazioarteko Jaialdian lan honen parte hartzea. Aurten honez gain beste helburu bati heldu nahi diote, urrian barne ikuskari bat prestatzen hasiko dira alegia. Bederatzi urtez umore lanetan ez du itzali talde honen inspirazioa eta Euskal Herriko komiko garrantzitsuenetarikoen artean koka ditzakegu. Haiek eroso sentitzen dira gaur Errenterian eta herri honetatik Espainia osorako zabaltzen dute beren lan umoretsu eta arrakastatsuak.

'Clown eta claqué'

Orain dela bederatzi urte Zingili Zangala taldea hasi zen lanean eta denbora honetan lan mordo bat burutu du Errenteriako antzerki bizitzan. Gehien bat kale eta ume arloari ekin die eta hasiera batetan gazte multzo handi bat bazen gaur bi partaidek osatzen dute taldea. Pedro Arnaez eta Lu Gonzalez aktore-aktoreak clown mundua dute benetan gogoko. Horregatik Pedro Arnaez Bartzelonara abiatu zen clown ikastaro bat egitera, Euskal Herriar itzuliz 'claqué' teknikak ezagutu zituen Lu Gonzalezekin batera eta honen ondorioz azkenengo azkenengo ikuskaria dugu; 'Clown Clak' izeneko claqué eta pailazo jokuak bilduz.

Orain dela bi urte estreinatu zuten ikuskari honi forma berria eman diote eta bihar bertan berrestrenatuko dute Errenteriako lantegi honetan. 'Flipo' eta 'Shila' izeneko pailazoen hitzik gabeko lan simple eta samurra aurkeztuko digute. Keinuetan oinarriturik 'Charli Chaplin' en oroimina gogora ekarri nahi dute.

kuskariak

KOORDINATZAILEA

Lorea Agirre

LAGUNTZAILEAK

J.J. Iribar

Imanol Agirre

Berlinale, zine amerikarraren eskaparatea, bestearen esperantza

Berlineko zine festa, zeluloidez gainezka hamabi egunetan

Gaur hasi filme frantziar batez eta hamabi egun barru amaituko da Scola maisuaren 'Il viaggio di capitano Fracassa-rekin'. Bien artean, laurhun filme inguru, sail desberdinetan sakabanaturik. Bihotz barrenean, bete egin den nahia. Berlin osatuaren zinemaldia izatea. Buruan, beldurra eta pena: Golkoko guda. Hango mixeri krudelak badu eragina mundu desberdin askoren zubia izan nahi duen Berlinale honetan.

BEGONA DEL TESO / DONOSTIA

Estatu Batuetan, mila aretoetan ikusgai dauden filmeak hemen daude, hotzez dardar egiten duen hiri honetan. Goardiek arreta handiz begirata, hemen bakearen aldeko oihuez zamaturiko leihoen atzean, 'The Godfather III', 'La Casa Rusia', Bruce Beresforden 'Mr. Johnson', Peter Weirren 'Green Card' lotan dauden sariketatik parte hartzeko tenorearen zain.

Beraiek dira Berlinalaren eskaparean agerian dauden harri bitxirik dizdiratsuenak. Hemendik, Europari egiten diote agurra. Oscarretarako prestaketa ederra da 41 urte betetzen dituen zine festa hau, ez bakarrik oscar sariei begira, Europako merkatuari begira ere bai jakina.

Zeluloide hutsa eta garbia ibiliko da lehian. Joandako urteetan, filmean rekin batera, zuzendaria, antzezleak, gidoigileak etortzen ziren babesle. Oraingoan ez. Ez prentsaurrekorik, ez elkarriketarik. Ez Coppola, ez Pfeiffer, ez inor. Beldurra jota dabilta amerikanoak eta ez dira joango filmeen defentsa egitera. Gonbidatu ausarta batzuk, besterik ez, Robert

Peter Weir.

Mitchum, Jane Russell... Julia Roberts, agian, baliteke...

MUNDU GUZTIKO FILMEAK

Izen, ospe, entzute handiko izenburu hiriez gain, zinemaldi hau oroipenean marka dezaketen beste zenbaitu, ustekabea, han hemenka aurkituriko perlak, 'The Godfather III' baino herabeagoak baina borrokan irma eta serio iharduten dutenak: hona hemen zerrenda gozoa: Roland Graf germaniarraren 'Der tangospieler', Italiatik datorren Ricky Tognazziren 'Ultra', Soviet Batasunean burutu berria den 'Satana', Viktor Aristowekena. Frantziar, Jacques Dillonek lorturiko arrakasta basatia, 'Le petit criminel' izenekoa.

Badaude bestelako maisuak ere, urtea joan, filmeak etorri, hor dirautenak: Scolak emango dio amaiera Zinemaldiari, baina zer nolako lilura ala gorrotoa sortuko ote dute Ferrerik eta bere 'La casa di Sorisao-k'? Zer espero dezakegu beti otsoak lagun ibili den Neil Jordanen 'The miracle' horretatik? Zuzendaritzan hasi berria den Kevin Costner maitatuak... Itzuli ote dio duintasuna Sioux herriari 'Dance with the wolves' filmean? Ameriketatik datozen berriak zine mirariak mintzatzen dira.

Espainolez hitz egiten duen Ame-

'The Godfather III', Francis Ford Coppolaren filma Berlinen izango da, zuzendaria etxean geratuko bada ere.

rikatik bi filme: 'Cabeza de Vaca' mexikarra eta Violeta Sarmientok, Corin Tellado gogokoa duen zinegilearen 'Amelia Lopes O'Neill'.

GAUR EGUNGO MODERNOAK

Zertan ibiliko da oraingoan 'Algo salvaje' eta 'Casa da con todos-ekin' liluratu gintuen Jonathan Demme? Berea da larunbata 23an pantailaratuko den 'The silence of the lambs'. Serio eta samin jokatu omen du oraingoan.

Duela urte pare bat, filme gogorra ikusi genuen Donostiako Zabaltegin. Drogaren inguruan. Hiru mutiko. Bi aske, bestea Thailandian preso. Heriotz zigorretik salbatzeko, beste biek beren burua entregatu behar... 'Force majeure' zuen izena. Horren gidoigilea Oliver Schatzkyk lehenengo filma zuen 'Fortune Express' jarriko du gure begiean aurrean...

Bidearen hasieran daudenak, as-

paldian eta behin eta berriro helmugara iritsi direnekin konpartitzen dute aukera bera: Urrezko, Zilarrezko Hartza dute amets. Hor dabil, nekatutik baina ilusioz beteta Marco Bellocchio. Berea da, 'La Codanna'.

Hogeitabost filme lehian. Nor epaile? 11 kide dituen epaimahaia. Nor buru eta Volker Schlöndorff, 'El Tambor de Hojalata-ren' egilea. Bere ondoan mota askotako zinegileak. Zinea, ekoizpen, banaketa mailan ezagutzen dutenak, zinea idatzi egiten dutenak. Jose Luis Borau, berarentzat, zinea borroka amaigabea da. Laurie Anderson berak sorturiko irudiek zinearen mugak hausten dituzte. Gilo Pontecorvo. Italiarrak eginiko zinea izugarritzko salaketa da.

Hau da, gerra soinu, hotzak dardarka eta zinearen dizdiraz gaur hasten den Berlinale. Hemen irudia, jaun eta jabe, mugarik gabeko erresumen errege.

Harresirik ez, gerra bai

B.T. / DONOSTIA

Iazkoa jaia, iazkoa zorabioa. Gero etorri ziren gerokoak bueltan, baina hango alaitasuna, orduko bizitzeko grina izan ziren ahaztezinak. 1990ean, Berlinako hesia suntsitu zuten. Zinea, irudia, zinemaldia bera izan ziren lekuko. Akaberran zegoelarik, ekin zioten «suntsiketa» ofizialari. Berlinen iaz bildu ziren lehenengo aldiz Ekialde eta Mendebaldeko zinegile, ekoizle eta banatzaileak, zer eskaini, zer eskatu zain eta galdezka.

Bazeuden beste irudiak. Marokoren aldaketa merkatu beltzean, ekialdeko jendearen desesperazioa, zer diru gutxi horrenbeste aurrezki- ren truke!!! Hala ere, Berlinale esperantzaz beteta zegoen. Iritsia zen bere garaia. Berlin, Europa osatuaren erdigune zeluloidezkoa izango zelakoan... Eta bada, eta halaxe da, baina aurrean badago itzal beltza Berlinako zeru gainean: Gerra, guda. Alde batetik, auskalo zeren beldurrez, asko eta asko ez dira hona hurbilduko.

«Psikosia» omen. Ekoizlerik handienek (Warner Brosak, zurrumurruak dienez), ezezkia erantzun diote gonbidazioari. Nahiz eta horrelako jarreraz, Berlinako merkatuaz baliatu ez. Izar gutxi, zuzendariak eskukada bakarrik... Bestalde, goibeldu egiten da giroa kaleetan. Hemengo ikuslegoa gaztea eta konpromezu handiko jendea da. Eta orain manifestazioetan dabil, gerra garazteko borrokan. Ez dago «anbienterik» zine dizdiratsurako. Bai ordea, arma eta salaketa, bakebide eta garri bide erabiltzen denarako.

Berlinale forum gazte eta sutsua

B.T. / DONOSTIA

Berlineko zinemaldia ez da amaitzen Sail Nagusian. Ezta pentsatu ere. Izan ere, zine kuxkuxero baten-tzat askoz aberatsagoa gerta daiteke 'Forum-etik' buelta ematea, paseoa ibiltzea. Zine gazteari da eskainia hogeitabat urte mamitsu eta borrokalari bete dituen sail hau. 68ko maiatzeko matxinada ederra ez zuen bizi Cannesek bizi izan zuen bezala baina, handik bi urtera, Viet Nameko gerraren kontra agertzen zen filme batek, Michael Verhovenek eginiko 'O.K.' delakoak izugarritzko eskandalua sortu zuen. Garai hartan, Berlinen amerikarrak ziren buru eta ... zinemaldia itxekotan egon ziren.

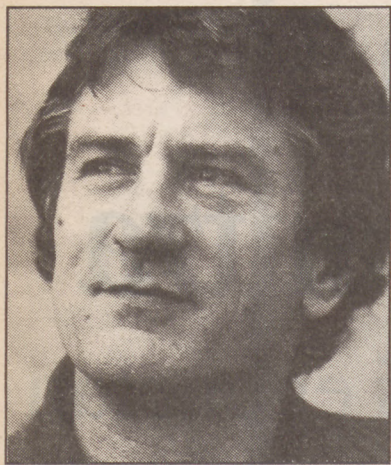
Betidanik, denek aurkitu dute ispilu, pantaila eta entzulegoa zine be-

rriari eskua luzatzen dion Forum honetan. Hemen ez dago saririk, hemen ez dago alde aurretiko konprometuzurik. Hemen dagoena zera da... goizaldera arte irauten duten elkarriketak, mahainguruak, eztabaidak. Ikuslego gazte, unibertsitate neska-mutilak. Edonondik etorritako zinegileak.

Hemen, Tanner, Angelopoulos, Oshima eta Raul Ruiz eman ziren ezagutera. Forumean biltzen dira irudien bila, munduan zehar sakabanaturik dauden beste zinemaldien arduradunak edeki dakite eta, areto hauetan ustekabeak gertatzen direla etengabe. Berlinako zinemaldia zeluloidezko erraldoia da. Mendebalde eta Ekialdearen arteko zubia. Berlinale, gaur hasten den zine dantza da.

Berlinek harresirik gabeko lehenengo zinemaldia ezagutuko du aurrean.

Robert de Niro

Hollywood-en filme berriak errodatzen hasiak dira

LOS ANGELES

Mundu guztiak begiak Oscar sarietan dauzkan bitartean, Hollywood-deko industria zinematografikoak filme berriak martxan jarri ditu.

Martin Scorsese Steven Spielberg-en produkziopean ari da lanean. Urtearen amaieratik 'Cape Fear' filmea errodatzen ari dira, 1962an Lee Thompson-ek egindako pelikulan oinarrituta. Goi mailako aktoreak hautatu ditu Scorsese-Spielberg bikoteak: Robert de Niro, Jessica Lange eta Nick Nolte, gehi bertsio zaharrean parte hartu zuten Gregory Peck, Robert Mitchum eta Martin Balsam. Preso izandako pertsonaia Robert de Nirok egingo du.

SPIELBERG-EN PETER PAN

Baina Spielbergen beste lan bat da zine zaleen artean ikusminik handiena sortu duena. 'Hook' izenako du Peter Pan pertsonaiari buruzkoa da, Dustin Hoffman, Julia Roberts Robin Williams eta Bob Hoskins aktoreekin.

Ridley Scott bestetik, 'Thelma eta Louise' izeneko komedia surrealistarekin ari da, Susan Sarandon eta Geena Davis-ekin.

Woody Allen-en hurrengo filmean berri, Mia Farrow, J. Malkovich eta Madonna parte hartuko dute.

Barry Levinson zinegileak Warren Beatty aukeratu du 'Bugsy' gangsterraren bizitza kontatzeko.

Sean Connery ere ez dago geldirik. Bera izango da protagonista eta produktore Brasil filmatzen hasi den 'The Stand' pelikulan.

James Cameron-ek 'Terminator'-en bigarren partea egingo du Arnold Schwarzenegger gihartsuarekin.

Jean-Luc Godard-en 'La Mépris' filmearen kopia berria Parisen

Bardot, Piccoli, Lang eta Godard-en 1963ko lana lau zinema aretotan

Alberto Moravia idazlearen nobelan oinarritu zen Jean-Luc Godard 'La Mépris' ('Mespretxua') errodatzeko. Filme hau Godard-en artifizio bihurrien garaikoa da, 'Alphaville' edo 'Pierrot eroa' pelikulekin batera.

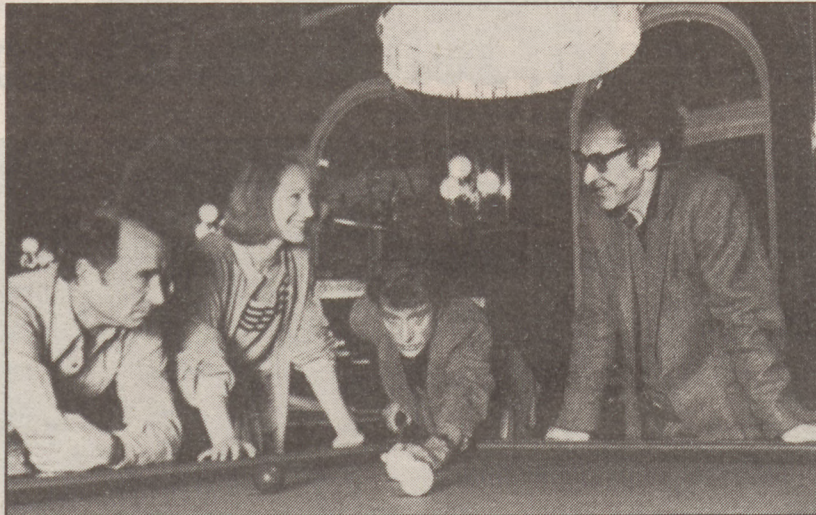
GORKA ARRESE / DONOSTIA

Parise Jean-Luc Godarden bila hasi da berriro. Aste honetan Parisen lau zine aretok 'Mespretxua' (1963) filmearen kopia berri bat zuzpertzute.

Jean-Luc Godard bere erreferentziak biltzen zituen filmeetan. Batasun dramatiko eta psikologikoari muzin egin eta lotura bihurriko errealtateak aurkeztu du.

Aipamen bisual eta kulturalak txertatu zituen Godard bere filmeetan; prentsarik ateratako errealtate pasarteak; intelektualak hartu zituen aktore bezala politikaz edo zinemaz eztabaidatzen jartzeko.

'Mehatxua' filmerako Fritz Lang zinegileari deitu zion, Camille eta Paul pertsonaien arteko amodiozko istorioan, gaizki ulertu batetik abiatzen den amodiozko istorioan txertatzeko. Komunikazio arazo bat agertzen du, hitzegiteari uzten ez

Brasseur, Baye eta Hollyday Jean-Luc Godard-ekin 1985ean.

Brigitte Bardot.

dioten gormutuen arteko komunikazio arazoa.

Parise Jean-Luc Godarden bila hasi da berriro. Gormutu nostalgikoaren artean keinuka?

'Mehatxua' puzzlea

■ Erroma. Paul (Michel Piccoli) gidoigilea da. Camille (Brigitte Bardot) Paul-en emaztea. Palance (Jeremie Prokosch) Cinecitta-ko produktorea. Fritz Lang, Lang bera da.

■ Frantsesa, ingelesa, italiarra, alemaniera eta frantsesez errodatua. ■ Filmeko erreferentziak: Louis Lumiere, Bertold Brecht, Holderlin, Fritz Lang, Dante, Corneille, Verne, Stevenson, Homero, Klein, Nicholas Ray, Marlene Dietrich.

■ Cinecitta estudioetako afitxeetan: Hawks, Hitchcock, eta Rossellini.

■ Gidoiko lehen erantzuna: «Ez da kit». Filmeko azken hitza: «Ixo!».

'Abordage' ikuskaria Barcelonan 'new age' korrontearen defentsan

LOREA AGIRRE / DONOSTIA

'Abordage: Lau mila segundu zientzia fikziozko pelikula baten barne' Hau da Barcelonako Zelesten, hilaren 26, 27 eta 28an estreinatuko den ikuskaria. Ikuspegi futurista batetik, teknika eta adierazpen forma berriak biltzen dira muntaia honetan.

'New age' mugimenduaren ildotik, dantza, moda, musika, bideoa, infografia eta laserrez eginko arte-

lanak bateratzen dira. Daniel Belloso moda disenatzaileak sortu du 'Abordage', Manuel Montaneren laguntzarekin, Jean Paul Gaultier modisto frantziarrak eginko muntaia oinarri hartuta. Manuel Montanek, ordenagailu artelanak egiten ditu, besteak beste, Suzanne Vega, Paul Young eta Rossete musikarientzat bideoklipak egiten izan ditu.

Ikuskari honetan, jokolari eta dantzari artean, hirurogei lagunek har-

tzen dute parte. Cantorum abesbatzak, bigarren taula batetan, Frankie Navasek konposaturiko musika kantatuko du. Gauzarik ikusgarriena, berrogeitamar monitoren osaturiko bideo-hormaren eraiketa da. Bertan Manuel Montaneren irudiak erakutsiko dituzte.

Gizateriaren sortzea, bilakaera teknologiko eta genetiko eta «homo-maximusen Jainkorako bilakaera» dira argumentuaren mamia.

LABURREAN

SPRINGSTEENen

diskoa berria
'Nebraska' ren
bidetik

Bruce Springsteen musikariak disko berri bat kaleratuko du aurten, hiru urte ixilean egon eta gero. 'Nebraska' lanean murgildu zen estilo berdinar helduko dio. Konposizio singlea, kitarra akustikoa eta ahosoinua. Badirudi hamar hilabeteko bira bat antolatuko duela. Areto txikietan izango da eta ez du bere 'E Street Band-a' eramango. Akustikoa, pianoa, eskusoinua eta ahosoinuaz baliatuko da ●

BIGARREN mundu gerrako lanen misterioa argitzez

Manet, Renoir, Gauguin, Pissarro eta beste zenbait artisten lan batzuk, hogeitazortzi orotara, II Mundu Gerran Frantziatik atereak izan ziren. 1972an apaiz protestante batek Ekialdeko Alemaniako galeriari jakin erazi zion arte lan hauek konfesiopelan eskuratu zituela. Konfesaileak Frantziako okupazioaren amaieran Welhrmacht-eko ofizial batek eskatuta, Alemaniara eraman zituen kuadroak ●

BARCELONAKo Komikiaren Saloiak 60 milioiko kostua

Maiatzaren bederatziaren zabalduko den Komikiaren Saloia, aurten iazko aretoa baino hiru aldiz handiagoa den Borne-ko merkatu zaharrean izango da. Zortzi mila metroko espazioan, erakusketa, estandak, mahainguruak, komikiteka, hitzaldiak eta beste, batera izango dira. Iazko edizioa irabazi zuten Riera, Martin, Vazquez eta Art Spiegelmanen omenezko erakusketa bat zabalduko da ●

IRAGARKI MERKEAK TEL.: (943) 42 69 96

ZATOZ GUREKIN

EGA ikastaro bereziak
3 ordu egunero
OTSAILTIK EKAINERA
2 ORDUTAKO SAIOTAN
PLAZA MUGATUAK!
KONSTITUZIO PLAZA 5
TELF.: 42 49 10 DONOSTIA
HABERen dirulaguntzaz

HERNANIKO AEK
LARUNBATEAN 4 ORDUTAKO
EGA IKASTAROA
OTSAILAK 6tik EKAINAK 1 ARTE.
«HIKA» IKASTAROA
OTSAILAK 16tik MARTXOAK 22ra. EGUNERO MAILA GUZTIAK.
TELFN.: (943) 55 78 01

EUSKARA IKASTAROA
DONOSTIA:
ALTZA euskaltegia.
Txirrita Bertsolaria 23.
39 43 77.
MONPAS euskaltegia.
San Franzisko 61.
(Zemoria 5).
27 27 11.
RIKARDO ARREGI euskalt.
Sanchez Toca 1-1.
46 46 55.
ERRENTERIAN:
ORTZADAR euskaltegia.
Beheko kalea 11.
52 66 57.

LEZOKO

dek

Alfabetatze eta EGA
ikastaroak
TEL.: 519144

Haurra zaindu eta etxeko lanak egiteko pertsona bat behar dut astean 2 egunez.
DEI: 64 06 54 gabeke
9'30 aurrera: Hondarribia

34x17mm.

34x37mm.

EGUN BAT: 1.680pta./84l.
ASTEBETE: 8.320pta./416l.
BI ASTE: 14.400pta./720l.
HILABETE: 20.200pta./1.010l.

EGUN BAT: 840pta./42l.
ASTEBETE: 4.160pta./208l.
BI ASTE: 7.200pta./360l.

34x37ko
2MODULO
EGUN BAT: 3.360pta./168l.
ASTEBETE: 16.640pta./832l.
BI ASTE: 28.800pta./1.440l.
HILABETE: 40.400pta./2.000l.

34x37ko
4MODULO
EGUN BAT: 6.720pta./336l.
ASTEBETE: 33.280pta./1.664l.
BI ASTE: 57.600pta./2.880l.
HILABETE: 80.800pta./4.040l.

MUSIKA

• ARBIZU

Burni, Matraka. Argi Bidea elkartean 21.30etan.

• BILBO

Javier Sun. Gaztetxean 22.00etan.

Deustoarrak elkarte kulturala eta Inmakuladako abeslariak. Bidebarrietako liburutegian 20.00etan.

• BURLATA

Koiuntura. Euskalerrria peñan 22.30etan.

• DONOSTIA

Hazurbaltzak. Que te cuento tabernan 21.00etan.

• ELORRIO

Alproja taldeak bere lehen diskoa aurkeztuko du. Arriola kultur etxean 22.00etan.

• GASTEIZ

Euskadiko Orkestra Sinfonikoa. Jesus Guridi musika eskolan 20.00etan.

Bocanada. Koldo Mitxelena eskolan 21.00etan. Detos taldeak antolatuta.

• GETXO

Marcos Vegaren organu kontzertua. Las Mercedes elizan 20.00etan.

• IGORRE

Josi y los Javis. Elai Alain 22.30etan.

• IRUÑEA

Mal Gusto. Gazteriaren etxean 20.00etan.

Pepe Perejil eta Manolo Franco; Jose el de la Tomasa eta Pepe Habichuela; Aurora Vargas eta Quique Paredes; Calixto Sanchez eta Pedro Bacan. Gayerre antzokian 20.00etan.

• LAUDIO

La Secta. Panama kafean 21.30etan.

• OTAZU

Parada de Blues, La Hiel, Me la Come. Irailean okupatutako lokal batean 21.00etan.

• SONDIKA

Su ta Gar, Sociedad Alkoholika, Beer Mosh. Enparantzan 23.30etan.

ZINEMA-BIDEOA

• ARETXABALETA

Diapositiba emanaldia. Aretxabalekako espedizioa, Pumori 90. Zaraia zinemaren 19.30etan.

• ARRASATE

«Una llamada en mi corazón». Zuzendaria: Alain Tanner. Amaya zinemaren 22.30etan.

• BASAURI

«El bosque animado». Ibaiganeko kultur etxean 16.30etan.

• BILBO

Royal Collage of Arten labor-metraiak. Hirugarren zatia. Arte ederretako museoan 17.00etan.

• DONOSTIA

«Aventuras en la nieve». Loiolako kultur etxean 18.00etan. Haur zinema.

«Furia de titanes». Intxaurrendoko kultur etxean 18.00etan. Haur zinema.

«Mary Poppins». Okendoko kultur etxean 18.00etan. Haur zinema.

• ERMUA

«Semilla de Crisantemo». Zuzendaria: Zhang Yimou. Ate-neo munizipalean 22.30etan.

• GETXO

«Huevos de dinosaurio». Erromoko kultur aretoa 18.00etan. «Juegos de guerra». Andra Mari aretoa 18.00etan.

• IRUN

Mendi-zinemako zikloa. «Off ze lip», «Pushing limits». Amaya kultur zentruan 19.30etan.

• IRUÑEA

Euskal labor-metraiaren emanaldia. «Bere kabuz», zuzendaria: Antonio A. Forre; «Arrain», zuzendaria: Luis Guridi taldea; «Maitasun arina», zuzendaria: Juan Luis Mendiaraz; «Lolaren ordua», zuzendaria: Lourdes Bañuelos; «Hitchcock Eskegitako zubian», zuzendaria: Koldo Azkarreta. Principe de Viana zinemaren 20.00etan.

• ORDIZIA

«Polvo de angel». Zuzendaria: Edouard Niermansena. Herri antzokia 22.15etan.

• TOLOSA

«Cuento de primavera». Zuzendaria: Eric Rohmer. Iparragirre zine aretoa 22.30etan.

• TUTERA

«Splendor». Zuzendaria: Ettore Scola. Versailles zinemaren 20.15etan. Muskaria zine klubak antolatuta.

• ZUMARRAGA

«Papermouse». Zuzendaria: Bernard Rose. Zelai-Aristi zinemaren 22.15etan.

IHARDUNALDIK

• ARETXABALETA

Egurra lantzen ikastaroa antolatu du BEINKE kultur elkarteak. 40-50 ordu izango ditu eta Leintz Lanbide Ikastegian emango da. Izena, Beikeren lokalera joanda zein telefonoz (770970) eman daiteke, otsailak 20a baino arinago.

• BARAKALDO

Ezkutuko fenomeno III. ihardunaldiak. «Andra Mari-aren agerkundeak». Barakaldo antzokian 19.30etan.

• BEASAIN

Argazkigintzako ikastaro bat antolatu du Udaleko Kultur Batzordeak, otsailaren 19an hasi eta hiru hilabetetan zehar. Informazioa udaletxean.

• BILBO

Hitzaldia eta bideo emanaldia. «Giordano Bruno: filosofo, mago eta poeta»-ren gainean egingo du berba María Isabel Portillo-k eta honen ostean, «Tutankhamon»-i buruzko bideo bat emango dute. Nueva Acrópolis-en 20.00etan.

«Hirugarren adina eta komunikabideak». Gotzategiko bigarren solairuan 10.30etan.

• DONOSTIA

Bertsolaritza irakaskuntzan. Lehen hamarkadaren topaketak. Kutxako formazio etxean otsailak 14, 15, 28 eta martxoak 1. Antolatzaile: Gipuzkoako Ikastolen Elkarte.

«Sexual heziketa zikloa»-ri buruzko ikastaro bat emango dute Loiolako kultur etxean. Otsailaren 18an hasiko da.

ruzko ikastaro bat emango dute Loiolako kultur etxean. Otsailaren 18an hasiko da.

• EIBAR

Soziolinguistika ikastaroa. Udaleko Euskara Batzordeak antolatuta, otsailaren 18an hasiko da. Informazioa: 118064.

• ELGOIBAR

Itoiz urtegiaren gaineko hitzaldia gaztetxean 20.00etan.

• GETXO

Hitzaldia. «Margareth Thatcher-en buruzagitza»-ri buruzko hitzaldi bat emango du Jose Antonio Zarzalejos-ek, Erroda kultur elkartearen 20.00etan.

• IRUÑEA

«Demokrazia partizipatiboa: Herri mugimendua eta partidu politikoa». Gaurko hitzaldia nazioarteko esperientziak izango da. Arratsaldeko 16.30etan. Herri Batasunak antolatuta.

Nobela bat nola egiten den jakiteko ikastaroa. Ikastaro hau Martxoaren lehen hasiko da. IPESeK antolatuta. Argibide gehiago: San Migel kalea, 8-2. 225991.

• ZUMARRAGA

Sukaldaritza ikastaroa. Zelai Aristi ikastetxean emango da asteen hiru aldiz. Izen emateko epea otsailak 28 baino lehen. Informazio gehiago udaletxean.

J A I A K

• SESTAO

Ihaureriak. 20.00etan Pregoia irakurri eta gero, bideo-klips eta bideo emanaldiak izango dira.

ERAKUSKETAK

• AMURRIO

La Casona. «Gizakia eta bere inguru ekologikoa». Otsailak 28 arte.

• ARRIGORRIAGA

Kultur etxea. La Peña eta El Casco elkarteetako jubilatuen eskulanak. Martxoak lehen arte.

• AZPEITIA

Antxieta etxea. Nicolas Arrie-

BEOBIDE artista zumaiaarraren laurogei artelan inguruko erakusketa zabalduko da gaur Donostiako San Telmo elizan. Beobidek hiru bider bakarrik aurkeztu ditu bere lanak bizitza osoan. Erakusketa honetan Beobidek landu dituen teknika desberdinak agertzen dira: buztina, egurrezko tailak, harria marmola, brontzea eta marrazkiak.

ta-ren pinturak. Otsailak 23 arte.

Udaletxe azpiko aretoa. «Paradisu galdia» izeneko erakusketa.

• BAIONA

Atalante zinema. «Buruhandiak etxean ditugu» erakusketa. Orain Bat elkarteak antolatuta. Martxoak 3 arte.

• BARAÑAIN

Udaleteko erakusgela. Sagrario Aragón, Mª Jesus Cabodevilla, Ines Clavijo, ...-ren pinturak. Otsailak 17 arte.

• BASAURI

Udal kultur etxea. Jesus Poyo Mendiaren marrazki eta pinturak. Otsailak 20 arte.

• BILBO

Windsor galeria. Giorgio Cattani-ren pinturak. Otsailak 28 arte.

«Golkoko gerraren aurkako erakusketa». Corazón de María Kaleko 4. zenbakian. Bihar arte.

Las Llamas galeria. Calle Alberderen olioak. Azken eguna. Ederti galeria. Mari Puri Herre-oren pinturak. Bihar arte.

Arte Ederretako Museoa. Jose Gutiérrez Solana-ren lanak. Otsailak 28 arte. Manuel María Smith de Ibarra arkitektoaren lanak. Otsailak 28 arte. Germaniako Espresionismoaren lan grafikoa. Otsailak 28 arte.

Foru Artxibategia. Pedro Bernardo Villarreal «XVIII. mendeko ingeniariaren Euskal Herriko aportazioa». Otsailak 20 arte.

Arte Alonso galeria. Antonio Suárez-en olio eta pinturak. Bihar arte.

Vanguardia galeria. «Requiem cam in bellum».

Tabira galeria. Novellas-en olio eta akuarela. Otsailak 22 arte.

• BURLATA

Kultur aretoa. Mariví Bustamanten tapizak. Otsailak 18 arte.

• DONOSTIA

Estudio Arte galeria. Galeriako pintura erakusketa. Otsail osoan.

Lakuntza akademia. Txelo San Sebastianen lanak. Otsailak 22 arte.

Dieciseis galeria. Alvarez Plagaró-ren pinturak. Otsailak 23 arte.

Artaleku galeria. Gipuzkoako Foru Aldundiak azken lau urteotan sarituriko artisten lanak. Otsailak 28 arte.

Arrasate kaleko Kutxako erakusgelan. Juan Bautista Beltran eskultorearen lanak. Martxoak 3 arte.

Gipuzkoako Argazki Elkarte. Antton Elizegi-ren argazkiak. Otsailak 21 arte.

Garibai kaleko Gipuzkoa Donostia Kutxa. Manuel Jose Garciaeren lanak. Otsailak 26 arte.

San Telmo. Julio Beobide-ren lanak. Otsailak 28 arte.

• ELORRIO

Arriola kultur aretoa. «Amazonia, arazo orokorra». Otsail osoan.

• ERRETERIA

Gaspar galeria. Aldazabal-en olioak. Azken eguna. Horrez gain, F. Fellini zuzendari italiarrari buruzko mozorroak. Otsail osoan.

• GASTEIZ

San Prudencio sala. Tauromokiak. Martxoak 3 arte.

Independencia sala. Emma Peroren lanak. Otsailak 26 arte.

Ceramo galeria. Luis Cega-ren pinturak. Otsail osoan.

Trayecto galeria. Pedro Bericat-en lanak. Otsailak 23 arte.

Amarika sala. Euskal Herriko Arkitektura Neoklasikoa. Otsailak 28 arte.

Otxanda Grafik galeria. Grabatu eta litografiak. Azken eguna.

Espacio 40 aretoa. Luis Cega-ren pinturak. Martxoak 2 arte.

Artelarre galeria. Joan Centellas-en lanak. Otsailak 25 arte.

Cordón etxea. Mexikoko artea. Otsail osoan.

Kultur etxea. Afrikako haurren kreatibitate eta jolasak. Otsailak 21 arte.

Luis de Ajuria aretoa. Gloria Arribas-en lanak. Otsailak 27 arte.

Araba aretoa. R. Sanchez Regalado-ren lanak. Martxoak 3 arte.

• GETARIA

Katrapona Handia kaleko erakusgela. Imanol Elorzaren olioak.

• GETXO

Algortako kultur aretoa. Jesus Egidazuren lanak. Bihar arte.

• HONDARRIBIA

Aireportuko erakusgela. Belen Cambronero-ren lanak. Otsailak 17 arte.

• IRUÑEA

Nafarroako museo. «Nicolas Esparza. 1871-1928» bilduma. Martxoak 3 arte.

Miseikordia etxea. Zubiri, Vidal, Cuadras, Eslava, Pedro Salaberri, Lasterra, ...-ren pinturak. Otsailak 21 arte.

Sarasate kaleko Lan Kide Aurrezki Kutxako aretoa. Jesus Maria Bea-ren pinturak. Otsailak 17 arte.

Conde de Rodezno. Merche Gofñi Navaz-en pinturak. Otsailak 20 arte.

Garcia Castañón. Serafin-en marrazkiak. Otsailak 28 arte.

Maia gazteluko CAN aretoa. Idazleen argazkiak. Otsailak 18 arte.

Gazteriaren etxea. Patxi Marci-lla-ren lanak. Otsailak 23 arte.

Nueva Imagen fotogaleria. Concha Elorza eta Roberto Mota-ren pinturak.

Pintzel galeria. Jokin Manzanos-en pinturak. Otsailak 22 arte.

• IZURA

Haize Berri kultur etxea. Marrazkirri erakusketa. Martxoak 15 arte.

• MUNGIA

Torrebillera kultur etxea. Ionan erakusketa. Martxoak 15 arte.

• PASAIA

Percha galeria. Erakusketa grafiko kolektiboa. Miró, Barceló, Guerrero e.a.

• SESTAO

Kontserbatorioko erakusgela. Argazkiak. Bihar arte.

• TAFALLA

Kultur etxea. Carlos Ciriza-ren pinturak. Otsailak 17 arte.

• URRETXU

Kultur etxea. Diskoak. Otsailak 24 arte.

• ZARAUZ

Arte Kaia galeria. Erakusketa kolektiboa. Otsail osoan.

Torre Luzea. Ezkerraldeko argazkilarien lanak, Juantxo Rodríguez-en omenez. Otsailak 27 arte.

KARTELDEGIA

«HABANA», Sydney Pollack-ek zuzendu duen zazpigarren filmea da, berak zuzenduriko «Memorias de Africa» filme ezagunaren hurrengoa, hain zuzen.

«Habana» fikziozko filmea da, 1958. urteko azken zortzi egunetan Cuban gertaturiko historia bat. Fikzioa eta abentura erromantikoa nahasten ditu.

A R A B A

• GASTEIZ

Azul 1. «La jungla dos, alerta roja». Akt: Bruce Willis / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Azul 2. «La caja de música». Akt: Jessica Lange / 17.30 - 20.00 - 22.30. «Venus negra». Akt: Karin Schubert / 00.30. 18 gorak.

Gasteiz. «Habana». Zuz: Sydney Pollack. Akt: Robert Redford, Lena Olin / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Samaniego 1. «Black Ghost». Zuz: James D. Parriot. Akt: Bob Hoskins, Denzel Washington / 17.15 - 19.45 - 22.15. 13 gorak.

Samaniego 2. «El principiante». Zuz: Clint Easton. Akt: Clint Easton, Charlie Sheen / 17.15 - 19.45 - 22.15. 18 gorak.

Samaniego 3. «Lo más natural». Zuz: Josefina Molina. Akt: Miguel Bosé, Charo Lopez / 17.15 - 19.45 - 22.15. 18 gorak.

Samaniego 4. «Muñeco diabólico II». / 17.15 - 19.45 - 22.15. 18 gorak.

Mikeldia. «Solo en casa». Zuz: Chris Columbus / 17.30. «Linea mortal». Akt: Julia Roberts, Kiefer Sutherland / 20.00 - 22.30.

Mikeldia. «Postales desde el filo». Akt: Nicolas Cage, Laura Dern / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Mikeldia. «Las edades de Lulu». Zuz: Bigas Luna. Akt: Francesca Neri, María Barranco / 17.30 - 20.15 - 22.30. 18 gorak.

Mikeldia. «Corazón salvaje». Zuz: David Lynch. Akt: Nicolas Cage, Laura Dern / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Mikeldia. «Señalado por la muerte». Akt: Steven Seagal / 17.30 - 20.15 - 22.30. 18 gorak.

B I Z K A I A

• BILBO

Astoria. «Dos chالados y un fiambre» / 19.45 - 22.00.

Avenida 1. «Esperando a Mr. Bridge». Zuz: James Ivory. Akt: Paul Newman / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.

Avenida 2. «Solo en casa». Zuz: Chris Columbus. Akt: Macaulay Culkin, Joe Pesci / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.

Avenida 3. «Habana». Zuz: Sydney Pollack / 17.30 - 20.15.

Avenida 4. «Black Ghost». Akt: Bob Hoskins, Denzel Washington / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.

Avenida 5. «Señalado por la muerte». Akt: Steven Segal / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.

Avenida 6. «Dos chالados y un fiambre». Akt: Charlie Sheen, Emilio Estevez / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.

Ayala. «Corazón salvaje» / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Capitol. «Postales desde el filo». Akt: Meryl Streep / 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.

Coliseo Albia. «Ladrones de anuncio». Akt: Maurizio Nichetti / 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.

Consulado. «Habana». Zuz: Sydney Pollack. Akt: Robert Redford / 19.30 - 22.15.

Campos Eliseos. Ikus musika.

Gran Vía. «Lo más natural». Akt: Miguel Bosé, Charo Lopez / 18.00 - 20.00 - 22.00. 13 gorak.

Ideal 1. «Habana». Zuz: Sydney Pollack. Akt: Robert Redford / 17.00 - 19.45 - 22.30 - 01.00.

Ideal 2. «Solo en casa». Zuz: Chris Columbus / 17.30 - 20.15 - 22.30 - 01.00.

Ideal 3. «Las edades de Lulu». Zuz: Bigas Luna. Akt: Francesca Neri, Oscar Laidore / 17.30 - 20.00 - 22.30 - 01.00. 18 gorak.

Ideal 4. «Lo más natural». Akt: Miguel Bosé, Charo Lopez / 17.30 - 20.00 - 22.30 - 01.00. 13 gorak.

Ideal 5. «Linea mortal». Akt: Julia Roberts / 17.30 - 20.00 - 22.30 - 01.00. 13 gorak.

Ideal 6. «Ghost». Zuz: Jerry Zucker. Akt: Demi Moore, Patrick Swayze / 17.30 - 20.00 - 22.30 - 01.00. 13 gorak.

Ideal 7. «Memphis Belle». Zuz: Michael Caton-Jones / 17.30 - 20.15 - 22.30 - 01.00.

Ideal 8. «Black ghost». Akt: Bob Hoskind, Denzel Washington / 17.30 - 20.15. 13 gorak.

Ideal 9. «Tres hombres y una pequeña dama». Akt: Tom Selleck / 22.30 - 01.00.

Mikeldia. «Esperando a Mr. Bridge». Zuz: James Ivory. Akt: Paul Newman, Joanne Woodward / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Mikeldia. «Señalado por la muerte». Akt: Steven Sengal / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Mikeldia. «Cyrano de Bergerac». Akt: Gerard Depardieu / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Multi 1. «Presunto inocente». Zuz: Alan J. Pakula. Akt: Harrison Ford, Greta Scacini / 11.00 - 17.15 - 19.45 - 22.15. 13 gorak.

Multi 2. «Uno de los nuestros». Zuz: Martin Scorsese. Akt: Robert de Niro / 17.00 - 20.00. 18 gorak.

Multi 3. «Ejecutivo ejecutor». Akt: Michael Caine / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30.

Multi 4. «Pretty woman» / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30.

Multi 5. «Avalon». Zuz: Barry Levinson / 11.00 - 17.15 - 19.45 - 22.30.

Multi 6. «El poder de un Dios» / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Multi 7. «El principiante». Zuz: Clint Eastwood. Akt: Clint Eastwood / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Multi 8. «Aracnofobia». Zuz: Franck Marshall / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30.

Vistarama. «Los ojos del diablo». Akt: Adrienne Barbeau / 17.45 - 20.00 - 22.15. 18 gorak.

X - 1 Aretoa. «Vamos a la carga con la cosa que se alarga» / 11.30 - 15.30 - 17.00 - 18.30 - 20.00 - 22.00.

X - 2 Aretoa. «Las cachondas niñas de papa» / 11.30 - 15.15 - 16.45 - 18.15 - 19.45 - 22.00.

• ALGORTA

Gurea. «El cielo protector» / 17.30 - 19.30.

• BARAKALDO

Duplex A. «Linea mortal». Akt: Julia Roberts / 17.30. 13 gorak.

Duplex B. «Esperando a Mr. Bridge». Akt: Paul Newman / 17.30.

• DURANGO

Kurutziaga. «Bienvenido al paraíso» / 19.00 - 22.00.

Zugaza. Ez dago emankizunik.

• GERNIKA

Gernika. «La lectora» / 20.00. 18 gorak. Zinekluba.

• LEKEITIO

Antzoki. Ez dago emankizunik.

• MUNGIA

Laurel y Hardy 1. «Días de trueno» / 19.30 - 22.00.

Laurel y Hardy 2. «Nikita, dura de matar» / 19.30 - 22.00.

• ONDARROA

Alameda. «Muerte entre las flores» / 18.30 - 22.15. 18 gorak.

Bide Onera. «Acero azul» / 18.30 - 22.15.

• SESTAO

Amezaga. «Aladino» / 18.00 (Etenik gabeko emankizuna).

• ZORNOTZA

Udal zinema. «Black Ghost» / 19.00. 13 gorak.

G I P U Z K O A

• DONOSTIA

Amaia. «Solo en casa». Zuz: Chris Columbus / 17.15 - 19.30 - 22.30.

Astoria 1. «Corazón salvaje». Zuz: David Lynch. Akt: Nicolas Cage, Laura Dern / 17.30 - 20.00 - 22.45. 18 gorak.

Astoria 2. «Black Ghost». Zuz: James D. Parriot. Akt: Bob Hoskins, Denzel Washington / 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

Astoria 3. «Habana». Zuz: Sydney Pollack. Akt: Robert Redford, Lena Olin / 17.00 - 20.00 - 23.00.

Astoria 4. «En pie de guerra». Zuz: Franck Roddam. Akt: Billy Wirth, Kevin Dillon / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Astoria 5. «Arachnofobia». Zuz: Frank Marshall. Akt: Jeff Daniels, Julian Sands / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Astoria 6. «Las edades de Lulu». Zuz: Bigas Luna. Akt: Francesca Neri, Oscar Ladoire / 17.15 - 19.45. 18 gorak.

Astoria 7. «El fin de la noche». Zuz: Keith McNalli. Akt: Audrey Matson, Darroch Greer / 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

Petit Casino 1. «Uno de los nuestros». Zuz: Martin Scorsese. Akt: Robert de

Niro, Ray Liotta / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Petit Casino 2. «Zegen». Zuz: Shohei Tamamura. Akt: Ken Ogata, Mitsuko Baisho / 17.15 - 19.30 - 22.30. 18 gorak.

Petit Casino 3. «El principiante». Zuz: Clint Eastwood. Akt: Clint Eastwood, Charlie Sheen / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Principe. «Esperando a Mr. Brige». Zuz: James Ivory. Akt: Paul Newman, Joanne Woodward / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Antzoki Zaharra. «Postales desde el filo». Zuz: Mike Nichols. Akt: Meryl Streep, Shirley / 17.30 - 19.45 - 22.30.

Rex. «Lo más natural». Zuz: Josefina Molina. Akt: Charo Lopez, Miguel Bosé / 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Victoria Eugenia. Ikus antzerkia.

Savoy. «Señalado por la muerte». Zuz: Dwight H. Little. Akt: Steve Seagal, Basil Wallanch / 17.15 - 19.45 - 22.30.

• ARRASATE

Alai. «Cuanto más mejor» / 19.00 - 22.00. 13 gorak.

• AZPEITIA

Soreasu. Ez dago emankizunik.

Zelaitxo. «Aracnofobia» / 22.00. 13 gorak.

• BEASAIN

Usurbe. Itxita.

• BERGARA

Novedades. «El poder de un Dios» / 22.30.

• EIBAR

Unzaga. «Aracnofobia» / 19.30 - 22.15. 13 gorak.

• ELGOIBAR

Herri Antzokia. Ez dago emankizunik.

• IRUN

Avenida. «Menphis Belle» / 19.30 - 22.15.

Bidasoa. «Camino de retorno» / 19.30 - 22.15.

• LAZKAO

Areria. «Tony el guapo» / 22.30. 18 gorak.

• LEGAZPI

Legazpi. Itxita.

• LEGORRETA

Herri Antzokia. Ez dago emankizunik.

• ORDIZIA

Herri Antzokia. «La historia interminable II» / 22.15.

• OÑATI

Santa Ana. «Darkman» / 22.30.

• MUTRIKU

Ederrena. Ez dago emankizunik.

• TOLOSA

Iparragirre. Ez dago emankizunik.

• ZARAUTZ

Modelo. «Todo el mundo gana» / 19.30 - 22.15.

• ZUMAIA

Aita Mari. itxita.

• ZUMARRAGA

Itzalon. Ez dago emankizunik.

Zelai Aristi. «Linea mortal» / 19.30 - 22.15.

L A P U R D I

• BAIONA

Atalante 1. «Les aventuriers du Timbre perdu». Akt: Lucas Evens, Anthony Rogers / 14.30.

Atalante 2. «Let's Get Lost». Zuz: Bruce Weber. Akt: Chet Baker, Dick Bock / 20.30.

Atalante 3. «Rez de chaussée». Zuz: Igor Minalev. Akt: Maxin Kiseliev, Eugenia Dobrovoltskaia / 16.30 - 22.30.

Marine 1. «Highlander 2 le retour». Zuz: Russell Mulcahy. Akt: Christophe Lambert, Sean Connery / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 2. «On peut toujours rever». Zuz: Pierre Richard. Akt: Pierre Richard, Smain / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 3. «Genial mes parents divorcent». Zuz: Patrick Braoudé / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 4. «Le Brasier». Zuz: Eric Barbier. Akt: Lean Marc Barr, Maruschka Detmers / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 5. «Uranus». Zuz: Claude Berri. Akt: Michel Blanc, Gerard Depardieu / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 6. «Police story». Zuz: Jackie Chan. Akt: Jackie Chan, Maggiecheung / 19.45 - 22.15. «Le triomphe de babar». Zuz: Alan Bunce / 14.00 - 16.30.

Vauban Plus. «Un flic a la maternelle». Zuz: Ivan Reitman. Akt: Arnold Schwarzenegger, Penelope Ann Miller / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 1. «L'operation corned beef». Zuz: Jean-Marie Poiré. Akt: Christian Clavier, Jean Reno / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 2. «L'histoire sans fin II». Zuz: George Miller. Akt: Jonathan Brandis, Kenny Morrison / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 3. «Reanimator II». Zuz: Brian Yuzna. Akt: Jeffrey Combs, Bruce Abbott / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 4. «Pretty woman». Zuz: Garry Marshall. Akt: Richard Gere, Julia Roberts / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 5. «Misery». Zuz: Rob Reiner. Akt: James Caan, Cathy Bates / 14.00 - 16.30 - 19.45 - 22.15.

• HENDAIA

Variétés. «Tante Julia er la Scribui-llard». Zuz: Jon Armie. Akt: Barbara Hersheys, Peter Falk / 21.00.

• MIARRITZE

Le Royal 1. «Highlander 2 le retour». Zuz: Russel Mulcahy. Akt: Christophe Lambert, Sean Connery / 15.00 - 18.30 - 21.00.

Le Royal 2. «La petite sirene». Walt Disney / 15.00. «Netchaiev est de retour». Zuz: Jacques Deray. Akt: Yves Montand, Vicent Lindon / 18.30 - 21.00.

Le Royal 3. «Les tortues ninja». Zuz: Steve Barron. Akt: Judith Hoag, Elias Koteas / 15.00. «La contre Allee». Zuz: Isabel Sebastian. Akt: Caroline Cellier, Jennifer Civillault / 18.30 - 21.00.

Le Royal 4. «Les tortues ninja». Zuz: Steve Barron. Akt: Judith Hoag, Elias Koteas / 15.00. «La contre Allee». Zuz: Isabel Sebastian. Akt: Caroline Cellier, Jennifer Civillault / 18.30 - 21.00.

Le Royal 5. «Les tortues ninja». Zuz: Steve Barron. Akt: Judith Hoag, Elias Koteas / 15.00. «La contre Allee». Zuz: Isabel Sebastian. Akt: Caroline Cellier, Jennifer Civillault / 18.30 - 21.00.

N A F A R R O A

• IRUÑEA

Gaiarre. Ez dago emankizunik.

Golem 1. «Corazón salvaje». Zuz: David Lynch. Akt: Nicolas Cage, Laura Dern / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Golem 2. «Rejas de cristal». Zuz: Marci Risi. Akt: Michele Placido, Alaudio Armendola / 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

Golem 3. «Linea mortal». Zuz: Joel Schumacher. Akt: Kiefer Sutherland, Julia Roberts / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Golem 4. «Menphis Belle». Zuz: Michael Canton-Jones. Akt: Matthew Modine, Eric Stoltz / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Golem 5. «Uno de los nuestros». Zuz: Martin Scorsese. Akt: Robert de Niro, Ray Liota / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Golem 6. «El poder de un Dios». Zuz: Peter Fleischmann. Akt: Edward Zentaria, Anne Gautier / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Iturrama 1. «Armas de mujer» / 17.30 - 20.

OTSAILA
15
OSTIRALA

7.09

17.49

SORTU

GORDE

21an ilgora

HOROSKOPOA

ARIES

martxoak 21 — apirilak 20

Abiatu zaitez bidaia luze bat egitera. Jende berria eta leku interesgarriak ezagutzera.

TAURUS

apirilak 21 — maiatzak 20

Zaindu itzazu zure lagunak, izan ere lagunak gutxi dira mundu zikin honetan.

GEMINES

maiatzak 21 — ekainak 20

Kazkabarra, elurra, tximista edo euri jasak ez zaitu izutzen. Benetan tinko zabitza.

CANCER

ekainak 21 — uztailak 20

Hegohaizea eta ilargi betea oso gogoko dituzu. Gutziz erromantikoki jartzen zaituzte.

LEO

uztailak 21 — abuztuak 23

Zure betiko ametsa 'kamionero' izatea izan da baina hor zabitza ingeniari modura.

VIRGO

abuztuak 24 — irailak 23

Azkenaldian depresio askotokorekin zabitza. Bizitza beste filosofiaz hartu.

LIBRA

irailak 24 — urriak 23

Zigarroak erretzeari usten ez badiozu berehala, norbaitek zaplazteko bat emango dizu.

SCORPIUS

urriak 24 — abenduak 23

Beti ametsak mutilaren zain zaude eta inoiz ez zara ohartzen hurbileg duzunarekin.

SAGITARIUS

azaroak 23 — abenduak 23

Plastikozko arrosak oparitu badizkizu ere eskertzekoa da bere borondate ona.

CAPRICORNIUS

abenduak 22 — urtarrilak 20

Zure hanketako usainak, Perunenak altxatu gabe utzi zuen harria ere mugituko luke.

AQUARIUS

urtarrilak 21 — otsailak 18

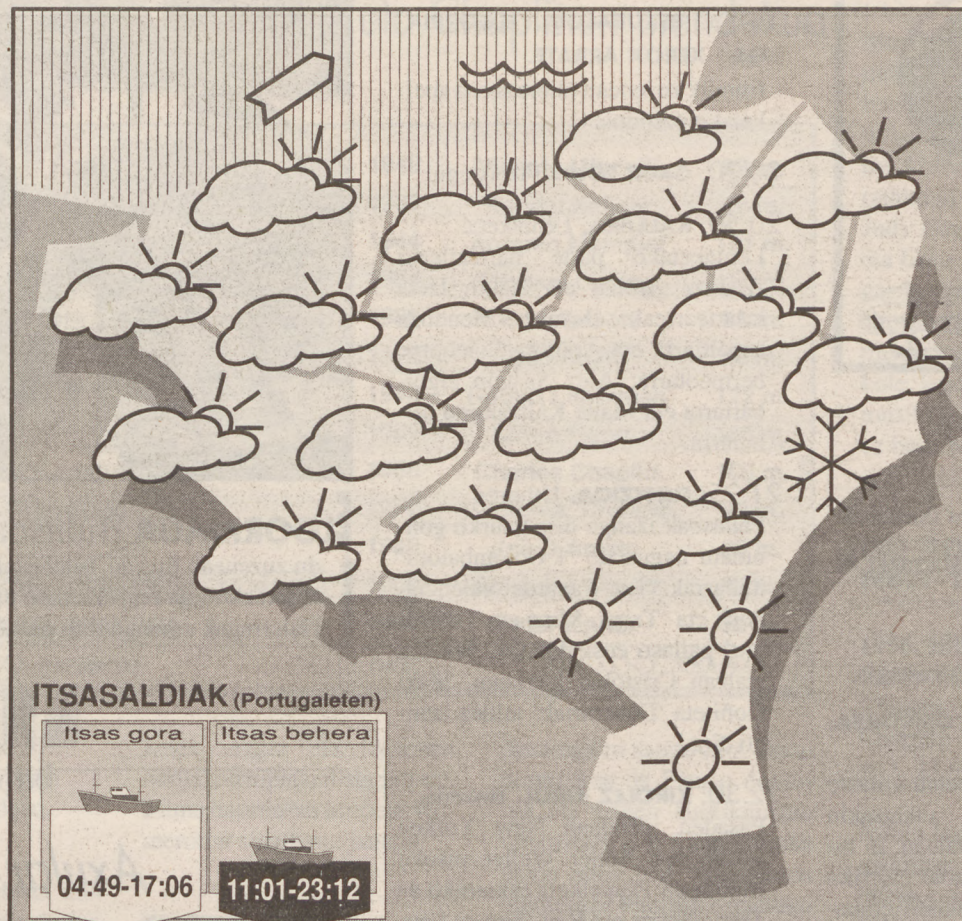
Beti bezala adarra jotzen zabitza zure ingurukoei. Kontuz erantzunarekin.

PISCES

otsailak 19 — martxoak 20

Kotxe berria erostekotan zabitza baina fijatu nola 'ligatzen' duten motoa dutenek...

EGURALDIA

ITSASALDIAK (Portugaleten)

Itsas gora	Itsas beheira
04:49-17:06	11:01-23:12

Lainoak eta tenperaturak goraka

Atzo aipaturiko epeltzea ba omen dator hegomendebaldeko haizeak lagunduta. Baina zeru lainotsua eta euria izango ditugu, azken orduetan batez ere. Pirinioaldetan lainoak iraunkoragoak eta elurra ere erruz. Haizeak, esan bezala, ahul joko hegomendebaldetik batik bat.

Iragarpenak

Arratsalderako zeru lainotsuak eta euri arris-

kua. Goimendietan elurra egingo du. haizeak Hegomendebaldetik joko du bolada ahulez. Temperatura minimoek ez dute aldaketa handirik izango. Bai, ordea, maximoek, goruntz joaz.

Itsasoa

Hegomendebaldetik jotako 4-5 indarreko haize boladak. Euri arina eguerditik aurrera. Bisibilitatea 6 miliatan: Ona. Hondoko itsasoa: Iparmendebaldetik metro batetik 2ra. Itsas-haizeari dagokionez, itsaskia.

	EGUZKIA
	LAINOTUA
	ESTALIA
	EURI ZAPARRADA
	EURIA
	EKAITZA
	KAZKABARRA
	ELURRA
	ITSAS BAREA
	ITSAS KIRRIA
	ITSASKIA
	ITSAS HANDIA
	DENBORALEA
	HAIZE LEUNA
	HAIZE GOGORRA
	EKAITZ HAIZEA

Atzoko minimoak aireportuetan

Bilbo	3
Donostia	1
Gasteiz	0
Iruñea	-1
Miarritze	0

EFEMERIDEAK

Dionisio Olano Galarraga jaio zen

1894. urteko otsailaren 15ean jaio zen Altzon eta 15 urterekin ka-putxinoetan hasi zen ikasten. Altsasu, Hondarrabi eta Iruñean bere apaiz ikasketak egin ondoren, Lekarozeko ikastetxean filosofia irakasteari ekin zion. Bere poesiak 'Zeruko-Argia' eta beste zenbait aldizkaritan argitaratu ziren eta 1961. urtean 'Estudios sobre el Euskera hablado' liburua plazaratu zuen.

1561. Galileo Galilei, matematiko eta astronomo italiarra jaio zen.

1763. Hubertsburg-eko akordioarekin zazpi urtetako gerrari amaiera emango zaio.

1965. Nat 'King' Cole musika beltza

egiten zuen abeslaria hil zen.

1976. Rhodesiako kolono eta bertako biztanleak Legebiltzar bateratu bat egitea erabaki zuten.

SANTORALA. Faustino, Jobita.

TELEFONOAK

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 07-33- aurrezenbakia.

Iparraldetik Hegoaldera: 19-34- (eta 45, 4, 43 edota 48, Araba, Bizkaia, Gipuzkoa edo Nafarroara deituz gero).

Hegoaldeko herrialdeen artean:
Araba: 945-
Bizkaia: 94-
Gipuzkoa: 943-
Nafarroa: 948-

IPARRALDEA

Kostaldeko ospitalea	59 44 35 35
SAMU	15/59 63 33 33
Pozindatze kasuetan	56 96 40 80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAMen	59 63 55 55
Polizia	17
Baionako Suprefetura	59 59 09 19
Elektrika-gas arazoak	14/59 52 10 18
Errepedetako berri	56 96 33 33
Kontseilu Orokorra	59 25 78 40
Miarritzeko aireportua	59 23 90 66
SNCFko trenbideak	59 55 50 50
Laborantza Ganbara	59 29 50 43
Ordua telefonoz	36 99
Meteo agiria (grabatua)	59 22 03 30
Meteo zerbitzuak	59 23 84 15

HEGOALDEA

SOS Deiak	088
Udalzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	003

ARABA

Suhiltzaileak	28 25 25
Gurutze Gorria	13 47 47
DYA	28 10 20
Errepedetako informazioa	25 42 00
Ertzaintza-Arkaute	28 20 00
Miñoiak	13 55 00
Goardia Zibila	25 61 00
Txagorritxuko Ospitalea	24 26 00
Santigoko O. Orokorra	25 36 00
Ospitale Militarra	13 65 77
Poliklinika	22 33 00
Arana Eritetxea	28 28 00
"N° S° Esperanza" klinika	25 25 00
Asepeyo klinika	27 46 55
Araba klinika	14 21 00
Forondako Aireportua	27 33 00
Gasteizko RENFE geltokia	23 20 30
Autobus geltokia	25 84 00
'Radio Taxi'	13 60 60

BIZKAIA

Diputazioako suhiltzaileak	492 28 00
Bilboko suhiltzaileak	423 30 00
Gurutze Gorria	422 22 22
DYA	431 92 00
Ertzaintza	444 14 14
Larrialdiak (Osakidetza)	475 75 00
Basurtoko ospitalea	441 88 00
Galdakaoko eritexea	456 88 16
Santa Marina	446 20 66
Gurutzetako ospitalea	490 31 00
Sondikako aireportua	453 13 50
RENFE	423 86 33
ET/FV Atxuri	433 95 00
ET/FV San Nikolas	416 13 12
ET/FV Unamuno plaza	415 50 26
Bizkaia irratia taxiak	416 22 22
'Radio Taxi'	444 88 88
'Tele Taxi'	444 23 33

GIPUZKOA

Donostiako suhiltzaileak	080
DYA	46 46 22
Gurutze Gorria	22 22 22
Itsasoko Gurutze Gorria	27 22 22
Ospitale Probintziala	45 40 00
Erresidentzia	45 38 00
Gurutze Gorria (Donostia)	21 46 00
Gurutze Gorria (Irun)	61 12 03
Poliklinika	46 22 00
Deba Garaiko eritexea	79 53 00
Zumarragako ospitalea	72 39 01
Ertzaintza	28 88 88
Goardia Zibila	21 11 00
Hondarribiko aireportua	64 22 40
RENFEko geltokia	28 35 99
ET/FVko geltokia	45 01 31
Easo Taxiak	46 76 66
Santa Clara Taxiak	46 64 55
Radio Telefonoa	42 66 42
Suital Taxiak	39 80 18

NAFARROA

SOS Deiak/Foruzaingoa	088
Iruñeko suhiltzaileak	22 22 22
DYA	17 17 17
Gurutze Gorria	088
Errepedetako informazioa	22 91 17
Goardia Zibila	22 11 00
Eguneko Psikiatria O.	27 38 12/61
Nafarroako ospitalea	10 21 00
Bideko Ama Birjina O.	10 94 00
Noaingo aireportua	31 75 12/51
Iruñeko Autobus geltokia	22 38 54
RENFEko geltokia	12 69 81
Radio Taxi	21 00 00
Teletaxi	23 23 00
Goardiako Farmaziak	22 21 11

DENBORAPASA

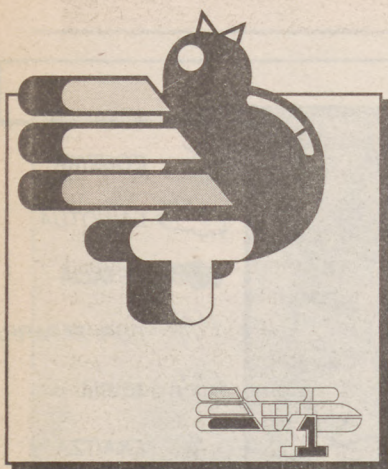
LETRA ZOPA

S	H	Z	D	O	G	U	P	I	K	O	D
J	A	I	B	A	Z	F	E	K	A	T	E
T	I	G	S	H	I	J	R	I	H	F	L
D	A	A	A	K	B	R	G	N	U	S	A
O	K	F	O	R	U	E	Z	J	R	E	R
B	H	I	D	E	R	R	L	A	R	I	A
A	K	O	K	E	R	A	F	O	A	L	N
N	E	M	Z	Z	A	U	G	I	D	A	J
A	G	I	K	B	M	U	X	I	K	A	A
N	A	L	L	Y	I	I	A	P	E	O	H
A	R	I	F	E	J	K	X	G	I	J	A
I	D	R	N	I	A	T	Z	A	G	E	B

Hamar fruituren izenak gorde dira letren artean. Non dira?

AURREKOAREN SOLUZIOAK

EZKER ESKUIN: 1. Eskuragaitza. 2. Maina. Atsoak. 3. Aste. Arau. II. 4. Kitatua. Nan. 5. Uko. Iz. Narda. 6. Mu. Eroa. Keak. 7. Emaro. Re. Art. 8. Aek. Aitzakia. GOITIK BEHERA: 1. Ekumea. 2. Sasikume. 3. Kitto. Ak. 4. Unea. Er. 5. Ra. Tiroa. 6. A. Auzo. I. 7. Gara. Art. 8. Ata. N. Ez. 9. Isunak. A. 10. To. Areak. 11. Zaindari. 12. Aki. Akta.

dituzte baina hala ere ezin izango dituzte harrapatu.

18.55: **ESKUBALOIA. ELGORRIAGA - XEROX ARRATE.**

Irundik zuzenean ohorezko txapelketako partidua.

20.20: **GAUR EGUN.** Albistegia.

20.50: **KALEJIRA.** Lehiaketa.

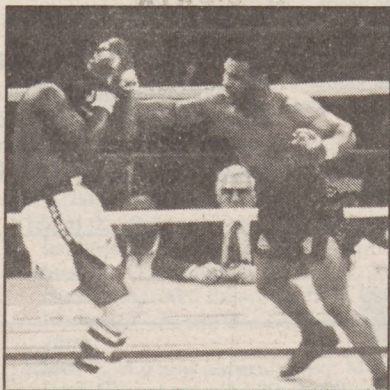
Lehiaketako parte hartzaileak: Arantza Arbizu eta Natxo Izeta lasartearreak; Josune Mendoza azpeitiarra eta Arantza Goienetxe bermeotarra; Alex Sasiain elgoibartarra eta Maite Kaltzakorta bilbotarra.

21.25: **FUNTZIOA.** Umorea.

Pailasoak izango dira gaurko gonbidatu nagusiak: 'I Colombaioni' italiarrak, 'Los Paxaros' valencianoak eta 'Txirri, Mirri eta Txiribiton' pailaso euskaldunak. Musika atalean Cristobal Lezkano, Iñaki Goñi eta 'Dantzariak' taldea izango dira.

22.30: **KIROLEZ KIROL.** Boxeo.

Pasaden igandean New Yorken jokatu zen Super Welter pisuko Munduko Txapelketa eskainiko da Terry Norris eta Ray 'Sugar' Leonarden artean. Borrokaldiaren amaieran Ray 'Sugarri' buruzko erreportaia emango da.

ELGORRIAGA Bidasoa eta Xerox Arrateren partidua eskainiko du zuzenean Euskal Telebistako lehen kateak arratsaldeko 18.55etan. Ohorezko liga txapelketako partidu hau Irunen jokatu da eta Txemi Galarragak emango ditu partiduko xehetasunak.

KRITIKA

IXIDRO LABAIEN

Axular eta telebista

Hamaika aldiz entzuten dugu, haurrek telebistaren aurrean ordu gehiegi ematen dituztela eta horrek tontotu baizik ez dituela egiten. Gaur egun, hain gutxi irakurtzen denez gero, ezinezkoa da Axularren mailako idazlerik ateratzea.

Dena aldatu egiten da ordea eta arteak berak ere etengabeko bilakaera izan du, lehenengo bideak aldatu eta adierazbide berriak sortuz. Lehen, mihise, pentagrama eta harriz nahiz zurez edo beste gai batzuren bidez adieraz zitekeen arteak, teknikaren aurrerapena medio,

adierazpen molde berriak erabiltzen ditu egun.

Joan den astelehenean Ikusmira teleaioan ikusi genituen irudiak, artelan hutsak zirenik ez du inork ukatuko. Montecarlon izandako 'Imagine 91' ferriako irudiak ikusi ahal genituen.

Axularren tamainako idazlea izateko, asko eta asko irakurtzea beharrezkoa bada, irudi horien egile izan nahi duenak, gutxienez beste horrenbeste ikusi beharko du. Telebistaz babokeri gutxiago emango balituzte...

Estatu kolpea Espainian

Oraingo dela hamar urte estatuko kolpe baten ahalegina izan zen Espainian, eta hori dela-eta, Antena 3 kate pribatuak mahainguru berezia antolatuta du 'La clave' saioan. Mahainguruaren aurretik «La salamandra roja» Peter Zinner-en filma emango da eta ondoren Raimon Carr historiagile ingelese; Fernando Castedo, Telebista Espainiarreko zuzendari ohia; Eduardo Fuentes, idazlea; Carlos de Meri, epaitutako baten abokatu defendatzailea eta Luis Sanchez, Barne saileko idazkari ohia izango dira eztabaidan. Jose Luis Balbin kazetariak zuzenduko du mahaingurua.

A-3 / 22.00

Eritzi ezberdinak

Jose Luis Coll komikoak aurkezten du 'Hablando se entiende la gente?' elkarrizketa saioa. Tele 5 kate pribatu ostiralero ematen den saio hau zuzenean egiten da Madrileko Lope de Vega antzokitik eta izakera ezberdineko zortzi pertsona biltzen ditu, elkarrekin elkarrizketalditxoak izan dezaten.

TELE-5 / 00.15etan.

Jose Luis Coll.

13.23: **Aurkezpena.**
13.25: **Simplemente María.** Foiletoia.
14.15: **Menu del día.** Sukaldaritza.
14.30: **Teleberri.** Albistegia.
15.00: **Al hilo de la noticia.** Elkarrizketa.
15.15: **Iñaki, los jueves.** (Errepikapena).
16.50: **Dinosaurioak.** Marrazki bizidunak.
17.10: **Haurtxo klorofila.** Marrazki bizidunak.
17.45: **Amazonas.** Foiletoia.
18.35: **Niña bonita.** Telesaila.
19.20: **Las brigadas del tigre.** Telesaila.
20.20: **Menu del día.** Sukaldaritza.
20.30: **Tal para cual.** Lehiaketa.
21.00: **teleberri.** Albistegia.
21.35: **Cine-2 viernes: «Manhatan sur».** Filmea.
23.50: **Dallas.** Telesaila.
00.40: **Ventana economica.** Ekonomia.
00.50: **Ultimas noticias.** Albistegia.
00.55: **Al hilo de la noticia.** Elkarrizketa.
01.10: **Tiempo para Euskal Herria.**
01.15: **Amaiera.**

08.00: **Programación informativo.** Albistegia.
09.10: **En buena hora.**
10.00: **La Isla.** Telesaila.
11.45: **Santa Barbara.**
13.00: **Magazines territoriales.**
13.30: **Yo compro esa mujer.** Telenobela.
14.00: **Informativos territoriales.**
14.30: **No te rías que es peor.** Umorezko saioa.
15.00: **Telediario 1.**
15.35: **La dama de rosa.**
16.30: **Esta es su casa.**
17.20: **Avance TD.**
17.25: **3, 2, 1... Contacto.**
17.55: **El duende del globo.**
18.00: **Sopa de gansos.**
18.30: **Festival Hanna-Barbera.**
19.20: **Informativos territoriales.** Albistegia.
19.30: **Las calles de San Francisco.**
20.30: **Telediario 2.**
21.00: **Noche de humor.**
22.00: **¡Viva el espectáculo!**
23.30: **Serie rosa.**
00.00: **Diario Noche.**
00.15: **Diario de la guerra.**
00.30: **Alucine.**
00.30: **«Martín».**
02.00: **Diario de la guerra.** Albistegia.
02.45: **Deporte noche.**

07.59: **Aurkezpena.**
08.00: **Dibuja-2.**
09.00: **TV educativa.** Heziketa saioa.
11.00: **La hora de...**
12.00: **Noticias.** Albistegia.
12.05: **Galería de música.** Musika saioa.
13.05: **Barrio Sésamo.** Haurrentzako saioa.
13.30: **Dibuja-2.**
14.00: **Webster.**
14.25: **Noticias.** Albistegia.
14.30: **Estadio 2.** Kirol saioa.
15.00: **Paseo central.**
16.00: **Diario de la guerra.** Albistegia.
16.30: **Primera sesión.** «Amok». Filmea.
18.15: **Noticias.** Albistegia.
18.20: **Historias de cada día.**
19.15: **N.B.A.** Saskibaloia.
19.40: **Dibuja 2.** Marrazki bizidunak.
20.05: **T y T.**
20.30: **Parejas.**
21.00: **Noticias.** Albistegia.
21.10: **Tribunal Popular.** Eztabaidarako saioa.
22.10: **El espejo.** Aurkezpena.
22.20: **«Mesa para cinco».** Filmea.
00.25: **El espejo.**
01.25: **Jazz entre amigos.**
02.20: **Ultima sesión de cine.** «El extraño caso del doctor Fausto». Filmea.

08.30: **Télé-shopping.**
08.55: **Club Drothée vacances.** Haurrentzako saioa.
11.20: **Jéopardy!** Jokuak.
11.50: **Tournez... manège.**
12.25: **Le juste prix.** Lehiaketa.
12.50: **C'est bon à savoir.**
13.00: **Le journal de la une.** Albistegia.
13.35: **Les feux de l'amour.** Foiletoia.
14.25: **Côte ouest.**
15.20: **Tribunal.**
15.45: **Au coeurs perdus.**
16.45: **Club Dorothée.**
17.35: **Starsky et Hutch.**
18.25: **Une famille en or.**
18.55: **Santa Barbara.**
19.20: **La roue de la fortune.** Lehiaketa.
19.55: **Pas folles les bêtes!**
20.00: **Le journal de la une.** Albistegia.
20.50: **Trafic infos.**
20.55: **Tapis vert.**
21.00: **Tous à la une.**
23.00: **52 sur la une.**
00.00: **Crimes passionnels.** Telesaila.
01.00: **TF1 dernière.**
01.35: **Au trot.**
01.40: **Intrigues.**
02.05: **Côte coeur.**
02.30: **Info revue.**
03.30: **Ballerina.**
04.25: **Programme de nuit.**

08.30: **Amoureuxment vôtre.** Foiletoia.
09.00: **Amour, gloire et beauté.** Foiletoia.
09.30: **Matin bonheur.** Magazina.
11.25: **Motus.** Lehiaketa.
11.50: **Flash info.** Albistegia.
12.00: **Dessinez c'est gagné.** Lehiaketa.
12.25: **Les mariés de la A2.** Lehiaketa.
13.00: **Journal.** Albistegia.
13.40: **Météo 1, 2, 3, soleil.** Eguraldia.
13.45: **Générations.** Foiletoia.
14.30: **Les enquêtes du commissaire Maigret.**
16.00: **Toutes griffes dehors.** Foiletoia.
16.55: **Eve raconte: Joséphine Baker.**
17.20: **Flash infos.** Albistegia.
17.25: **Des chiffres et des lettres.** Lehiaketa.
17.50: **Giga.** Gazteentzako saioa.
19.05: **Mac Gyver.**
20.00: **Journal.**
20.45: **Météo 1, 2, 3, soleil.**
20.50: **Avant que le ciel ne nous tombe sur la tête.**
22.10: **Caractères.**
23.30: **Edition de la nuit.**
23.55: **«Un roi a New York».** Filmea.

08.00: **Continetales.** Europako albistegia.
09.00: **Orient-express.**
09.30: **Russia.**
10.00: **Vis-à-vis.**
10.30: **Parole d'école.**
11.00: **Questions pour un champion.**
11.50: **Espace 3.** Egunekeko pertsonaia.
12.00: **Le 12-13.** Albistegia.
12.05: **Décrochage Régional.**
12.45: **Journal.** Albistegia.
13.00: **Esport 3 images.** Saski baloia.
13.40: **Agatha Christie.** Telesaila.
14.30: **Regards de femmes.**
15.05: **Musicales.**
16.05: **Zapper n'est pas jouer.**
17.30: **Amuse 3.** haurrentzako saioa.
18.10: **C'est pas juste.**
18.30: **Questions pour un champion.**
19.00: **Le 19/20.**
19.10: **Actualités regionales.** Albistegia.
20.10: **La classe.**
20.40: **Thalassa.**
21.35: **Napoléon et l'Europe.** Telesaila.
22.30: **Soir 3.** Albistegia.
23.45: **Mille Bravo.**
00.40: **Carnet des notes.**

GAURKO FILMEAK

Manhattan eta New York, Ciminoren biolentzia eta Chaplinen mendekua

ANDRES GOSTIN

Manhattan eta New York-eko kaleek aginduko dute programazioan bertakoak ez diren bi apopiloen bitartez. Destronatutako erregeen antzera utzi zituen Charlie Chaplinek Estatu Batuak, eta New York-eko koroa buru gainean janzteko aukera izan zuenean, bere amorrua eta haserrea egotzi zizkion Suitzara aldegitoko. Michael Ciminok, berriz, Manhattaneko hegoldera eramán zuen bere jatorri italiarra. Bi apopilo hauen ondoan, bertako batek pirata bihurtu du muskioa. Romerok Nosferaturekin bilduko dira, eta Gonzalo Suárez gazte batek Goetherengana joko du. Horretaz gain, John Voight umeak zaintzeko disputan sartuko da 'Mesa para cinco-n', Stallonek bereari eutsiko dio 'Haute sécurité-n' eta D'Amato titiak eta ipurdiak erakusten hasiko zaigu alkoba kontuen aitzakiaz.

MANHATTAN SUR

1984, 125'

Zuzendaria: Michael Cimino. **Aktoreak:** Mickey Rourke, John Lone.
ETB-2, 21.35etan

La puerta del cielo' tituluak ekarri zion frakaso komertzialaren ondoren, merkaturaren lege eta oinarrietara makurtu behar izan zuen Michael Ciminok, eta oraindik bururik ez badu altxatu, 'Manhattan Sur' bezalako lan txukunak egin ditu tartean. Gogorra eta

15.30	A3	○○○	EL PIRATA	1948	Vicente Minelli	98 m.
15.50	T5	○	UN AMOR DE VERANO	1982	Randal Kleiser	98 m.
16.30	TVE2	○○	AMOK	1944	Antonio Momplet	101 m.
21.35	ETB2	○○○	MANHATTAN SUR	1984	Michael Cimino	120 m.
22.00	T5	○○	CAMPO DEL INFIERNO	1986	Eric Karson	95 m.
22.00	C+(e)	○○	JOHNNY SUPERSTAR	1988	Bud Smith	86 m.
22.20	TVE2	○○	MESA PARA CINCO	1983	Robert Lliberman	122 m.
23.30	C+(f)	○○	HAUTE SECURITE	1989	John Flynn	105 m.
23.55	A2	○○○	UN ROI A NEW YORK	1956	Charles Chaplin	105 m.
00.30	TVE1	○○○	MARTIN	1977	George A. Romero	90 m.
01.15	T5	○	LA ALCOBA	1985	Joe D'Amato	86 m.
02.20	TVE2	○○	EL EXTRAÑO CASO DEL DOCTOR FAUSTO	1969	Gonzalez Suarez	81 m.
02.30	A3	○	LA SALAMANDRA	1980	Peter Zinner	82 m.

○ TXARRA

○○ ESKASA

○○○ BALEKOA

○○○○ ONA

○○○○○ BIKAINA

bizia, erretiroa hartu duen polizia baten eta droga trafikatzaren duten bandaren arteko liskarrak eta mendekuak errodatuko ditu Ciminok bere kamara biolentoarekin. Filmari halako arrazismo puntua dario, baina ondo kondatua egoteaz aparte, eszena zoragarriak dauzka metraia osoan, kazetariarekiko harremanak, polizia txinarraren hilketak, dragoiaren festako istiluak edo azken duela, esate baterako. Pelikula ederra eta bizia, zenbait momentutan arrazismo atzeratu batez printzatu badago ere.

MARTIN

1977, 90'

Zuzendaria: George A. Romero. **Aktoreak:** John Amplas, Elyane Nadeau.
TVE-1, 00.30etan

Gure inguruko telebista kateetan abono berezia hartu duela dirudi George A. Romerok, hamabost egunen buruan bere hiru edo lau titulu desberdin eskaini bait dituzte. Beldurrezko generoaren oinarriak eta ezaugarriak maite dituenak gustora hartuko ditu emanaldiak, Romero profesional kualifikatua bait da. 'Hildako bizidunen gauaren' aitzak Nosferaturen mitora garamatza Martinen historia honekin. Protagonista banpiroekin sinesten hasia da, eta baratzuria eta gurutzak ez badiote kalterik egingo, hil-

ketak eragin eta biktimen odola zurruputzen segiko du. Filme basatia eta krudela, Romeroren sinaduraz jantzia.

EL EXTRAÑO CASO DEL DOCTOR FAUSTO

1969, 81'

Zuzendaria: Gonzalo Suárez. **Aktoreak:** Gonzalo Suárez, Teresa Gimpera.
TVE-2, 02.20etan

Diriboren pasadizoak filmatzen, epilogoen filosofia kondatzen, eta haizearen kontra arraunei eragiten hasi baino lehen, Gonzalo Suárez zuzendari eta gidoigile espainiarra halako zinematografia esperimental eta abangoar-

dista egiten saiatu zen. Garai horretako da Fausto doktorea eta honen aurkikuntza oinarritzen den filme kurioso baina astun hau. Munduaren ulerkuntza Faustok asmatuko duen tresna omen dago. Pelikulara non ote?

EL PIRATA

1948, 98'

Zuzendaria: Vincente Minelli. **Aktoreak:** Judy Garland, Gene Kelly.
A-3, 15.30etan

Vincente Minnelliren lanen artean estima gutxiokoa bada ere, musiko arlote bat pirata ezaguna dela uste duen emakumetxo honen imaginazioak badu xarmarik ordu t'erdite-

lebista aurrean galtzeko. Musiko hori, finean, emakumeak lehen utzitako mutila besterik ez bait da. Minnellik trebeziak zuzendu zuen dantza, kolore eta kantuz inbaditutako historia polita hau, eta Judy Garland bere emazteak eta Gene Kellyk bikote zoragarria osatu zuten aurrearen ahotsa eta bigarrenaren mugimenduaren konpasean. Hirukote legendarioa eta genero musikala berpizteko besterik ez bada ere.

UN ROI A NEW-YORK

1956, 105'

Zuzendaria: Charlie Chaplin. **Aktoreak:** Charlie Chaplin, Dawn Addams.
A-2, 23.55etan

Estatu Batuetatik egotzi zuen gizarteak eta giroak kritika latzak entzun zituen arlote dibinoaren itzuleran, Charlie Chaplinek gogor salatu bait zuen askatasunaren erresuma hura Europako tronu batetik destronatu duen errege baten ikuspegitik. Amerikarekin zituen lotura guztiak hautsi zituen Chaplinek filme honekin, eta aldi berean, garaian indarrean zegoen macarthysmoa hankaz gora jarri zuen letxe txararekin egin-dako satira mingots eta umoregabekoarekin. Pelikula ez da borobila, ezta gutxiagorik ere. Baina Chaplinen mendekua da, azken batean.

T5

VIP
Lehiaketa-Umorea
20:00

TF1

TOUS A LA UNE
Musika magazina
21:00

TVE1

NOCHE DE HUMOR
Umorea
21:00

TVE2

EL ESPEJO
Mahaingurua
22:10

LA CINQ 5

07.15: Youpi!. 09.00: Le club du télé achat. 09.20: Anne jour après jour. 09.35: Les incorrigibles. 10.35: Lunes de miel. 11.00: Télé contact. 11.30: Les surdoués. 12.00: Le midi pile. 12.05: Public. 12.30: Un rien mabille. 12.45: Le Journal. 13.30: Arabesque. 14.30: L'ennemi. 15.30: Bergerac. 16.30: Youpi l'école est finie! 18.40: K 2000. 19.30: Happy days. 20.00: Le journal. 20.35: Drôles d'histoires. 20.45: «Fric story». 22.20: L'inspecteur Derrick. 23.25: Nomades. 00.00: Le minuit pile. 00.10: Les globe-trotters. 00.40: Les incorrigibles. 01.40: Lunes de miel. 02.05: Anne jour après jour. 02.20: Les globe-trotters. 02.50: Journal de la nuit. 03.00: Tendresse et passion. 03.30: Voisin voisine. 04.30: Tendresse et passion. 05.00: Voisin voisine. 06.00: Tendresse et passion.

6

06.00: Boulevard des clips. 07.05, 08.05, 09.05, 10.20, 11.05, 14.45 eta 00.25etan ere bai. 07.00: M6 Express. Orduero 12.00ak arte eta 16.00etan. 07.05: Contact 6 manager. 10.05: Infoprix. 10.10: M6 Boutique. 11.30: Poigne de fer et seduction. 11.50: Hit hit hit hourra. 12.05: Papa Schultz. 12.30: Ma sorcière bien aimée. 13.00: Aline et Cathy. 13.25: Madame est servie. 13.55: Cagney et Lacey. 15.30: Bleu, blanc, clip. 16.40: Vegas. 17.35: Zygomusic. 18.05: Supercopier. 19.00: La petite maison de la prairie. 19.54: 6 minutes. 20.00: Ma-

dame est servie. 20.30: Météo 6. 20.30: «Danger doberman». 22.10: Equalizer. 23.00: La sixième dimension. 23.30: Capital. 23.35: 6 minutes. 23.45: Franchement Zoulou concert. 02.00: Carnaval a Baranquilla. 02.50: Succès. 03.35: Culture pub. 04.00: Prières et temples d'Inde. 04.50: Le Mississipi et la musique noire.

CANAL+

08.05: Les nuls... l'émission. 09.00: «Natty gann». 10.35: Flash info. 10.55: «Les tribulations de Samantha». 12.30: La grande famille. 13.30: «Un poisson nommé Wanda». 15.15: V.O. 15.40: Dis Jérôme: «...?». 15.50: «Romantic comedy». 17.30: Rapido. 18.00: Canaille peluche. 18.30: Ça cartoon. 18.50: Top Albums. 19.20: Nulle part ailleurs. 20.30: «Le cambriolage». 22.10: Le monde secret des baleines. 23.00: «Haute sécurité». 00.45: «Incidents parcours». 02.35: «Sessions». 04.00: «Cléopâtre, une reine pour César». 05.35: «L'assassin habite au 21».

5

08.00: Marrakzi bizidunak. 09.00: Corin Tellado. 10.00: Vip. 10.30: Dias de baile. 11.15: Camino de luz. 11.55: Misión imposible. 12.45: La revancha. 13.30: La magia de Emmy. 14.00: Entre platos anda el juego. 14.30: Las aventuras de Teddy Ruxpin. 15.00: Señora. 15.50: «Un amor de verano». 17.30: Super guay. 19.00: Misión imposible. 20.00: Vip. 20.30: Campeones. 20.55: Hoy. 21.00: Telecupón. 21.15: Su-

media naranja. 22.00: «Campo del infierno». 23.45: Entre hoy y mañana. 00.15: «Hablando se entiende la gente?». 01.15: «La alcoba».

3

08.05: La guardería. 09.30: Noticias de la economía. 09.45: De tú a tú. Toda una vida. 10.15: Silencio, acción. 10.30: Pasarela. 11.12: Noticias. La salud es lo que importa. 12.00: Escapate. 12.30: Mujeres 10. 13.00: Pasiónaria. 13.50: Noticias. 14.00: Los segundos cuentan. 14.30: Embrujada. 15.00: Noticias. 15.30: «El pirata». 17.10: Teletienda. 17.20: Noticias. 17.23: La merienda. 18.50: Teletienda. 19.00: El coche fantástico. 20.00: La ruleta de la fortuna. 20.30: Noticias. 21.00: El hombre de los seis millones. 22.00: La clave. 02.30: «La salamandra roja».

CANAL+

08.10: ABC World News. 08.35: 40 principales. 09.30: Telecomedia. FM. 10.00: «Últimas tardes con Teresa». 11.47: «El romance de Murphy». 13.30: 40 principales. 14.00: El hombre tigre. 14.25: Redacción. 14.30: «Noticia bomba». 16.30: «Slam dance». 18.05: «Una mujer explosiva». 19.35: Bettlejuice. 20.00: Redacción. 20.05: La aldea de arce. 20.30: 40 principales. 21.00: Padres forzosos. 21.30: Redacción. 22.00: «Johnny superstar». 23.30: «Bigfoot y los Henderson». 01.25: Golf: Open de Australia. 03.55: «Mi adorable esclava». 05.20: «Los modernos». 07.30: «El bosque del lobo».

IRRATIA			
Arrate Irratia.	FM 87.7	Gure Irratia.	FM 89.6
Bizkaia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 93.1
Egin Irratia.	FM 103.0	RNE-Lau Irratia.	FM 92.8
Euskadi Irratia.	OM 1.161	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskalerria Irratia.	FM 91.0	Xiberoko Botza.	FM 98.6
Gipuzkoa Herri Irr.	FM 99.8	Xorroxin Irratia.	FM 107.5

Segura Irratia. Goizeko 11.00etatik aurrera herriz herriko berri eta agendaren errepasoa berriemaileei esker. 12.15etan berriz, Idiazabalgo alkatearekin berriketaldia, herriko errepideren egoera txarraz mintzatzeko.

Arrate Irratia. Eguerdiko 13.30etan 'Jakin nahian' kultur saioan, Euskal Herriko gai ezberdinei buruzko galderak luzatuko zaizkie entzulei, hauek erantzun ditzaten. Gaueko 21.30etan 'Sutondoko erromeria' saioan Ospas eta Xabin elgoibartar tritilariak izango dira.

Euskalerri Irratia. 'Emakumea eta Pirineoa' txostenari buruz arituko dira goizeko 10.00etatik aurrera Iruñeko irratiari. Txosten honetan, emakumeak Nafarroako lurralde hauetan bizi duen egoera azaltzen da eta Amaia Mauleon-ek, azterketaren egiletariko batek datu zehatzak emango ditu.

Gure Irratia. Gaueko 21.00etan 'Zakurrok' rock emaldia.

Irulegi Irratia. Beste bi irratiekin batera 'Presoen ohiartzuna' irratsaioa emango da arratsaldeko 19.30etan. Ondoren egunkarietako albisteen komentarioa. 13.00etan 'Herriz herri' berriemaileen albisteak, 13.30etan 'Gaur': gai baten azterketa.

EGUNEKO DIANAK

Jon Larreina

EITBk politikoki neutrala eta hizkuntz normalizazioari lagunduko dion proiektu kultural berezia eta integratzailea izan behar du, Jon Larreina EITBren kontrolerako legebiltzarreko batzordearen buru berriak adierazi duenez. Gisa berean, ETB2 justifikatzen oso zaila dela esan du eta bigarren kanal honek ETB1en erabateko baztertzea erakarri duela nabarmendu. / 11

Manuel Fraga Iribarne

Manuel Fraga Iribarne Galiziako Xuntako lehendakariak Europar Elkarteak erakundeetan galegoa hizkuntza ofiziala izan dadin eskatuko du, autonomiaren egoerari buruzko eztabaidan iragarriko duen bezala. Europak batasun politikoa sakondu nahi badu, erregioei partaidetza garrantzitsua eman behar die, lehendakari galiziarren ustez. / 14

Leroy Burrell

Leroy Burrellek 60 metroko munduko marka hautsi zuen Madrilén, 6.48 segunduko denborarekin. Orduerdi lehenago 6.40ko marka izugarria egin zuen, nahiz eta epailearen sarrera-tiroa baino lehen irteteagatik baliogabe utzi zuten. Lasterketa hau amaitu eta segituan, karrera errepikatuta, Burrellek munduko gizonik azkarrena dela erakutsi zuen. / 20

Niessen lantegiko antzerki taldeak

Errenteriko Niessen lantegia Euskal Herriko antzerkigintzarako gune handiena bihurtu da. Lau talde profesional, antzerki eskola bat eta programazio iraunkorra duen areto bat biltzen ditu lantegi zahar honek. Errenteriko antzerki giroa lantze eremu honek mugatzen du, hala ere etorkizuna ez omen dute oso argi eta kezkatuik daude bertan lan egiten duten taldeak. / 24

Mari Abrego: «Mendia unibertsitatea da»

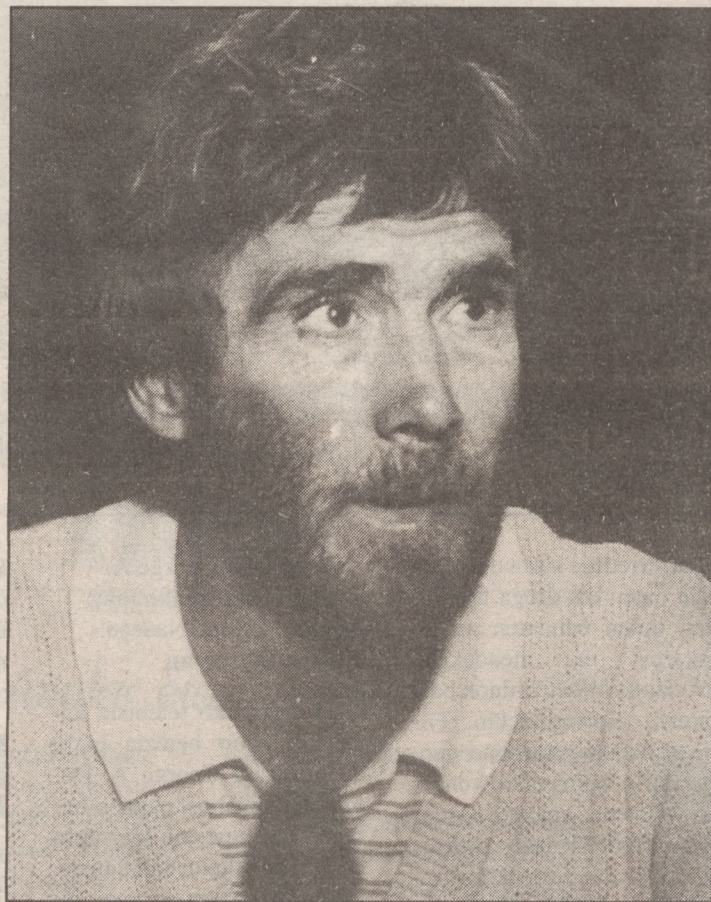
Kanchenjunga mendirako espedizio bat prestatzen ari da

MIREN AMIGOT / IRUÑEA

Euskal Herrian mundu guztiak dauka bere lorpenen berri: Himalayan, K2a; Argentinan, Aconcagua; Alaskan, McKinley... Erabat ezaguna da, eta ez bakarrik Euskal Herrian, baizik eta ia mundu osoko mendizaleen artean. Askok ez dakitena, ordea, mendizale txiki eta urduri honen atzean filosofo bat ezkutatzen dela da. Mendiak fin-duriko filosofoa.

«Mendizaletasuna mendi baten gainean ibiltzea baino gehiago da. Ariketa fisiko bat izateaz gain, buruko ahalegin sakon bat eskatzen du. Mendizaletasunak bakoitzaren filosofia osoki bilakatzeko aukera eskaintzen digu». Mendiaren-gatik sentitzen duen izarigabe-ko maitasuna, gaurko gizarte-arentatik sentitzen duen ukapenarekin kontrajartzen da: «Gizarte honek gainezko behar ugari ezartzen dizkigu. Premia horiek sarritan gure baitan daramagun izakia estaltzen dute. Nire ustez, mendia pertsona bakoitzaren izpiritua zabaltzeko gonbidapen osasuntsua da», esan digu. Eta gaineratu: «Zer da baliagarriagoa: jateko lan egin ala bizitzeko mendizale-tasuna egitea? Nik erantzuna zeharo argia daukat. Mendia izan da gehien ikasi dudana leku; nire unibertsitatea mendia izan dela esan dezaket lasai-lasai».

Edozeinek pentsa dezake Mari mendiarekin aski duela, ez duela bizitzeko ezer gehiagoren beharrik edota gizartearen arazoez ez dutela bere bu-

SOSLAIA

Mendian gogoa, Euskal Herrian bihotza

Bisaurin mendia bere lorpen garrantzitsuenetarikoa bat bezala kontsideratzen du, «hura izan zen mendiarekin izandako lehen harremana». Urtero zazpi hilabete ematen ditu hemendik hara, hala ere, bere bihotza Iruñean gordetzen du. Euskara ikastea gustatuko litzaioke, baina ez du astirik, «noizbait ikasi beharko dut». Baietz ikasi, nafar ona izanik oso burugorria bait da. Buruan sartzen zaion guztia lortzen du, edo bestela galde diezaiogun bere emazteari.

ruan tokirik aurkitzen. «Ez, ez, alderantziz», esan digu, «mendiak kritikaren eta, batez ere, autokritikaren zentzua zabaltzen laguntzen du. Pertsiaiko Golkoko gerra hasi zenean Aconcaguan nengoen eta une hartan sentitu nuen ezintasuna eta amorrua, orain sentitzen dudana baino askoz ere biziagoa izan zen. Zibilizazioan dena egina ematen dizute, ez dituzu egoerak behar bezala aztertzen, gehienetan denborarik ez duzulako. Mendiak, aldiz, pentsatzeko aukera garbia eskaintzen dizu».

Mendizaletasunak arrisku handia suposatzen duela onartzen du Mari. Bera aurrez aurre egon da Herioarekin, baina dramatizaziorik egitea ez zaio gustatzen: «Mendizaleok heriotza guztioi iritsiko zaigun zerbait bezala ikustera ohitu behar dugu geure burua. Auto istripu bat, Himalayan gertaturiko istripu bat bezain tragikoa da, nahiz eta jendeak horrela ez ikusi».

Zaletasun honek emaztearekin eztabaida larriak sortzen dizkiola aitortu digu Abregok. Dena den, Mari ez dauka erretiratzeko inongo asmorik. Adibide gisa, primizia bat eman digu eta erakutsi sasoiaren dagoa erakutsi: «Oraindik inork ez daki, baina Himalayan dagoen Kanchenjunga mendira (munduko hirugarren mendirik altuena) espedizio bat prestatzen ari naiz. Bi nafar eta arabar bat joan gintezke hara». Mari Abregok bere hurrengo proiektuari ume baten ilusioz ekin dio.

LERRO GUTXITAN

ETA BIHAR

Andoni Cabello Zarautzen atxilotua gartzeleratu epaileak

Antonio Garzon Espainiako En-tzutegi Nazionalako epaileak, joan den asteburuan 'Goierrri-kosta' komandokidea zelakoan beste hamar gazterekin batera Zarautzen atxiloturiko Andoni Cabelloren gartzeleratze agindua eman zuen atzo arratsalde. Beste atxilotuen zoria ez da plazaratu, atzo epailearen aurrean deklaratu behar bazuten ere. Cabellok, egotzitako salaketa guztiak errefusatu zituen, eta baita komisaldégian egindako adierazpenak torturapean egin zituela nabarmendu ere.

Nafar gobernuak eskolaritate liburuak euskaraz argitaratu

B.B.B. eta U.B.I.rako eskolaritate liburuak eta kalifikazio kartilak euskaraz argitaratu ahaliko dira Nafarroan, Hezkuntza Foru Kontseilariak atzo emandako berriak dioenez.

BAGHDADeko babeslekuan hildakoak gogorarazi nahi izan dituzte Washington-en eta hainbat manifestari halaxe, lurrean zerraldo, etzan ziren atzo Pentagonoko egoitzaren aurrean. Pankarta batez «Zeinek sakrifikatuko luke odola petrolioagatik?» galdetzen zuten manifestariok. EEBBetan ernatzen ari den gerraren aurkako mugimenduaren islada litzateke. Askotxoren eritziz, hala ere, «lau katu eta danborra» besterik ez dira oraindik.

D eta B erduetan matrikulatzeko kanpaina Bilbon

«Matriluka itzazu D eta B erduetan» lelopean Bilbo Euskalduntzen taldeak D eta B erduetako matrikulaketa bultzatzea xede duen kanpaina martxan jarri du. Bilboko Udal Euskara Zerbitzuaren babesarekin duen kanpaina datorren martxoaren berderatzirarte luzatuko da.

1991-92 ikasturterako matrikulazio kanpainaren helburua hirukoitza dela adierazi zuen atzo Bilbo Euskalduntzeneko Hezkuntza saileko ordezkari batek. Eredu euskaldunak ez dauden tokietan B eta D erduak sortzea eta bestalde, eredu horiek dauden tokietan umeen kopurua ugaltzea dira atzo aurkeztutako kanpainaren xede nagusiak. Hala ere, eredu euskaldunak buruz gurasoek duten informazioa areagotzea hasi berria den kanpainaren beste xedetariko bat da. Iazko kanpaina arrakastatsua izan zela esan zuten, eredu euskaldunetako matrikulazioa areagotu egin bait da. Bilboko eta inguruetako ikastetxeetan A erduan jai-tsierra nabaria eman dela esan zuten.

Euskal Idazleen Elkartea eta Rulfo 'Liburuetan'

Larunbateroko 'Liburuak' izeneko orrialde bereziek Euskal Idazleen Elkarteak historiaren laburpen bat eskainiko digute bihar. Dozena erdi urteko historia duen elkarte honek, joan den ostiralean burutu zuen bere urteroko bilkura nagusia eta zuzendaritza berri. Erreportai honekin batera, Joan Mari Irigoienek Juan Rulfo aurkeztuko digu 'Liluraturan', Inazio Mujika Iraolak testa-itaunketa erantzungo du eta Edorta Jimenezek Villasanteren azken liburuari buruzko kritika plazaratuko du. Itxaro Bordak bere irudipenak botako ditu guzti honen 'ertzetik'.